

Şanlı Ölüm Orucu Direnişi 505. gününde

SOSYALİZM YOLUNDA

ISSN 1300-3585

KIZIL Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

M.Kodu: 192837

Sayı: 2002/09 (49) ● 09 Mart 2002 ● 3 Euro

**Herkes iş,
tüm çalışanlara iş güvencesi!**

**7 saatlik işgünü,
35 saatlik çalışma haftası!**

**Tüm çalışanlara
grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı!**

**Demokratik ve sosyal haklar uğruna
mücadeleyi yükseltelim!...**

8 Mart'ın tarihsel anlamı ve güncel çağırısı

Kapitalist gelişme ve burjuva devrimleri uzun tarihi dönemler boyunca ezilen bir cins olarak kalan kadınların özgürlüğü ve eşitliği için iktisadi ve toplumsal önkoşulların oluşmasını sağlamakla birlikte, en devrimci dönemde bile burjuvazinin kadın özgürlüğüne ve kadın-erkek eşitliğine dolaysız bir katkıda bulunmaması, üzerinde önemle durulması gereken bir tarihsel olgudur. Bu, kadının ezilmişliğinin ve köleliğinin tarih içinde saldırdığı derin köklere olduğu kadar, bunun giderilmesinde sınıf olarak burjuvazinin herhangi bir özel çıkara sahip olmadığını da bir göstergesidir.

Kendi devrimci döneminde feodalizmin kurumlarına, toplumsal ilişki ve alışkanlıklarına, gelenek ve göreneklerine karşı yer yer sert ve kararlı savaşlar açan burjuvazinin bundan özenle kaçındığı temel alanlardan biri kadının ezilmişliği ve köleliğidir. "Eşitlik, özgürlük, kardeşlik" ilkeleriyle yola çıkan ve bunları Fransız Devrimi şahsında ülküleştiren burjuvazinin özgürlük ve eşitlik anlayışı, net bir tutumla kadın cinsini kapsamıyordu. Yasa önünde bile! O yasa önünde biçimsel eşitlik ki, gerçekte burjuva eşitlik anlayışının tüm içeriği, başı ve sonudur. Amerikan bağımsızlık savaşının ürünü olan 1776 tarihli "İnsan Hakları Bildirgesi", tüm insanların "doğuştan eşit derecede özgür ve bağımsız" olduklarını ilan eder. Ama bundan yüz yıl sonra bile ABD'nin birçok eyaletinde kadınlar henüz seçme ve seçilme hakkından yoksundular. Tarihin gördüğü en görkemli burjuva devrimi olan büyük Fransız Devrimi'nin 1791 tarihli "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi", birinci maddesinde, "İnsanlar hukuk açısından özgür ve eşit doğarlar; özgür ve eşit yaşarlar" demektedir. Fakat burjuvazinin en devrimci döneminde en devrimci temsilcileri bile "insan" derken esas olarak erkeği anladıkları için, Fransız Devrimi de kadınlar için "hukuk açısından" bile hiçbir dolaysız kazanım sağlamamıştır. Fransa'da kadının seçme ve seçilme hakkı kazanması, devrimden neredeyse 150 yıl sonra, ancak İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra olanaklı olabilmıştır.

Bütün bunlarla sözü 8 Mart'a, "Ulusal Emekçi Kadınlar Günü"ne bağlamak istiyoruz. 8 Mart kapitalizmde de ezilen bir cins olarak kalan kadının özgürlük ve eşitlik arayışını ve mücadelesini sembolize etmektedir ve onun tarihi uluslararası işçi hareketi ve sosyalizmin tarihi ile sıkı sıkıya bağlantılıdır. En ufak bir abartmaya düşmeksizin söylenmelidir ki, bugünün dünyasında kadının sahip bulunduğu tüm medeni, politik ve sosyal haklar, tümüyle, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ona önderlik eden sosyalizm mücadelesinin ürünüdürler.

Kapitalizm altında üretici güçlerin gelişmesi, sanayi devrimiyle başlayan büyük teknik ilerlemeler, kadının ev yaşamıyla sınırlı dünyasını yıktı, onu geniş kitleler halinde sanayi üretiminin içine çekti. Bu gelişmeyle birlikte, o güne dek ataerkil aile yaşamı içerisinde ezilen ve sömürülen emekçi kadın, bundan böyle artık kapitalist üretim sürecinin çifte baskısı ve sömürsüyle yüzyüze kaldı. Ama bu gelişme, kadını dar ev yaşamından genel toplumsal yaşamın içine çekerek ve böylece onu toplum düzeyinde özgürlük ve eşitlik arayışına iterek, büyük bir tarihsel ilerlemenin yolunu açtı. İngiltere'de 1830'larda patlak veren Çartist hareketten başlayarak, işçi kadınlar işçi sınıfı mücadelesi içerisinde geniş ve etkin bir biçimde yer aldılar. Bu yer alışı bizzat bu mücadeleler içerisinde emekçi kadın şahsında kadının özgürleşmesi sürecini hızlandırmakla kalmadı, bizzat mücadelenin talepleri kadın-erkek eşitliği hedefine yönelerek, kadının bugün sahip olduğu birçok medeni ve politik hakkın kazanılmasının da önünü açtı.

8 Mart tam da bu tarihsel mücadelenin birikimi üzerinde ve onun dolaysız bir ürünü olarak gündeme geldi. Mücadelenin başını işçi sınıfı çekiyordu ve ona

döneminin işçi sınıfı partileri önderlik ediyorlardı. Bu mücadelenin teorik ve pratik yönden en geliştiği ve en önemli başarılarına ulaştığı ülke Almanya'ydı ve Almanya'daki devrimci kadın hareketinin başında uzun yıllar boyunca komünist kadın önder Clara Zetkin vardı. 8 Mart'ın uluslararası emekçi kadınlar günü olarak kutlanması onun önerisiyle, işçi sınıfı partilerinin bir uluslararası platformunda 1910 yılında kabul edildi. Seçilen bu tarihin kendisi de Amerikalı kadın işçilerin, dolayısıyla işçi sınıfının mücadelesiyle dolaysız olarak bağlantılıydı. Bütün bu gerçekler, kadının özgürlük ve eşitlik mücadelesini simgeleyen 8 Mart'ın tarihsel kaynağının olduğu kadar tarihsel onurunun da temsilcisi olarak uluslararası işçi sınıfı hareketine ve sosyalizme işaret etmektedir.

Saltanatı ve hilafeti kaldıran ve kapitalist gelişmenin önünü açmak üzere üstyapıda bir dizi reforma girişen burjuva cumhuriyet, kadın hakları alanında o güne dek sağlanan uluslararası gelişmelerin de etkisi altında, hukuksal planda kadınlara temel önemde bir dizi yasal hak sağladı. 1926 tarihli Medeni Kanun ile 1934 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanıyan yasa, yasa önünde kadın-erkek eşitliği bakımından kuşkusuz önemli bir ilerlemenin ifadesiydi. Nitekim bugün burjuvazi hala da birçok batılı uygar ülkeden önce bu yasal düzenlemeleri yapmış olmakla övünebilmektedir. Fakat cumhuriyetin Ortaçağ ilişkilerinin maddi-toplumsal temelini dokunmaması olgusu, böylece kadına tanınmış yasal hakların da kadınların ezici çoğunluğu için yalnızca kağıt üzerinde haklar olarak kalmasına yolaçtı. Cumhuriyetin kadınlar lehine reformları, bir avuç seçkin burjuva kadını için pratik bir anlam taşımaktan öteye gidemedi.

O günden bugüne kapitalist gelişme feodal üretim ilişkilerinin büyük ölçüde silinip gitmesi sonucunu yarattı. Fakat bu kadın ezilmişliğini ve köleliğini kutsayan dinsel ve kültürel ideolojilerin yaşam ve etki gücünü ortadan kaldırmadığı gibi, bizzat kapitalist gelişmenin kendisi, her kapitalist toplumda olduğu gibi, kadın ezilmişliğine yeni, daha güçlü, bazı bakımlardan daha ince ve bazı bakımlardan da çok daha kaba bir temel kazandırdı. Bunu burada açmak olanaklı değil; fakat ne kastettiğimizi anlamak için, bir yandan Ortaçağ gericiliğinin çarşafa sokmaya çalıştığı, öte yandan en bayağı bir burjuva yozluğunun cinsel obje ve meta olarak piyasaya sürdüğü bugünün kadın gerçekliğine bakmak yeterlidir. Bu olgu bize aynı zamanda, cumhuriyetin genç burjuvazisi ile bugünün her bakımdan çürümüş ve kokuşmuş, aşırı ölçüde gericileşmiş, ayakta kalma gücünü bir yandan emperyalist kozmopolitizmden, öte yandan en aşağı bir Ortaçağ gericiliğinden almaya çalışan işbirlikçi tekeli burjuvazi arasındaki farkı vermektedir. Kadının bir yandan Ortaçağ gericiliğinin, öte yandan kapitalist piyasa ekonomisinin birbirini besleyen cenderesi içinde öğütülmesi de bunun bir yansımasıdır.

Fakat bu kadarı kadının genelini kesen daha yüzeyde bir sorundur. Daha derinde ise, işçi ve emekçi kadının en ağır bir biçimde yüzyüze kaldığı çifte baskı ve sömürü vardır. Her kapitalist toplumda olduğu gibi bugünün Türkiye'sinde de kadın sorununun özünü ve esasını bu oluşturmaktadır. İşçi ve emekçi kadına bunu yaşatan temelde kapitalist üretim ilişkileridir ve tam da aynı nedenle, kadın sorununun çözümü, temelde bu ilişkilerin tasfiyesi, demek oluyor ki toplumsal devrimin ve sosyalizmin sorunudur.

Nüfus sayımları Türkiye nüfusunun yarısının kadın olduğunu ortaya koymaktadır. Ama aktif nüfus içerisinde kadın oranı en iyi durumda üçtebiri geçmemektedir. Bunun da önemli bir bölümü kırsal kesimde ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlardır. Bu olgunun kendisi, toplumumuzda kadının önemli bir bölümünün hala aktif ekonomik, dolayısıyla toplumsal yaşamın dışında bulunduğu bir göstergedir. Öte

yandan, okur-yazar olmayan kadın oranı belirgin biçimde okur-yazar olmayan erkeklerin üzerindedir. Bu iki olgu bir arada, kadınların çalışma yaşamı ve eğitim bakımından erkeklerin ne denli gerisinde olduklarını ortaya koymaktadır. Aktif ekonomik yaşamın dışında bulunmak ya da tarım kesiminde olduğu gibi ücretsiz aile işçisi olarak çalışmak, kadının her türlü sosyal güvenceden yoksun olması anlamına gelmektedir aynı zamanda. Fakat sanayi üretimi içindeki kadın açısından da yaygın biçimde durumun farklı olmadığını biliyoruz. Bu durumdaki kadınların belki bir işi vardır, fakat sigortasız ve sendikasız oldukları için hiçbir sosyal güvenceleri yoktur. En düşük ücretle, en ağır koşullarda çalıştırılırlar ve gerekli olduğunda en kolay bir biçimde işten çıkarılırlar. Bu sonuncu nedenledir ki, Türkiye'de işsizliğin baş kurbanı kadındır.

İşi olsun olmasın, yerleşik toplumsal gelenek ve değer yargılarının bir sonucu olarak, kadın ev işlerinin ve çocuk bakımının değişmez kölesidir. Her toplumsal tabakadan erkek bunu böyle görmektedir. İşçiyi ve onun bir parçası olarak işçi kadını her türlü sosyal haktan yoksun bırakan ve düşük ücrete mahkum eden sistem de kadının bu geleneksel konumunu pekiştirmektedir. İş yaşamından koparılan ya da olanağı zaten hiç bulamayan milyonlarca kadın sabahın köründen gece yarısına kadar ev yaşamının ve çocuk bakımının köreltici ve tüketici çarkı içerisinde yaşamlarını tüketmektedirler. IMF reçeteleri, bunun ifadesi olan sosyal yıkım programları en ağır ve yıkıcı etkilerini dolaysız bir biçimde kadın emekçiler üzerinde göstermektedir. İşsizlik, yoksulluk, sosyal haklardan yoksunluk en ağır darbesini emekçi kadına vurmaktadır.

Söz konusu olan yalnızca işsizliğin, sefaletin ve cehaletin dolaysız yaşanan sonuçlarından da ibaret değildir. Bu aynı olgular, bir yandan dinsel gericiliği güçlendirerek, öte yandan dejenerasyonu, ahlaki düşkünlüğü ve kitlesel fuhuşu (kadının yaşamak ve yaşatmak için bedenini satmak zorunda kalması) besleyerek, emekçi kadını katmerli ve tarifsiz baskılar, acılar ve aşağılanmalarla yüzyüze bırakırlar.

Emekçi kadın, yalnızca iktisadi ve sosyal sorunların değil, bunlarla kopmaz bağ içindeki kurumlaşmış çok yönlü siyasal baskı ve terörün sonuçlarıyla da yüzyüze kalır. Anne, eş, kardeş ya da bizzat kadın birey olarak... Faşist baskı, terör, işkence ve tutuklama, bütün bu açılardan emekçi kadın üzerinde dolaysız etkide bulunur. Şu sıra gündemde emperyalizmin hizmetinde savaşlara katılmak var. Bu da bir kez daha en ağır etki ve sonuçlarını, anne, eş ya da kardeş olarak emekçi kadın üzerinden gösterecektir.

Kapitalist toplumda ve dolayısıyla toplumumuzda kadının çifte ezilmişliği, aynı zamanda onun toplumsal düzene karşı yaşadığı derin hoşnutsuzluğun ve bu temelde potansiyel olarak taşıdığı büyük mücadele enerjisinin de kaynağıdır. Bütün büyük sosyal mücadeleler ve devrimler kadının bundan kaynaklanan muazzam girişkenliğine ve enerjisine tanıklık etmektedir. 8 Mart emekçi kadınlar için özgürlük ve eşitlik uğruna mücadeleye bir çağrıdır. Fakat 8 Mart aynı zamanda emekçi kadının çifte ezilmişlikten kaynaklanan bu büyük devrimci enerjisinin açığa çıkarılması, seferber edilmesi ve kurulu düzene karşı etkili bir yıkıcı güce dönüştürülmesi için gerçek devrimcilere, yani komünistlere de bir çağrıdır. Dahası bugünün koşullarında herşeyden önce onlara bir çağrıdır. Emekçi kadının onların uyarıcı, eğitici, örgütleyici ve seferber edici çabalarına ve katkılarına her zamankinden çok ihtiyaçları var. 8 Mart'ları anlamak ve anlamlandırmak, herşeyden önce bu ihtiyaca yanıt vermek demektir.

Emperyalist savaşa ve saldırganlığa hayır!**Amerika Ortadoğu'dan defol!**

Amerika başkan yardımcısı Dick Cheney bu ay içinde Türkiye'nin de içinde bulunduğu bir dizi Ortadoğu ülkesini dolaşacak. Bu turun sebebi, Irak'a yönelik saldırı konusunda bölge ülkelerinin nabzını yoklamak. Daha doğrusu, Ortadoğu'nun fethi için ihtiyaç duydukları Truva atlarını yine Ortadoğu'dan temin etmek.

Amerikan basını, Cheney'nin ziyaret edeceği ülkeler arasında Suudi Arabistan, Ürdün ve Türkiye gibi Irak'a sınır olanların yanısıra, Mısır, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, Katar ve Umman'ı da sayıyor. Bu Ortadoğu ülkeleri dışında, Cheney, büyük bir olasılıkla İngiltere'ye de uğrayacak. Sayılan ülkelerden İngiltere ve İsrail'in, ABD'nin "stratejik" müttefikleri olduğu düşünülürse, Cheney'nin bu geziyle iki farklı görevi yerine getireceği görülecektir. Suç ortağı İngiltere ve İsrail'de hazırlanmakta olan saldırıya ilişkin stratejiyi görüşmek; diğerlerinde ise Amerikan kuklası iktidarları saldırıya tam destek vermeleri konusunda ikna etmek.

Amerika'nın bu amaçla her türlü kirli yolu, yöntemi, aracı deneyeceğini görmek için tarihine bakmaya bile gerek yok. Sadece bu süreçte ve sadece Türkiye ile kurduğu ilişkilere bakmak yeterli. Afganistan'a saldırıyı tereddütsüz destekleyen Türkiye'nin sıra Irak'a geldiğinde neden çekincelerden bahsetmeye başladığı biliniyor. Zaten bu çekinceler Türk devlet yetkilileri tarafından açıkça da dillendiriliyor. Irak'a yönelik bir saldırı bu ülkenin siyasi istikrarını bozacak, bağımsız bir Kürt devleti kurulmasının yolunu açabilecek. Ecevit sırf bu kaygıyı dillendirmek için Amerika'ya kadar gitti. Bu kaygıları hafifletmediyse de, kamuoyunu "bize danışacaklar" ninnisiyle avutmaya çalıştı.

Şimdi Cheney geliyor. Ancak Cheney'den önce ikna çerçevesinde, ABD'den "insan hakları raporu" ile Kuzey Irak'tan bir Kürt lider devreye sokuldu. Birincisi azarlıyor, suçluyor; ikincisi pohpohluyor, yatıştırıyor.

ABD insan hakları raporu: Türkiye'yi ikna etmenin bir yolu

Cheney'in gezisinin hemen öngünlerinde açıklanan ABD insan hakları raporunda, işkenceden Kürt sorununa kadar bir dizi konu gündeme getiriliyor. Öncelikle Amerika'nın kimseyi eleştirecek konumda olmaması bir yana, burada önemli olan, Türkiye gibi bir "stratejik ortağını" neden şimdi ve bu şekilde topa tuttuğu sorusudur. Aynı insan hakları raporu gününbirlik katliamlar düzenleyen İsrail'e yönelik tek söz etmiyor. Türkiye'yi ise azarlıyor, çünkü tereddütlerini gidermek istiyor. Bunun için de biraz pohpohlama, biraz paylama ve epeyce de rüşvet gerekiyor. IMF kredileri için rüşvet kısmını çözüyor. Rüşvet elbette hibe anlamına gelmiyor. Alınan borç, derinleşen borç batağı anlamına geliyor. Ancak bu devlet tarafından emekçilere büyük bir nimetmiş gibi sunuluyor.

Talabani Türkiye'ye neyin güvencesini verdi?

Ankara'yı ikna çabasının bir aracı da Irak KYB lideri Talabani oldu. Görüşmeye ilişkin açıklamayı da kendisi yapan Talabani, Irak'ın toprak bütünlüğü konusunda Ankara'ya güvence verdiğini söyledi. Oysa Irak Kürtleri'nin ABD

ile ilişkileri de, ABD'nin Saddam'a karşı dayanak hesapları da biliniyor. Gerek nüfus gerekse de nüfuz olarak Irak'taki en etkin muhalefet grubu Kürtler. Amerika eğer Afganistan usulü bir içten müdahaleyi, iç çatışma körüklemeyi hesaplıyorsa, Kürtleri kullanmak zorunda. Ancak görüldüğü kadarıyla Kürtleri şimdilik Türkiye'yi yatıştırmak için kullanıyor.

Gene de Talabani'nin Türkiye'ye verdiği bir güvence var; PKK'nın korkulacak bir yanı kalmadığı, dağılmakta olduğu vb. Yani, Amerika'nın saldırısı bizim durumumuzda nasıl bir değişiklik yaparsa yapsın bu sizi fazla etkilemez, artık Türkiye Kürdistanı'nda ulusal bağımsızlık ateşini körükleyecek bir PKK yok. Bize gelince, sizi temin ederiz ki biz sizin iç işlerinize karışmayız.

Mehmetçiğin kanı kaç para eder?

Amerika'nın Türkiye'yi ikna faaliyeti bunlarla da sınırlı değil. Amerikan basınında Türkiye ve Irak'a saldırı konusunda hergün yeni bir senaryo yazılıyor. Kimi, Musul-Kerkük petrolerine işaret ederek Türk devletinin yayılmacı emellerini okşamaya çalışıyor; kimisi de mehmetçiğin kanı üzerine pazarlığa girişiyor. Öyle ki, mehmetçiğin kanı meselesini artık açıktan ifade etmekten de kaçınıyorlar. Oysa bu, devleti halkın karşısında zora sokacak konuların başında geliyor. Böyle olduğu halde, konu, Soros gibi bir borsa spekülâtörünün ağzından "ihraç malı" türünden bir tabirle gündeme getirilebiliyor.

Fakat devlet katından bu sataşmalara ve ağır

hakaretlere verilmiş bir tek elle tutulur yanıt yok. Sık sık dile getirilen çekincelere, hassasiyetlere, korkulara rağmen bu yapılmıyor. Çünkü ABD emperyalizmine uşaklık taahhütleri büyüktür, elleri kolları bağlı durumdadır.

Emperyalist saldırganlığı dizginleyecek olan bölge halklarıdır!

Amerika'nın karşısında boynu kıldan ince olan sadece Türk devleti değil kuşkusuz. Pek çok bölge devleti de emperyalizmle benzer kölelik ilişkileri içinde. Böyle olunca da Cheney'in ikna işi fazla zor olmayacak. Kimi tehditle, kimi rüşvetle Amerika'nın silah gücüyle bölgeye yerleşmesine onay verecek. Bu kirli savaşın faturasını ise bölge halkları ödeyecekler. Halihazırda emperyalist sömürü ve soygun altında inlemekte olan bölge halkları, Amerikan egemenliğinin bölgedeki tam tesisiyle birlikte, emperyalizmin tam köleleri haline getirilecekler. Savaşın getireceği yıkım ise cabası. Yıllardır ambargo saldırısıyla kırılan Iraklı çocuklar, yarın Amerikan bombalarıyla kırılacaklar. Bugün ABD'ye Irak rejimini değiştirme hakkı tanıyanlar, en azından ABD saldırganlığını susarak onaylayanlar, yarın aynı hakkın kendilerine karşı kullanılmasına da boyun eğmek zorunda kalacaklardır. Emperyalist saldırı ve savaştan en fazla zararı görecektir olan bölge halkları Amerikan müdahaleciliğinin karşısına dikilmek zorundadırlar. Emperyalist saldırganlığı durdurmanın tek yolu ise, Irak ve Filistin halklarıyla tam bir dayanışma içine girmekten, anti-emperyalist mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.

Asker gönderme yetkisi iptal edilsin!

Türk devletinin, tüm çekincelerine rağmen, Irak'a saldırı durumunda asker göndermek zorunda kalacağı ortada. Amerika ve tüm dünya çok iyi biliyor ki, Türkiye, çekincelerinin boyutu ne olursa olsun, Irak'a yönelik bir saldırıda Amerika'nın karşısında yer alamaz. Dolayısıyla Amerika da Irak'a saldırı hususunda Türkiye'nin çekincelerini ciddiye almamaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'nin de içinde bulunduğu bir dizi bölge devletinin açık desteğine ihtiyaç duymaktadır.

ABD'nin Irak'a müdahalesini engelleyemeyeceğini gören Türk devleti, şimdi asıl hazırlığını müdahaleye dahil olmak üzerine yapıyor. Bölgeye tanklarıyla kendisi de girerse korktuğu gelişmeyi engelleyebileceğini düşünüyor. Korktuğu gelişme Kuzey Irak'ta bir Kürt devleti kurulması. Oysa, Amerikan saldırısı koşullarında gerçekleşmesi muhtemel böyle bir gelişme ancak Amerikan planları dahilinde olabilir. Bunu engellemek ise Amerika'ya göbekten bağlı olanların harcı değildir. Dolayısıyla, Türk devleti açısından işler giderek sarp sarmaktadır.

Sonuçta olan Türkiye'nin işçi ve emekçilerine olacaktır. Türk ordusu silah altına alınmış işçi-emekçi çocuklarından oluşmaktadır. Irak'a ölmeye-öldürmeye gönderilecek olanlar onlardır. Eğer gönderilmeyi kabul ederlerse, Türk gençleri Irak'ta Amerikan askerliği yapacak, Amerika'nın bölgedeki çıkarlarını sağlama almak için Irak'lı çocukları, kadınları öldürecek, ya da ölecekler.

Türkiyeli gençler, Türkiyeli işçi ve emekçiler böyle bir onursuzluğu kabul edemezler. Amerikan askeri olmayı reddetmek, emperyalist saldırganlığa karşı bölge halklarıyla dayanışma içine girmek günün en yakıcı görevidir. Afganistan saldırısı öncesi yangından mal kaçırıcısına çıkarılan "asker bulundurma ve gönderme" yetkisinin iptal edilmesini talep etmeli ve Amerikan müdahaleciliğine karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

İşsizliğin bugünkü boyutları

Yaygınlaşan işsizlik, bugün Türkiye'de işçi ve emekçilerin en temel sorunlarından biri durumundadır. Kapitalist ekonominin içine düştüğü krizler ve emperyalist patentli sömürü ve yıkım politikaları sonucunda özellikle son iki yıldan bu yana işsizlik görülmemiş boyutlara ulaşmıştır.

Bundan yaklaşık bir yıl önce yaşanan Şubat krizi kapitalist ekonominin bütün dengelerini altüst etmişti. Krizi takip eden aylarda iflas eden ya da üretim yapamaz duruma düşen fabrikalarda çalışan onbinlerce işçi bir anda kendilerini kapı önünde buldular.

Yanı sıra krizden fazlaca etkilenmeyen birçok işyerinde de toplu işten çıkarmalar yaşandı. Mevcut işçi sayısını azaltmak, düşük ücretle yeni işçi almak ya da fabrikada mevcut örgütlülüğü dağıtmak gibi farklı amaçlarla birçok işveren krizi bahane göstererek işçi çıkarmaya başladı. Sadece küçük ve orta ölçekli işyerlerinde değil, yanı sıra büyük fabrikalarda da hatırı sayılır boyutta tensikatlar yaşandı.

Tensikatlar 11 Eylül'le birlikte daha da hızlandı. Patronlar bu kez krizin yanına savaş gerekçesini de koyuyorlar, üretim yapamaz duruma geldiklerini öne sürerek işçi atıyorlardı. Sonuçta son bir yıl içinde yaklaşık 2 milyon işçi ve emekçi işini yitirmiş oldu. Bu rakamın daha çok özel sektör işletmeleriyle sınırlı olduğunu belirtmek gerekiyor.

Son bir yılın işsizlik tablosu bununla da sınırlı değil. İşten atılmalar özel sektörden sonra kamuda çalışan işçi ve emekçileri de tehdit etmeye başladı. Yakın zamana kadar görece iş güvencesine sahip olan bu kesim, şimdi yaygın işten çıkarma tehdidi altında. İMF'ye verilen sözler çerçevesinde yürütülen kamuda tasfiye saldırısı nedeniyle son aylarda binlerce işçi ve emekçi işsiz kaldı. Özelleştirilmesi düşünülen kamu bankalarının ve KİT'lerin binlerce çalışanı da işten atıldılar.

Belli bir yaşın üzerindeki kamu işçi ve emekçileri emekliliğe zorlanıyorlar. Şimdiye kadar atılanlar bir yana, bu yıl içinde yaklaşık 75 bin kamu personeli daha bu politikalar yüzünden işlerini yitirecek.

Diğer taraftan İMF patentli tarımda yıkım politikaları nedeniyle işsizlik kırlarda da yakıcı bir sorun durumuna geldi. Özellikle bu yıldan sonra tarımsal üretimle geçinme olanağını kaybeden milyonlarca insanın kentlere göçünün hızlanacağı açık.

Kısaca söylemek gerekirse, emperyalist dayatmalar sonucunda hayata geçirilen tüm saldırı politikaları işsizliği inanılmaz ölçüde yaygınlaştırıyor.

Bir yanda giderek yaygınlaşan işsizlik, öte yanda işsizliği önleme bahanesiyle sermayenin ortaya attığı sahte çözümler. Hükümetçe ortaya atılan ve sendika bürokrasisi tarafından desteklenen bu sahte çözümler işsizlik karşısında bunalan işçi ve emekçileri daha bir sersemletiyor, onların mücadele isteklerini kırıp parçalıyor. Sahte çözümler ortaya atılmasının temel amaçlarından biri de zaten bu.

"Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!" talebinin güncel önemi

İşsizlik, sermayenin yürüttüğü sömürü ve yıkım saldırısının en ağır sonuçlarından biridir. İşsizlik sorununa karşı mücadele sömürü ve yıkım saldırısına karşı topyekün mücadeleden bağımsız düşünülemez.

Öte yandan topyekün mücadelenin örülmesi de, işçi ve emekçi yığınların acil sorun ve talepleri üzerinden örgütlenip harekete geçmeleriyle sıkı sıkı bağlantılıdır.

Bugün işsizlik sorunu kamu ve özel sektörde çalışan işçi ve emekçileri, küçük ve orta ölçekli işletmelerde çalışan milyonlarca örgütsüz işçiyi ve kır emekçilerini en dolaysız bir şekilde vurmakta, onların yaşamını karartmakta, gelecek umutlarını yoketmektedir. İşsizlik sadece işsiz kalanların sorunu da değildir. Halen işten atılmayan işçi ve emekçiler de işten atma tehdidi kullanılarak hakları için mücadeleden, örgütlenmeden uzak tutulmaktadır. Dolayısıyla işsizlik sorunuyla bağlantılı bir diğer önemli sorun işgüvencesi sorunudur. İşgüvencesi

olmadığı takdirde, o an çalışıyor olmak hiçbir şekilde işçi ya da emekçinin geleceğini güvence altına almamaktadır.

Bu konuda sınıfın bağımsız çıkarlarına dayalı doğru bir taktik politika hayata geçirilebildiği takdirde, bunun kendisi sınıf hareketini ileriye taşımada hayli önemli bir rol oynayacaktır.

Bu çerçevede "Herkes iş, tüm çalışanlara işgüvencesi!" talebini yükseltmek, bu talebin işçi ve emekçi yığınlar içerisinde yaygınlaşmasını sağlamak bugün temel bir önem kazanmıştır.

1 Mayıs'a sınıfın güncel talepleri üzerinden hazırlanmak

1 Mayıs yaklaşıyor. Sermayenin saldırılarının görülmemiş derecede yoğunlaştığı, bunların da ötesinde bir sıcak savaşın gündeme girdiği koşullarda 1 Mayıs kutlamalarının sermayeye karşı bir yanıt dönüşmesi gerekmektedir. Açık ki, 1 Mayıs'ın bu yıl anlamına uygun bir coşku ve kararlılıkla kutlanması, bu doğrultuda sınıf ve emekçi kitlelerinin bugünden hazırlanmasına bağlıdır.

Sınıf devrimcileri 1 Mayıs'a hazırlık faaliyetlerini esas olarak sınıfın ve emekçilerin güncel talepleri üzerinden şekillendireceklerdir. "Herkes iş, tüm çalışanlara işgüvencesi", "7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası", "Tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendika" ve benzeri taleplerin her türlü araçla sınıf ve emekçi kitleler içinde yaygınlaştırılması 1 Mayıs'a hazırlık faaliyetlerimizin eksenini oluşturacaktır.

Ancak bu taleplerin kitlelere taşınmasındaki amacın 1 Mayıs kutlamalarından öte bir anlamı olduğunu bir kez daha belirtelim. 1 Mayıs'ın emperyalist sömürü ve yıkım politikalarına, savaş ve saldırganlığa karşı bir içerikle, kitlesel ve yaygın kutlanması kuşkusuz ki önümüzdeki dönem sınıf hareketi açısından önemli bir kazanım olacaktır. Ancak asıl görev, emperyalizmin ve sermayenin saldırgan politikalarının karşısına dikilecek güçlü bir sınıf ve emekçi hareketi örgütlemek, yığınları partinin devrimci programı altında sınıf savaşımına seferber etmektir.

İşsizliğe çözüm sermayeden beklenemez

Milyonlarca işsiz açlık ve sefaletle boğuşurken düzenin hakimi sermaye sınıfının işsizliği önlemek ya da işsizliğin getirdiği açlık ve sefaleti ortadan kaldırmak gibi bir kaygısı bulunmuyor. İşsizlik sermaye sözcülerinin aklına ancak "sosyal patlama" tartışmaları sırasında geliyor. "Aman işsizlik çok fazla artarsa bunlar isyan edebilirler" diye düşünüyorlar. Milyonlarca işsiz karnını nasıl doyurduğunu, nasıl geçindiğini ise hiç dert etmiyorlar. Sermayenin hizmetkarı hükümetin bütün politikaları da buna uygun şekilleniyor.

Bu kesinlikle anormal bir durum değil. Burjuva sınıfının dini imanı daha fazla kar, daha fazla sömürü. Düzenleri bunun üzerine kurulu. Onların düzeninde insanların insan gibi yaşaması değil kasaların ne kadar dolu olduğu önemli. Şirket karları düşmesin, sömürü çarkı aksamadan dönsün, emperyalist kurumlara borçlar düzenli ödensin yeter. Milyonlarca işçi ve emekçinin işsizlik yüzünden yoksulluk ve sefalet içinde yaşaması, açlık çekmesi umurlarında bile değil.

Sermayenin bugüne kadar işsizliğe çözüm olacak diye ortaya attığı iki yasal düzenleme var. Bunlardan birincisi işgüvencesi yasa tasarısı, bir diğeri ise bir süredir uygulamaya sokulmuş bulunan işsizlik sigortası.

İşgüvencesi yasası bir aldatmacadır

Bilindiği gibi hükümet uzunca bir süredir meclisten bir yasa çıkartacağını söyleyip duruyor. Sermaye sınıfını ve onun hükümetini daha yeterince tanımamış olanların aklına, "madem milyonlarca işsiz sermayenin umurunda değil, o zaman neden hükümet işgüvencesi için yasa çıkarıyor" diye bir soru takılabilir.

Hatırlanacağı gibi hükümet bu yasayı tam da işten atmaların ve dolayısıyla buna karşı tepkilerin yoğunlaştığı bir dönemde ortaya attı. İşçi düşmanı bir çok yasanın meclisten geçmesinde başrol oynayan Çalışma Bakanı Yaşar Okuyan aniden işçi dostu kesildi ve işgüvencesi yasa tasarısını savunmaya başladı. Hatta işverenlerle tartışmalara bile girdi.

Hükümetin ve bakanın bu davranışının iki gerçek nedeni vardı. Birincisi işten atmalara ve işsizliğe karşı oluşan tepkileri göğüslemek, "bakın işte hükümetimiz sadece patronları değil krizden etkilenen işçileri de düşünüyor" görüntüsü yaratmaktı. Bunda belli bir başarı da sağladılar. Başta Bayram Meral olmak üzere sendikal ihanet çetesi mensupları Yaşar Okuyan'la kolkola girip yasayı savunmaya başladılar. İşçi ve emekçilere gerçekte hiç bir faydası olmayacak bu yasayı överek yasa taslağında neler yazdığını bilmeyen insanlarda bir beklenti yaratmayı başardılar.

Bu yasa taslağının ortaya atılmasının diğer bir önemli amacı son derece göstermelik ve sınırlı bir işgüvencesi karşılığında sınıfın en köklü kazanımlarından biri olan kıdem tazminatının gaspedilmesine zemin hazırlamaktı. Nitekim yasa taslağı ortaya çıkar çıkmaz işverenler "madem işçilere işgüvencesi veriliyor, o zaman kıdem tazminatı kalksın" demeye başladılar.

Bu sahte kavga henüz sonuçlanmış değil. Ancak şu kadarı kesin. Bu yasa meclisten geçse bile işçi ve emekçilere işten atmalara karşı dişe dokunur hiçbir güvence sağlamayacak. Tam tersine işten atmalar konusunda bir parça caydırıcı etkisi olan kıdem tazminatlarının da bu yasayla kuşa çevrilmesi ihtimali bir hayli fazla.

İşsizlik sigortasının boyası erken döküldü

İşsizlik sigortası için de aynı durum geçerli. Sermaye uşağı hükümet, hiç de işsizlik sorununu çözmek gibi bir niyeti olduğundan değil, fakat göz boyamak ve sermayeye emekçilerin cebinden yeni kaynaklar aktarabilmek için, bir süre önce işsizlik sigortasını uygulamaya soktu. İşten atılanlara buradan maaş ödenecek denilerek, bir işsizlik sigortası fonu oluşturdu. İşçi ve emekçilerin maaşlarından bu fon için kesinti yapmaya başladı.

Fakat bunun ne büyük bir yalan olduğu işsizlere maaş ödenmesi zamanı geldiğinde ortaya çıktı. Çünkü maaşından fona kesinti yapıldığı halde işten atılan bir işçinin bundan yararlanabilmesi için bin bir şartı yerine getirmesi gerekiyordu. Örneğin işsizlik sigortasından yararlanmak için Ankara'da Şubat ayında tam 4500 kişi başvurdu. Fakat yapılan sıkı incelemenin sonunda bunlardan sadece 300'ünün işsizlik ödeneği alabileceği belirtildi. Bu 300 kişiye sadece 6 aylık bir süre için asgari ücretin altında bir ödeme yapılacak. Asgari ücretin bile sefalet ücreti düzeyinde olduğu gözönüne alınırsa bu paranın hiçbir yaraya merhem olmayacağı açık.

Bu uygulama da gösteriyor ki, fonda biriken trilyonlarca liranın sadece küçük bir kısmı işsizlik

ödeneği alma şansını yakalayabilen işçiler için kullanılacak. Geri kalan asıl büyük miktar ise faizsiz kredi olarak devlet bütçesi ve sermayenin başka harcamaları için kullanılacak.

"İstihdam arttırıcı önlemler"

"İstihdam arttırıcı önlemler" lafını olur olmaz sermaye sözcülerinin birçoğunun ağzından duyuyoruz. Normalde bununla yeni yatırımların yapılması, iş sahalarının açılması ve istihdam edilen işçi sayısının böylelikle arttırılması anlatılır. Fakat sermaye sözcülerinin ağzında "istihdam arttırıcı önlemler" kavramının karşılığı ucuz işgücü cennetleri yaratmak anlamına gelir.

Mesela sermaye sözcülerine sorarsanız serbest bölgeler ve bunun bir çeşidi sayılabilecek "nitelikli endüstri bölgeleri" işsizliği ortadan kaldırmak için atılmış adımlardır. Fakat yakından bakıldığında özellikle "nitelikli endüstri bölgeleri"nin birer ucuz işgücü ve vahşi sömürü cenneti olduğu görülür. Amaç daha fazla insanın çalışıp yaşamını kazanması değil, dev tekellere ucuz ve problemsiz işgücünün sağlanmasıdır. Bu bölgelerde işçiyi ya da çevreyi korumaya dönük hiçbir yasa geçerli değildir.

"Nitelikli endüstri bölgeleri"ni güncel bir saldırı olduğu için örnek verdik. Yoksa sermayenin istihdam arttırıcı teşvik politikalarının hemen her alanda, hakların yok sayılmasına ve düşük ücret politikasına dayanan daha dizginsiz bir sömürden başka bir şey amaçlamadığı görülür.

Tüm bunların da gösterdiği gibi sermayenin ve sermaye hükümetinin işsizlik sorununu gerçekten çözmek gibi bir niyeti yoktur. Çözüm işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesinde aranmalıdır.

İşsizlik kapitalist düzenin yapısal bir özelliğidir

İşsizlik kapitalizmin yapısal bir özelliğidir. Parti programında bu durum şöyle ifade edilmiştir:

"4) Tekniğin sürekli bir biçimde gelişmesi, bir yandan üretim sürecinde kadın ve çocuk emeği kullanımını yaygınlaştırırken, öte yandan işgücüne olan talebi işgücü arzına göre nispi olarak azaltır. Yedek sanayi ordusunun bu büyümesi, işsizliği kapitalist düzenin yapısal bir özelliği haline getirir. Bu işçilerin sermayeye bağımlılığını pekiştirir, gelecek güvensizliğini artırır, sömürüyü yoğunlaştırmanın dayanağı olur.

5) Bu süreç, toplumsal üretimin plansız ve anarşik gelişmesinin ürünü olan devresel aşırı üretim bunalımlarıyla daha da şiddetlenir. Toplumsallaşmış üretimin mülk edinmenin özel biçimine başkaldırısının ifadesi olan bu bunalımlar, toplumsal servetin israfına yolaçar, kitlesel işsizliği dev boyutlara ulaştırır, küçük üreticilerin yıkımını hızlandırır, kitlelerin yoksulluk ve sefaletini çoğaltır. Yarına güvensizlik tüm emekçiler için genel bir durum haline alır." (TKİP Programı, I. Bölüm.)

"Kriz ve devrimci sınıf çizgisi" başlıklı bir değerlendirmede ise programın bu maddeler şu şekilde açıklanmaktadır:

"Programımızın teorik bölümü, işsizliği kapitalizmin yapısal bir özelliği olarak tanımlar. Kapitalizmde teknik gelişme ve emeğin üretkenliğinin artması işsizlik üretir; devrevi bunalımlar işsizlik üretir, kadın ve çocuk emeği sayesinde işgücü arzının büyümesi işsizlik üretir vb. Kapitalizm altında tekniğin gelişmesi ve emek üretkenliğinin yükselmesi, refahı artırmanın ve işgücünü

kısaltmanın değil, fakat işçiyi daha çok sömürmenin, işsizler ordusunu daha da büyütmenin ve bunu kullanarak sınıfın çalışan kesimlerini sermayeye daha çok bağımlı hale getirmenin aracı olur. Kapitalizm aynı işi daha az işçiyle, onları daha yoğun ve daha uzun süreli çalıştırarak yaptırmak ister; zira bu onun için çok daha kârlı bir yoldur ve kapitalizmde aslanan kârdır.

"Bu toplumu düşünün, insanlar çalışmak, üretici etkinlikte bulunmak istiyorlar, ama sistem onlara iş olanağı sağlamıyor. Çünkü her isteyene iş sağlamak kapitalizmin mantığına aykırı. Kapitalizm bu türden bir toplumsal sorumluluk da tanımaz, onun için her zaman aslanan kapitalist kârlılıktır. Herkese iş olanağı sağlamak ise bu temel ilkeye temelden aykırıdır.

"Bunun olanaklı olabilmesi için toplumsal ihtiyaçların esas alınması ve toplumsal yarar ilkesinin gözetilmesi gerekir. Bunun içinse, özel mülkiyete ve özel çıkara dayalı olan, kârı esas alan ve plansız anarşik yapıyla üretim sürecini sık sık bunalımlarla noktlayan, böylece de kitlesel işsizliği devasa boyutlara çıkararak kapitalizmin aşılması gerekir. Teknolojik gelişme, aynı işi daha kısa sürede yapmayı olanaklı kılar. Kapitalizm bunu işgünü saatini düşürmenin bir imkanına çevireceğine, bir kısım işçiyi işten çıkararak daha az işçiyle aynı işi, hatta daha çok işi yapmak olarak değerlendirir. Bunlar hep kapitalizmin kâr mantığının, kâra dayalı işleyişinin sonuçları." (SY Kızıl Bayrak, Sayı:2001/14, 23 Haziran 2001)

Sermaye devleti pişmanlık yasasını yeni bir kapsamda yeniden yürürlüğe sokuyor...

Kürt hareketini manevi yönden tümüyle bitirmek istiyorlar

Ecevit hükümeti yeni bir pişmanlık yasası için hazırlıklarını sürdürüyor. Geçtiğimiz hafta gündeme getirilen yasa, burjuva basında, lider kadroları kapsayıp kapsamayacağı tartışmalarına konu edildi. Adalet Bakanı'nın kapsamı yönündeki açıklamasına Ecevit bunu içine sindiremeyeceği biçimindeki sözleriyle karşılık verdi. Bir kez daha düzen cephesinde bir orta oyunu sahneleniyor. Pişmanlık yasasının hedeflenen sonuçlarına ulaşmasına zemin hazırlanmaya, etkisi güçlendirilmeye çalışılıyor.

Pişmanlık yasası özünde bireyin uğrunda mücadele ettiği değerlere karşı düşmanlaşmasını hedeflemektedir. Bu, Adalet Bakanı'nın son açıklamalarından birinde tanımladığı gibi, bireyin "aktif nedamet duygusu" ile düşmanına teslim olmasıdır.

Pişmanlık yasası sermaye devletinin Kürt ulusal hareketine karşı geçmişten bugüne kullandığı bir silah olageldi.

Amaçlanan, hareket içerisindeki zayıf unsurları itirafçılaştırarak ona karşı kullanmak, böylece onu zayıflatmaktır. Pişmanlık yasaları hep faşist terörün yoğunlaştığı dönemleri öncelidir. Faşist terör zayıf unsurların çözülmesi işlevini görürken, pişmanlık yasası da çözümlere kanal açıp teşvik ediyordu.

Belli güçlerin itirafçılılaşmasına karşın sermaye devleti bu dönemde amacına ulaşamadı. İtirafçılaştıranlar sınırlı sayıda kaldığı gibi, itirafçılılaşmaya karşı verilen tepki hareketi daha da güçlendirdi. Mücadelenin düzene karşı devrimci bir mecrada ilerlediği koşullarda, itirafçılaştırma çabası bireysel sonuçların ötesinde etkili olamadı.

Öcalan'ın yakalanmasıyla birlikte girilen süreç biliniyor. İtirafçılık bizzat Öcalan tarafından savunularak bir çizgi haline getirildi. Öcalan'ın İmralı savunmaları baştan aşağı bir pişmanlık belgesidir. İmralı savunmalarıyla uğruna büyük bedeller ödenen ideallere sırt çevrilmiş, bu ideallerin ve uğruna ödenen bedellerin anlamsızlığı üzerine düzen cephesinden ve cephaneliğinden aktif bir saldırı başlatılmıştır.

Sermaye devleti aynı dönemde bir pişmanlık yasası çıkartarak, bu çizginin meyvelerini toplamayı amaçlamıştı. Teslimiyetin öncülüğünü yapanlar başlangıçta "pişmanlık yasasının aftan farkı yok"

deseler de, PKK saflarında bu yasanın adından dahi duyulan tiksinti nedeniyle bir süre sonra çarkettiler. Ardından bu kez teslim olmanın karşılığı olarak genel af istemini öne sürdüler. Bu istem de özünde pişmanlık yasasından farklı değildi. Çünkü teslimiyetçi platform tarafından kayıtsız şartsız olarak ilerletilen teslimiyet sürecinin sona ulaştırılması için yegane koşul olarak ileri sürülüyordu. Yani siyasal anlamda pişmanlıktan milim sapılmıyor, sadece bu yasanın adının dahi PKK saflarında yarattığı tiksinti (bu geçmişin önemli devrimci değerlerinden biridir) aşılmaya çalışılıyordu. Bu tutum oldukça özlü bir biçimde de dillendirildi: Siz yıllarca dağda kalmış, geçmişin değer yargılarıyla eğitilmiş gerillayı pişman olun diyerek dağdan indiremezsiniz.

Pişmanlık yasası ya da genel af, özünde bir suçun varlığının kabulüne dayanıyor. Birincisi, suçu işlemiş olanların devletin önünde diz çöküp ona sığınmasını, ikincisi ise suçlunun bağışlanmasını anlatmaktadır. Teslimiyet süreci bu ikisinin özlü biçimde bütünleştirilmesinden ibarettir. PKK pişman olduğunu kanıtlayarak devlete sığınacak, devlet PKK'nin pişmanlığına kanaat getirirse büyüklüğünü ispatlayarak onu affedecektir.

Teslimiyet platformu pişmanlığını kanıtlamak için

bugüne kadar elinden geleni yapmıştır. Ancak sermaye devleti "aktif nedamet" ile onursuz bir diz çöküşü dayatmaktadır. Çünkü onun amacı mücadeleye ve geçmişe ait ne varsa silip atmak, geriye hiçbir moral değer bırakmamak, ulusal özgürlük için verilen 15 yıllık mücadeleyi bir kriminal suç olarak tarihe gömmektir. Yapılan açıklamalara bakılırsa, sermaye devleti çıkartılacak pişmanlık yasasıyla geçmiştekileri aşan bir sonuç beklemektedir. Bunu güvenlik birimlerinin raporlarına dayanarak gerekçelendirmekte, ayrıca bunun yasa kapsamının PKK'nin lider kadrosunu içerecek biçimde genişletilmesiyle mümkün olabileceğini dillendirmektedir. Bu hesapların özel dayanakları bilinmiyor. Ancak şurası açıktır ki, son PKK-PM kararları doğrultusunda hazırlıkları süren 8. Kongre, tam bir pişmanlık gösterisine dönüştürülecektir. Bir anlamda kendini kusmanın son

noktası olacaktır. Bu durumda pişmanlık yasası da hedeflenen tüm pratik sonuçlara ulaşmak için uygun bir zemin kazanacaktır. Çünkü bu koşullarda dağda kalmanın (emperyalistlerin kurşun askeri olmak dışında) hiçbir maddi ve moral nedeni kalmayacaktır.

Bunun böyle yaşanacağı, bugün mevcut yasa hazırlıkları karşısında Kürt teslimiyetçileri cephesinden alınan tutuma bakılarak da görülebilir. Öyle ki, geçmişte pişmanlık yasasına karşı "bu yasa kabul edilemez, pişmanlığın adı dahi onur kırıcıdır" diyen Kürt basınında mevcut yasa hazırlıklarına karşı çıkan tek satır bulmak mümkün değildir.

Kürt halkı, ulusal özgürlük mücadelesine ve bu uğurda büyük bedellerle yaratılmış değerlere sırtını dönmüş olan Öcalan ve onun teslimiyet platformuyla yollarını ayırmak durumundadır. Çünkü bu çizgi kendini yadsıma ve kusma çizgisidir. Bu çizgi geçmişini inkar çizgisidir.

Kürt halkı, ulusal eşitlik ve özgürlük için büyük bedeller ödediği mücadelenin tüm olumlu değerlerine sahip çıkmalı, tasfiyesine izin vermemelidir. Bunun yolu ise Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle kader birliği yapmaktan, düzene karşı işçi sınıfının devrimci programı rehberliğinde mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.

Sümer Holding işçilerinden eylem

Sermaye devleti Sümer Holding'e bağlı işletmeleri tasfiye edebilmek için durmadan yeni yollar deniyor. Özelleştirilmesi bazı işletmelerdeki işçilerin kararlı mücadelesiyle bugüne kadar engellenen Sümer Holding'de şimdi de ücretli izin saldırısı devreye sokuldu.

Sümer Holding'in zamanında özelleştirilememesinin devlete 15 yıllık maliyetinin 1.7 milyar dolar olduğunu savunan genel müdür, Sümer Holding için "bıraksalar 1.5 yılda özelleştiririm" diyor. Daha önce kuruma bağlı bir çok işletmede işçiler "sipariş yok" gerekçesiyle izine gönderilmişti. Kuruma bağlı Bakırköy fabrikasındaki işçilere ise genel müdür Kadir Kanat tarafından süresiz ücretli izin teklifi getirildi.

Genel müdürün "siz evinizde oturun, maaşınızı almaya devam edin" teklifine karşı Bakırköy Sümer Holding işçileri 6 Mart'ta işyerinin önünde bir

eylem gerçekleştirdiler. "Sümer Holding Genel Müdürün değil halkındır", "Ahlaksız teklifi reddiyoruz", "Haksız para değil üretmek istiyoruz" dövizleri taşıyarak yürüyüşe geçen işçiler, genel müdürün teklifini kabul etmeyeceklerini, kimseye "işçiler yattıkları yerden para alıyor" dedirtmeyeceklerini belirttiler ve üretmek için iş istediler.

Bakırköy Sümer Holding işçileri şimdiye kadar saldırılara karşı seslerini yükseltmekte tereddüt etmediler. Bu nedenle de özelleştirmeci genel müdürün öncelikli hedefi durumundalar. Kamuda tasfiye ve özelleştirme saldırısının püskürtülmesi için Bakırköy Sümer Holding işçilerinin mücadelecilik tutumunu sahiplenmek, benzer örneklerin çoğalması için çaba göstermek gerekiyor.

SY Kızıl Bayrak/İstanbul

İşte efendi ile uşağın “stratejik ortaklığı”nın ekonomik boyutu!..

ABD tekellerine taşeronluk, sömürüde serbestlik!

Ecevit ABD ziyaretinde Türkiye'nin stratejik konumunu pazarlamış, ancak bu pazarlıkta tek bir taviz dahi kopartmamıştı. Bolca nasihat dışında tüm beklentiler gelecekte toplanması kararlaştırılan bir ortak ekonomik konseye havale edilmişti. Ama daha o günden bu ekonomik konseyin işlevinin ne olacağı ortaya konulmuştu. Konsey toplantılarında Türk kapitalistlerin beklentileri değil, ABD tekellerinin çıkarları esas alınacaktı. Sermayenin tekstil kotaları, borçlar, tercihli ticaret vs. olarak sıralanan beklentilerinin üzeri bir kalemde çizilirken, konsey toplantılarının tek gündemi nitelikli endüstri bölgeleri olarak belirlenmişti.

ABD-Türkiye Ekonomik Konseyi'nin ilk toplantısı geçtiğimiz günlerde yapıldı. Toplantının gündemi beklendiği gibi nitelikli endüstri bölgeleri meselesi oldu. Türk tekeli burjuvazisinin temsilcileri beklentilerini sadece, hayal kırıklıklarının ayan beyan okunduğu toplantı sonrası basın açıklamalarında şöyle bir dillendirdiler. Bunu tekstil kotaları, tercihli ticaret vs. konularında sektör örgütlenmelerinin yaptığı yakınmayla yüklü açıklamalar izledi. ABD-Türkiye Ekonomik Konsey toplantıları da beklendiği gibi Türk tekeli burjuvazisi için bir fiyasko oldu.

ABD tekellerine üs

“Nitelikli Endüstri Bölgeleri” tam anlamıyla bir sömürge hukukuna dayanmaktadır. Zaten mevcut uygulamaları da bunun yalın örnekleri durumundadır. Halihazırda İsrail ve İsrail’le yapılan anlaşmaya dayanarak Ürdün’de uygulanmaktadır.

Bu iki ülkenin ABD’nin Ortadoğu’daki iki temel dayanağı olduğu biliniyor. Özellikle İsrail ABD’nin bölgedeki ana hareket üssü vazifesi görmektedir. ABD’nin Ortadoğu’daki politik, askeri ve iktisadi hegemonyasının temel dayanağı olarak İsrail, bölge halklarına çevrilmiş bir ABD namlusudur. Siyasi ve askeri olarak zaten bu ilişki çıplak biçimde ortada durmaktadır. İlişkinin iktisadi boyutu ise ilk ikisi kadar öne çıkmamakla birlikte, somut ifadesine “Nitelikli Endüstri Bölgeleri”yle ulaşmaktadır.

“Nitelikli Endüstri Bölgeleri”, gerek idari olarak gerekse de bu bölgelerde üretilen malların tabii olduğu statü açısından doğrudan ABD’ye ve ABD hukukuna bağlıdır. Bu bölgelerin kurulduğu ülkelerin yasaları buralarda geçmez. Dolayısıyla o ülkenin sendika, sigorta vb. gibi işçi hareketince kazanılmış hakları da bölgenin sınırlarını aşamaz. Sömürünün tamamen kuralsız olduğu birer toplama kampı görünümündedirler. Yani ABD çiftliği, ABD toprağıdır.

Bu bölgelerde üretilen mallar ABD etiketi olarak uluslararası piyasalarda işlem görecektir, ABD mallarının sahip olduğu tüm ayrıcalıklara sahip olacaklardır. Böylelikle gümrük, taşıma gibi maliyetlerden kurtulmuş ABD mallarına bölgesel pazarlara hakimiyet yolu da açılacaktır.

İsrail sermayesine Ortadoğu kapısı

“Nitelikli Endüstri Bölgeleri”nin ABD-İsrail

anlaşmasına dayandırılacak olması, İsrail’e de bölgede ekonomik bir kanal açacaktır. Bunun böyle olması ABD-TC-İsrail stratejik işbirliğinin doğasına da uygundur.

Bilindiği gibi bu üçlü ittifakın temel amaçlarından birisi de, bölgede tecrit olmuş İsrail’e meşruluk kazandırmak, Türkiye’yi İsrail’in Ortadoğu’ya açılan bir kapısı haline sokmaktır. Son birkaç yıllık süreç dikkatle ele alındığında, Türkiye’nin bu açıdan İsrail’e büyük hizmetlerde bulunduğu görülecektir. Ortadoğu’da politik meşruluk ve Arap halklarına karşı askeri üstünlük sağlamada Türkiye İsrail’in en büyük kozu durumuna gelmiştir. Özetle Türk sermaye devleti bölgede geleneksel ABD taşeronluğuna İsrail’e taşeronluk boyutunu da eklemiş, bu anlamıyla da haklı olarak Arap halklarının öfkelerini üzerinde toplamıştır.

İsrail açısından bölgede tecrit olmanın en ağır sonuçlarından birisi de ekonomik alandadır. İsrail sermayesine bölge ülkelerinin büyük çoğunluğunun kapıları kapalıdır. Bölgede dışlanan İsrail sermayesi bundan dolayıdır ki kendisini farklı biçimlerde ve farklı etiketlerle gizleyerek bu kapıları açma peşindedir. Ürdün bu açıdan İsrail’in bölgeye açılan ana kapılarından birisidir. Ürdün’deki “Nitelikli Endüstri Bölgeleri” bir ölçüde bu işlevi görmektedir. Bilindiği üzere “Oslo Barış” süreci de Filistin’e böyle bir işlev kazandırmış, Filistin limanları İsrail sermayesinin nefes borularından biri haline gelmiştir.

Türkiye’de kurulacak nitelikli endüstri bölgeleri de böyle bir işlev görecektir. ABD kadar İsrail’de bu bölgeleri ekonomik anlamda Ortadoğu’ya yönelik olarak kullanacaktır.

Uluslararası tarım tekellerine GAP’ın kapıları

GAP bölgesi ABD tarafından, “Nitelikli Endüstri Bölgeleri”nin kurulacağı yerler olarak tasarlanmaktadır.

Bilindiği üzere GAP, ABD ve İsrail tekellerinin iştahını kabartan bir bölgedir. GAP bölgesinde iş gören İsrail firmalarının sayısı şimdiden 67’ye ulaşmıştır. ‘96 Mart’ında ise Türkiye-İsrail arasında imzalanan serbest bölge anlaşması ile GAP bölgesinde İsrail’e olağanüstü kolaylıklar sağlanmış ve DTÖ ilkeleri çerçevesinde serbest yatırım bölgelerinin kurulması öngörülmüştür.

ABD ve İsrail’in tarım tekelleri sık sık bölgeyi ziyaret ederek GAP’a ilişkin projelerini açıklamaktadırlar. Bu projelerin halihazırda dillendirilmiş olanlarından bazıları, büyük tarım çiftlikleri, plantasyonlar vb. büyük tarım işletmelerinin kurulması biçimindedir. IMF’nin tarım politikalarının da büyük ölçüde bu projelerle ilgisi bulunmaktadır.

Konsey toplantısı sonrasında yapılan açıklamalara bakılırsa, Türk tekeli burjuva temsilcilerinin toplantıda üstünde özellikle durduğu konu bu olmuştur. Bundan dolayıdır ki, endüstri bölgelerinin kurulacağı bölgelerin Türk tarafının

önceliklerine göre belirlenmesi yönünde bir eğilim ortaya çıkması Türk tarafınca toplantının kazanımı olarak sunulmuştur.

Toplantıda Türk tarafının üzerinde ısrarla durduğu diğer bir konu da kurulacak endüstri bölgelerindeki üretimin konusu olmuştur. Türk tarafı teknoloji ürünleri derken, ABD tarafı özellikle tarım ve tarıma dayalı sanayide ısrar etmiştir.

Sonuçta ABD’nin isteklerinin belirleyici olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır. ABD heyeti toplantı sonunda yaptığı açıklamada Türkiye’de tarıma uygulanan sübvansiyonların ve tarımsal ürün ithalatındaki gümrük tarifelerinin indirilmesini Türk tarafının önüne ödev olarak koymuştur.

İşte efendi ile uşak arasındaki siyasi ve askeri plandaki stratejik ortaklığın ekonomik boyutu da bu kadardır. Ecevit bir sermaye uşağı olarak tekeli burjuvazinin en ileri temsilcileriyle Bush’un huzurunda stratejik ortaklığa ekonomik boyut kazandırma pazarlığı yapmıştı. Sonuçta alabildiği zincirlerinin sıkılaştırılması oldu. Siyasi ve askeri planda olduğu gibi ekonomik planda da Türkiye’nin ABD sömürgesi olduğu tescillenmiş, resmileştirilmiştir. Türkiye topraklarının parsel parsel ABD toprağı haline getirilmesinin yolu açılmıştır.

İHD Bursa Şubesi’nden eylem...

“3 kapı 3 kilit” önerisini desteklemek amacıyla İHD Bursa Şubesi tarafından toplanan yaklaşık 1000 imza, 2 Mart günü PTT Heykel Şubesi’nden, yaklaşık 40 kişinin katılımıyla Adalet Bakanlığı’na gönderildi. Kolluk güçleri tutsak yakınlarının basına açıklaması yapmasını engelledi.

Eylem öncesinde aralarında *İşçi-Köylü ve Atılım* gazetesi muhabirlerinin de olduğu 12 kişi gözaltına alındı. Eylemin ardından alkışlarla İHD’ye gidildi. Yapılan basın açıklamasıyla gözaltılar protesto edildi. Tutsak yakınları F tipi hücrelerde işkence ve tecridin devam ettiğini, buna karşı mücadele edilmesi gerektiğini vurguladılar.

“F Tipi Cezaevleri ve Ekonomik Kriz” konulu panel polis tarafından engellendi...

3 Mart günü Tunceliler Derneği’nde yapılması planlanan “F Tipi Cezaevleri ve Ekonomik Kriz” konulu panel polis tarafından engellendi. Derneğin bulunduğu sokakta terör estiren kolluk güçleri dernek binasına giriş-çıkışı engelledi.

Panelin engellenmesini protesto etmek amacıyla 4 Mart günü dernek binasında basın açıklaması yapıldı. Açıklamada Tunceliler Derneği’nin muhalif kimliğinin susturulamayacağı ve baskılara karşı direnilmesi gerektiği vurgulandı.

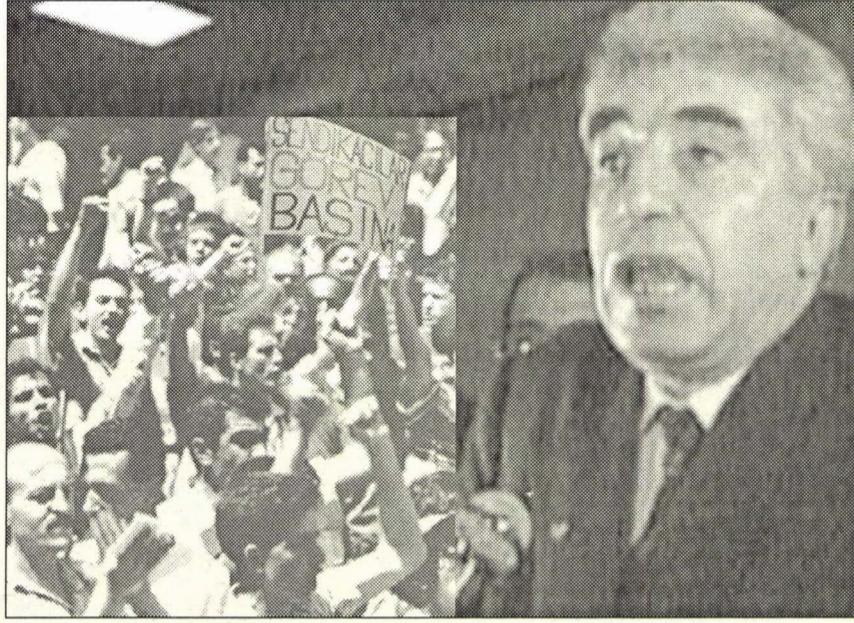
SY Kızıl Bayrak okurları/Bursa

Türk-İş bölge toplantıları başlıyor...**Sendikal ihaneti boşa çıkartalım!**

Türk-İş'in sınıfa yönelik saldırılar üzerine kararlaştırdığı bölge toplantılarının ilki 9 Mart'ta İstanbul'da yapılıyor. Toplantılar üzerine söylenmesi gereken ilk söz, kuşkusuz, sendika bürokratlarının sınıfa karşı görev ve sorumluluklarından nasıl kaçındığı üzerine olmalıdır. Çünkü söz konusu saldırılar toplanıp konuşmakla, karşı görüş ve tepkileri açıklamakla savuşturulabilir cinsten değildir. Zaten devlet yıllardır karşısında elle tutulur bir tepki görmediği için iyice pervasızlaşmış bulunuyor. Bir de böyle sendikalar cephesinden eylemden kaçınma tutumları ortaya kondukça daha da azgınlaşmasının önüne geçmek hiç kolay olmayacaktır. Dolayısıyla Türk-İş'in toplantı kararı saldırılara karşı lanse edilmesine rağmen, aslında saldırıların yolunu düzleyecek bir manevra olarak görülebilmeli ve söz konusu toplantılar tabloyu tersine çevirmek için değerlendirilebilmelidir.

Tabii bunun için toplantılara katılım, esas olarak da hazırlıklı bir katılım şarttır. Toplantının yapılacağı her bölgedeki öncü devrimci işçiler bürokratlar üzerinde basınç oluşturabilecek bir katılımın örgütlenmesini bizzat üstlendikleri gibi, yapacakları konuşmalarla da bu basıncı artıracak sendikaları eylem kararı almaya zorlayacak bir misyona sahip olmalıdırlar. Öncü devrimci işçilerin sermayenin saldırıları/sınıfın ihtiyaçları üzerine yapacağı etkili konuşmalar, aynı zamanda katılımcı kitlenin eğitimi ve yönlendirilmesi açısından da önemlidir.

Toplantıların yapılacağı dönem diğer önemli gündemlerin yanı sıra 1 Mayıs'ı önceleyen bahar sürecine rastlamaktadır. Getirilen eylem önerileri bunu da gözeterek biçimde 1 Mayıs'a doğru adım adım örülecek bir hazırlığı ve 1 Mayıs'ta görkemli ve etkili gösteriler gerçekleştirilmesini gözeterek bir tarzda olmalıdır. 2002 1 Mayıs'ında Türkiye işçi sınıfı, sermayenin artan sosyal yıkım saldırılarına olduğu kadar emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşı da etkin bir eylemlilik içinde olabilmelidir.

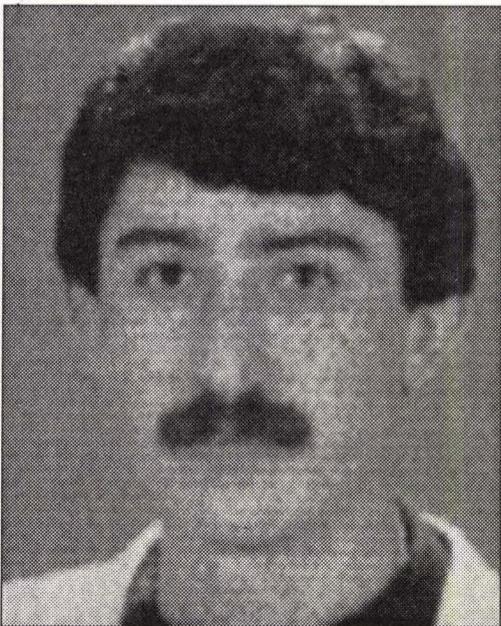
Sınıf kitlelerindeki "bu sendikacılarla hiçbir yere ulaşılmaz" önyargısı haklı ve doğru olmakla birlikte, bunun bir ataletle yolaçtığı açıktır. Bu ataletin mutlaka kırılması gerektiği de... Elbette ataleti kırmak adına bürokratlara karşı bir sahte güven yaratma çabası gerekmiyor. Sadece söz konusu güvensizliğin hiçbir şey yapmamanın bahanesi haline getirilmemesi gerektiği anlatılabilir. Çünkü sermayenin saldırıları sermaye uşağı sendika bürokratlarını değil sınıfı, sınıfın kitlelerini köleleştirmeye yöneliktir. Sınıf hareketindeki durgunluk sürdükçe de işçi ve emekçilere uysal köle muamelesi devam edecektir. Hak gaspları sosyal-siyasal saldırılar artacak, hatta ve bunlardan daha ağır olmak üzere kan pazarlığı kızıştırılacaktır.

Sermaye devletinin IMF ile ilişkileri her yönden, her açıdan işçi sınıfı ve emekçiler aleyhine sürdürülüyor. Türk-İş'in bölge toplantılarına vesile yaptığı hak gaspları IMF-TÜSIAD saldırı programları kapsamında gündeme getiriliyor. IMF kredileri mehmetçiğin kanı karşılığında serbest bırakılıyor.

Mehmetçik ise ağırlıklı olarak işçi ve emekçi gençleri ifade ediyor. Dolayısıyla toplantıların gündemi özelleştirmeler, tasfiyeler gibi iktisadi saldırılarla sınırlı tutulamaz. Bürokratların gündemi bunlarla sınırlı tutma çabalarına izin verilemez. Toplantıların gündemini taban, asıl olarak da öncü devrimci işçiler belirlemeli, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin ve gençliğin karşı karşıya bulunduğu saldırılar tüm kapsamı ve genişliğiyle tartışılabilir, bu kapsama uygun mücadele yöntem ve araçları ortaya konulabilmelidir.

Öncü devrimci işçilerin sınıfın sorunlarının yanı sıra toplantı gündemine taşınması gereken bir diğer önemli konu da sorumluluklarıdır. ABD emperyalizminin peşinden ülkeyi içinden çıkılmaz bir batağa doğru sürüklemeye çalışan burjuvazinin karşısına dikilmek, bu kanlı macera yoluna barikat kurmak, ancak işçi sınıfının başarabileceği bir görev ve onun tarihi sorumluluğudur. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de emekçi halkın ezici çoğunluğu emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşıdır. Dolayısıyla işçi sınıfının emperyalist savaşa ve sömürüye karşı çıkışı emekçi kitlelerden gerekli desteği de alacaktır.

Toplantılar ve bu toplantılarda öncü devrimci işçilere düşen görevler sınıf devrimcilerinin sorumluluklarına da yeterince işaret etmektedir. Özellikle toplantıların yapılacağı bölgelerde faaliyet yürüten sınıf devrimcileri, toplantılara gereken önemi vermek, gerektiği kadar zaman ayırmak durumundadırlar. Toplantılara hazırlık, yürütülmekte olan sınıf çalışmasının dönemsel bir etkinliği olarak öne çıkarılmalı, güç ve olanaklar buna göre konumlandırılabilir. Bahar sürecine yönelik çalışmalar (1 Mayıs hazırlığı vb.) toplantı gündemini tali plana düşüren değil, tersine güçlendiren bir etken olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir.

Süleyman Yeter mezarı başında anıldı...**"O bir direnç noktasıydı!"**

İşkencede katledilen devrimci sendikacı Süleyman Yeter ölümünün 3. yılında mezarı başında anıldı. Süleyman Yeter 5 Mart 1999'da ziyarete gittiği

Dayanışma Gazetesi'nden İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı TIM-4 tarafından gözaltına alınmış ve 2 gün sonra işkencede katledilmişti.

7 Mart günü saat 12:00'de Alibeyköy Mezarlığı'nda düzenlenen anmaya ailesi ve dostlarının yanında eğitim uzmanı olarak çalıştığı DISK Limter-İş ile Belediye-İş, Nakliyat-İş, Lastik-İş, Enerji Yapı Yol-Sen ve İETT Çalışanları Derneği'nden temsilciler katıldı. Mezarlık girişinde Limter-İş'in "Süleyman Yeter aramızda" yazılı ve resimli pankartının arkasına geçen kitle, "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "İşkenceci katiller hesap verecek!", "Süleyman Yeter kavgamızda yaşıyor" yazılı döviz ve resimlerle yürüyüşe geçerek mezar başına geldi. Süleyman Yeter şahsında tüm devrim şehitleri için yapılan saygı duruşunun ardından Limter-İş Sendikası Başkanı Kazım Bakış bir konuşma yaptı. Süleyman Yeter'in emniyet müdürlüklerinde katledilen onlarca insandan sadece birisi olduğunu söyleyerek, O'nun yaşamını işçi sınıfının kurtuluşuna adanmış, baskı ve işkencelere karşı başı dimdik, onurlu bir şekilde tavrı aldığını belirtti. Yeter'in öğrencilerinin açtığı yoldan yürümeye devam ettiğini, sınırsız ve sömürsüz bir

dünya kurulana kadar mücadelenin süreceğini söyleyerek konuşmasını bitirdi.

Daha sonra Süleyman Yeter'in eşi Ayşe Yumlu Yeter söz alarak şunları söyledi: "O'nun bıraktığı yerden mücadelemiz devam ederken, işkence de bir devlet politikası olarak sürmeye devam ediyor. Açlık ve yoksulluk devam ediyor. Bu koşullarda bize düşen daha fazla Süleymanlaşmak, birliği, dayanışmayı daha fazla yükseltmek. O bir direnç noktasıydı. Bugün her alanda idealleri için mücadele edenler gibi zindanlarda Ölüm Orucu'nu sürdüren devrimci tutsaklar da birer direnç noktası. Bu baskı ve sefalet varolduğu sürece bunun karşısında direnç ve başkaldırı da hep olacaktır."

TUYAB adına konuşma yapan bir baba da "ülkemizde yaşanan her türlü vahşetin karşısına örgütlü bir şekilde çıkmalıyız" çağrısını yaptı. Sanatçı Fevzi Kurtuluş da sazıyla anmaya katılarak Süleyman Yeter için hazırladığı parçayı seslendirdi. Ardından Grup Vardiya söz aldı ve seslendirdiği parçalara kitle de eşlik etti.

"Katil devlet hesap verecek!", "Yolundayız yoldaş öğreniyoruz!" sloganlarıyla anma sona erdi.

SY Kızıl Bayrak/İstanbul

Eğitim-Sen'de Genel Kurulu...

Pazarlığı önden bağlanmış reformist ittifak

Eğitim-Sen Genel Kurulu 1-3 Mart tarihleri arasında yapıldı.

Kurul Eğitim-Sen'in mücadelesini anlatan dia gösterimi ile başladı. Gösterim sırasında en çok alkışı 4 Mart eylemlilikleri, 17-18 Haziran ve yasanın geçme sürecinde yapılan 26 Mayıs, 10 Temmuz, 25 Haziran vb. eylemlerde sergilenen direniş görüntüleri aldı.

Divanın oluşturulmasından sonra belirlenen gündemde yer alan "Tüzük değişikliği" maddesi, 30 Haziran'da Olağanüstü Tüzük Kurultayı yapılması için verilen önergeyle gündemden çıkarıldı.

Alaaddin Dinçer'in açılış konuşmasından sonra ÖDP, EMEP, HADEP, TSİP, TKP parti temsilcileri ile yurtdışı ve içinden kurula katılan kitle örgütlerinin temsilcileri konuşma yaptılar.

Yönetim ve Denetleme Kurulu raporlarının okunması ve görüşülmesi maddesinden sonra çalışma raporları üzerine konuşma yapmak isteyen delegelere söz verildi. 95 delege söz aldı.

Delegeler kürsü konuşmalarında yasa öncesi ve

sonrası KESK'in izlediği geri mücadele çizgisi, sürgün ve soruşturmalarda KESK'in yetersiz kalması, bürokratik ve profesyonel sendikal anlayışın KESK'e hakim kılınmaya çalışılması, ortak örgütlenme, eğitimin özelleştirilmesini yasalaştıran yeni YÖK yasa tasarısına karşı mücadelede eksik kalınması, AB ile ilişkiler, Emek Platformu içerisinde KESK'in konumu, F tipi ve ölüm oruçları karşısında net ve kararlı bir duruş sergilenememesi, ana dilde eğitim talebi üzerinden estirilen devlet terörüne karşı bir tutum alınmaması, KESK'in anti-empyralist ve savaş karşıtı mücadelede anlamlı bir karşı koyuş sergileyememesi vb. konularda eleştirilerini dile getirdiler.

Delege konuşmalarından sonra A. Dinçer cevap hakkını kullanarak eleştirilere yanıt veren bir konuşma yaptı. Hitabetin etkisiyle delegeler konuşmayı ayakta alkışladılar. Eski yönetimin aklanmasından sonra listeler oluşturuldu.

Yönetime aday delegelerden konuşma yapmak isteyenler sözü aldı.

Kongrenin üçüncü ve son günü seçimlere geçildi. Seçimler sonucu, DSD, Emek Hareketi, HADEP ve Sendikal Birlik'in listesinden aday olan Alaaddin Dinçer (445), Adnan Gölpinar (437), Ali Berberoğlu (422), Nazım Alkaya (418), Elif Akgül (415), Fevzi Ayber (412), Emirali Şimşek (405) yönetime geldiler. KESK kongresi için 227 üst kurul delegeliğinin 91'ini DSD, 61'ini HADEP, 40'ını Emek Hareketi, 34'ünü Sendikal Birlik alırken, üst kurul delegeliği için bağımsız aday olan Murat Yaman, İsmail Dönmez'in yerine ortak listeyi delerek delege seçildi.

Genel Kurul'dan notlar...

* Bu kurul yasa sonrası Eğitim-Sen'in gerçekleştirdiği ilk genel kurul oldu. Yasaya uyum sağlamada kararlı bir tutum sergileyen Eğitim-Sen, 12 yıllık fiili-meşru mücadelesini reddederek pankarta "Eğitim-Sen 1. Olağan Genel Kurulu" yazmıştı. Bu durum kürsüye çıkan bazı delegeler tarafından eleştirildi.

* Kurul öncesi DSD, EMEP, HADEP ve Sendikal Birlik'in ittifakı gerek kürsü konuşmalarında, gerekse yaptığımız sohbet ve röportajlarda kendi tabanları tarafından da eleştirildi.

* A. Dinçer eleştirilere cevaben yaptığı konuşmada, her zaman olduğu gibi yine hiçbir şey söylemedi. Söylemde kullandığı fiili-meşru hatından vazgeçilmeyeceğinin ise bir masal olduğu, "Toplu görüşme sürecinde onbinler ellerinde maaş bordrosuyla Ankara'da olacak. Olmadı dönüp ne yapacağımıza bakacağız" demesiyle açığa çıktı.

* Pazarlıkların önden yapılmış olması genel kurulun oldukça cansız ve ruhsuz geçmesine neden oldu. Kürsüden KESK ve Eğitim-Sen'e yöneltilen eleştirilere ise salondan hiçbir tepki gelmedi. En ağır eleştiriler yapılırken dahi salondan yapılan alışıldık yanıtlar verilmedi, sataşmalar yaşanmadı.

* Kurulda profesyonel sendikacılığa karşı ve Avrupa'daki uluslararası konfederasyonlardan KESK'in çekilmesi için verilen önergeler reddedildi.

* Devrimci kamu emekçileri kürsüyü kullanma noktasında yetersiz kaldılar.

* Yasa geçerken yan cebini açan KESK bürokratlarının, yasanın sonucu olarak kongrenin polis tarafından kameraya çekilmesine tepki göstermesi samimiyetten uzaktı. A. Dinçer konuşmasının başında polis kameralarını göstererek bu uygulamanın kalkmasını istiyoruz dedi.

Kitlelerin kandırılması ve uyutulması noktasında militan-meşru-fiili mücadele söylemlerini kullanan A. Dinçer, hakların nasıl alınacağı, yasakların nasıl delineceği ve baskıların nasıl bertaraf edileceğinden ise tek kelime söz etmedi.

Soruşturma terörü, polis baskısı ve yalan kampanyası mücadeleyi boğamayacak...

Bu yasa meclisten geçmeyecek!

Sermaye devletinin her türlü kitle muhalefetini terörle bastırmaya yönelik saldırılarından yüksek öğrenim gençliği de payını alıyor. Muhafiz öğrencilere yönelik saldırı azgınlaşarak sürüyor.

Geçtiğimiz günlerde "Savaşa hayır!" diyen, anadilde eğitim isteyen, alternatif açılış şenliğine katılan, katliamları protesto eden ve yeni YÖK yasasına karşı çıkan binlerce öğrenci hakkında kitlesel soruşturmalar başlatıldı. Çukurova Üniversitesi'nde 1030, Eskişehir'de 67, Dokuz Eylül'de 47, Hacettepe'de yaklaşık 400, Ankara Üniversitesi'nde yaklaşık 100, ODTÜ'de 400'ü aşkın, İÜ'de 231 öğrenci hakkında soruşturma açıldı. Mevcut soruşturmalar hızla sonuçlandırılıp onlarca öğrenciyse eğitim haklarını gaspeden cezalar verildi.

19 Şubat'da toplanan ve aldığı kararlarla Gestapo Yüksek Konseyini aratmayan Üniversitelerarası Kurul

da üniversite yönetimlerinden bu terörün daha da yaygınlaştırılmasını istedi. Sonuç bildirgesinde şunlar söylendi:

"Tüm gerçeklerin anlatılmasına rağmen hala ısrarla bu tutumlarını sürdürenleri, cinayet şebekesinin üniversitelerimiz içindeki uzantıları olmaktan başka bir şekilde değerlendirmek mümkün değildir. Bu gibilere disiplin yönetmeliği ile kanunların ilgili hükümlerinin kesin kararlılıkla uygulanacağı herkes tarafından iyi bilinmelidir. Laiklik, hak ve fırsat eşitliği ile dil birliği ilkelerinden taviz verilmesi anlamına gelecek her türlü girişim ve düşünce Türk üniversitelerini karşısında bulacaktır."

Öğrenci kıyımı ve baskı politikasına böylesine hız kazandırılarak, üniversiteleri sermayenin çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırmaya yönelik yasanın yolu düzlenmeye çalışılmaktadır. Kemal

Gürüz'ün paralı eğitim yasasını "bağırta bağırta çıkartacağız" biçimindeki sözlerinin gerekleri yerine getirilmektedir.

Bugün bu yöntemle hedeflenen, sadece mevcut öğrenci hareketini bastırmak değil, aynı zamanda yasayla birlikte yükselme eğilimi gösteren öğrenci eylemliklerinin de önüne geçmektir.

Her türlü demokratik hak istemini şiddet yoluyla boğma eğilimi sermayenin faşist diktatörlüğünün karakteristik özelliğidir. Bu azgın saldırıların öğrenci hareketinde yol açabileceği olası tahribatları engellemenin yolu soruşturmaları eylem alanlarında yırtmaktan geçiyor. Bu bilinç ve kararlılıkla hareket eden genç komünistler, gençliği soruşturmaları boğma çıkarmaya, yasayı meydanlarda yırtmak için mücadeleye çağırıyor.

Ekim Gençliği

Delegelerin konuşmalarından...**Reformist-icazetçi çizgiye kıyasıya eleştiri****Ölüm orucu direnişi sahiplenilmedi**

BŞH delegesi: Bir emek örgütü olarak hızla sınıf sendikacılığından uzaklaşmış, anti-emperyalist, anti-kapitalist, anti-faşist, anti-cins ayrımcılığı, anti-şovenist bir mücadele sürdürülemedi. Tam tersine, emeğin Avrupası altında ucube bir teoriyle Avrupa Birliği emperyalizminden umut beklenilmiştir. Demokrasinin Avrupa ülkelerinden bu tarafa doğru geleceğine dair kitleler yanıltılmış ve emperyalizme karşı ciddi bir karşı duruş sergilenememiştir. Gene ABD emperyalizminin Afganistan'a karşı sürdürdüğü savaşta da Eğitim-Sen ve KESK bu savaşa karşı çok ciddi bir anti-emperyalist cephe örememiştir.

Genelde tüm emekçilere ve halka, özelde ise devrimcilere dayatılan tecrit ve izolasyon politikalarına karşı yıllardır direnen ve bu uğurda yüzlerce şehit veren devrimcilerle ve tutsak yakınları ile birlikte mücadele yürütmekten kaçınılmış, sadece ciddi bir muhalefet olduğu dönemlerde birkaç satır yazıyla, basın açıklamaları ile yetinilmiştir. F tipi cezaevleri uygulamalarıyla birlikte başlayan ölüm oruçlarında bugüne kadar düzinelere insan yaşamını yitirmiş, cezaevlerine düşman kamplarına girilir gibi buldozerlerle girilirken, bu ülkenin en büyük konfederasyonu KESK ve bu konfederasyonun en büyük federasyonu Eğitim-Sen ciddi bir duruş sergileyememiştir.

Ölüm oruçları çok ciddi bir sürece girmişken, 4 tane baronun başlattığı ve TMOBB gibi birçok kurumun hatta zaman zaman KESK'in de içinde yer aldığı "3 kapı 3 kilit" önerisinin yanında ciddi bir duruş sergilenememiştir arkadaşlar.

Sahte sendika yasasına 40 gün direndikten ve yasa meclisten çıktıktan sonra, maalesef bu yasaya uyum sağlama noktasında sendikamız, en başta bu yasa bize dar gelecek demesine rağmen, tüzüğünü bile bu yasanın çok gerisinde hazırlamak durumunda kalmıştır.

Sürgünlere karşı hiçbir şey yapılmadı

Sürgün edilen Tokat Şube Başkanı: Sendikamız Eğitim-Sen ve KESK ehlileştirilmek isteniyor. Bunu niye diyorum. Soyut bir şey değil. Genel başkanımızın konuşmasında KESK'in mücadele tarihi ve deneyimlerini gördük, yaşadık. Ancak gelinen nokta bizi ürkütüyor. Geçmiş dönemden deneyimler çıkarmak zorundayız.

Eğitim-Sen bir tarafa kayıyor dediğimizde arkadaşlar havaya uçuyor. Şimdi böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Senin 24 üyen sürgün ediliyor, bırakılm eylem örgütlemeyi sen örgütüne bilgi vermiyorsun. Ve biz bu durumu şube başkanlar kuruluna sunduk, ancak bu arkadaşlar o zaman haberimiz oldu dediler.

Bir şey daha ifade etmek istiyorum. Bu olay bizi, örgütü yaralamıştır. Turhal'da bir ilçede yaptığımız toplantıda "bu sürgünler sendikal nedenlerden olmamıştır" diye arkadaşlarımıza söylüyorsunuz. Bu genel kurulda bu sorumuzun cevabını almak istiyoruz. Bu arkadaşlarımız sendikal nedenle sürgün edilmemişse ne için sürgün edilmiştir? Hatırlarlar arkadaşlarımız, Liman-İş'in genel başkanı '90'larda gözüne alınmıştı sol bir hareket nedeniyle. O zamanki Türk-İş'in başkanı, sendika başkanımızı bırakın, yoksa memleketi ayağa kaldırırdı demişti. Türk-İş'i de biliyoruz, Liman-İş başkanını da. Bir kaşık suda boğmak isterdi. Böyle örgütlülük olmaz. Genel mali sekreterimizden bunun cevabını vermesini

istiyoruz. Bizler ne için sürgün edilmişiz? Kime jurnalliyorsunuz bizi?

Bir delege: Bizim geldiğimiz süreç geleneksel sendikacılığı gösteriyor. Biz bunu nasıl aşabiliriz? Bunu aşmanın yolu bellidir. Birçok arkadaşımız aynı şeyi söyledi. Ortak çalışanlar yasası. Peki bunun içini niye doldurmuyoruz? Ortak çalışanlar yasası dediğimiz şey ne? Biz neden taşeron işçileri, taşeron emekçileri ya da sözleşmeli öğretmenleri sendikamıza fiili üye yapmayı düşünmüyoruz? Bu yeni sendikal bir tarz ve süreçtir. Yeni sendikal tarzda da fiili toplu sözleşme dönemi çok önemlidir arkadaşlar. Bu da sokaktan geçer.

Tokat delegesi: Meclisten yasa tasarısı bugün geçecek, daha sonra hayır bugün gidin yarın gelin, yarın geçecek, ardından da bugün de değilmiş isterseniz gidin, denilebilmiştir. Bu insanların Keçiören'den değil Edirne'den, Kars'tan, Tokat'tan, Hatay'dan geldiği unutulmuştur. Yasa mecliste görüşüldüğü zaman eylem yapmak doğru değildir. Yasa gece yarısı da meclisten geçebilirdi. İnsanlarımız yasa tasarısı geri çekilene kadar Kızılay meydanında kalmaya hazırken, genel merkez yönetimi üyelerimizin isteğinin gerisinde kalmıştır.

Devlet güdümlü EP yerine devrimci bir odaklanma

Kocaeli delegesi: Üzerinde durmak istediğim bir başka konu da Emek Platformu'nun yönelimidir. EP işçi sendikalarının bir varlık gösteremediği, KESK'in de dinamizminin yok olmaya yüz tuttuğu, etkisizleştirildiği bir anda oluşturulmuştur. EP'nin oluşturulması ve KESK'in de bu yapı içerisinde yer alması 28 Şubat sürecinin bir ürünüdür. KESK'in EP içinde etkisizleştirilmesi 28 Şubat sürecinin bir taktik zaferi olarak değerlendirilmelidir. EP işçi sınıfının birleşik mücadelesine ivme kazandıracak, işçi sınıfının birleşik mücadelesini devletten ve sermayeden bağımsız bir çizgide derinleştirecek bir zemin olarak tasarlanmıştır. Bugün EP'nin izlediği çizgi ile olması gereken arasında büyük bir açığı bulunmaktadır. Mevcut EP sınıfın çıkarlarını eksen alan bir yönelimden uzak, sermaye ile bütünleşmiş ve bu doğrultuda yaklaşımlar geliştirmiştir. EP tüm devlet güdümlü sendikalara sınıf nezdinde bir meşruluk kazandırmıştır. KESK mevcut EP'yi tercih etmek yerine sendikal alanda devrimci bir odak, devrimci bir birlik yaratmayı öngörmelidir. EP içerden değiştireceğim

anlayışı sınıf çıkarlarına uygun bir anlayış değildir.

"Fiili-meşru mücadele nerde?"

İstanbul 4 No'lu şube başkanı ve delegesi: Anadilde eğitim konusunda Eğitim-Sen Demokratik Eğitim Kurultayı'nda gerekenleri yapmıştır. Şu anda yapması gerekenler vardır, onları yapması gerekiyor. Nedir onlar? Anadilde eğitim talebi eğitim bilimi açısından olmazsa olmaz, savunulması gereken bir şeydir. En başta Eğitim-Sen'in görevidir. İki, anadilde eğitim hakkı insan hakkıdır. Eğitim-Sen insan hakları savunucusu ise anadilde eğitimi savunmak zorundadır. Eğitim-Sen demokratik bir örgüte, demokratik bir örgüt olma vasfını, demokratik talepleri demokratik işleyişten alıyorsa, demokrasi mücadelesinde demokratik bir hak olan bu hakkın yanında olmalıdır.

Bu dörtlü blok içerisinde şöyle bir anlayış var; biz ekmeğimize, özgürlüğümüze nasıl sahip olacağımızı biliyoruz diye başlayan bir anlayış. Sendika yasasını bir son değil başlangıç sayıyoruz diyor bu anlayış. Neyin başlangıcı ise tartışacağız. Yeni yasayı örgütlülüğümüzü güçlendirecek bir zemin olarak görmeye devam edeceğiz! deniyor. Fiili-meşru mücadele nerde? Yüz yıllık gelenek nerde? Yalnızca panolarda mı? Özellikle toplu görüşmeyi toplu sözleşmeye dönüştüreceğiz diye devam ediyor! Ne zamandan beri fiili-meşru mücadele anlayışını bir yazıya feda etmeye başladık. Ne zamandan beri yasa bizim başlangıcımız oluyor? Meşruiyetimiz asıl değil mi? Dolayısıyla arkadaşlar 12 yıldır sürdürülen sendikal hak ve özgürlükler mücadelesinde siyasi iktidar bizi bu yasayla zapt-ı rapt altına almaya çalışırken diğer taraftan sendika içerisinde bu anlayışlar da sendikamızı bir biçimiyle zapt-ı rapt altına almaya çalışmaktadır. Bunun ben bir an önce çok ciddi bir biçimde görüşülmesi gerektiğini düşünüyorum. Kısaca bir yasalı eğilim sendikamızda giderek geliyor. Bu yasalı eğilim bu yasayı bir kazanım olarak değerlendiriyor. Bu yasayı bir zemin olarak görüyor. Bu tehlikeli bir durum. Bunun bir an önce aşılması gerekiyor.

İsmail Hakkı Ortaköy: Şimdi biz diyoruz ki bu yasayı geçersiz kılacağız. Geçersiz kılmanın yöntemi buna ilişkin oluşturulacak mücadele hattına ilişkindir. Ortak örgütlenme diyoruz, birleşik emek hareketi diyoruz. Şimdi birleşik emek hareketine ilişkin sözleşmelere dönük, özelleştirmelere dönük, aday memur kadrosundaki memurun üye yapılmamasına dönük bir politika saptaması yapmadan burdan çıkarsak olay sadece söylemdir. Gerçekten de Türkiye'de söylem çoktur, iş yoktur. Oysa dönem iş yapma dönemidir. Bunun için önümüzdeki dönem küreselleşmenin yeni döneme ilişkin politikalarına bağlı olarak yeni bir sendikal hareket, yeni bir birleşik emek örgütü, yeni bir birleşik mücadele ancak buralardan geçmektedir. Bunu yapmadığımız sürece diğerlerini yapmamız mümkün değildir. Son söz olarak şunu söylemek istiyorum, gelecek bizim ellerimizde. Ama gelecekteki çıkış önemlidir. Temelde yapılan bir hata yılların şekillenmesini olumsuz etkiler. Ve esen rüzgarlar karşısında tutunamaz. Sonunda ya ehlileşir ya yıkılır.

(Genel Kurul delegeleriyle yaptığımız röportajlara bu sayımızda yer veremiyoruz. Önümüzdeki sayıda değerlendireceğiz...)

"Emeğin korunması" uğruna

(Bu metin, TKİP Kuruluş Kongresi'nin "Parti programında 'emeğin korunması' sorunu" başlıklı tartışmalarının sunuş bölümüdür...)

Emeğin korunması mücadelesinin anlamı ve amacı

Kapitalizm işçi sınıfı için yalnızca acımasız bir baskı rejimi değil, yanı sıra yoğun bir iktisadi sömürü ve manevi yıkım düzenidir. Emeğin korunması; sömürüyü sınırlama, işçinin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme anlamına gelmektedir. Amaç; işçi sınıfını fiziksel ve zihinsel çürümeden ve yozlaşmadan korumak, yanı sıra, bu mücadele içinde devrimci sınıf bilincine kavuşmasını kolaylaştırmak ve iktidar uğruna verdiği mücadelede güç biriktirmesini sağlamaktır.

Fiziksel yozlaşma; çok çalışıp çok yorulan, iyi beslenemeyen, kötü koşullarda barınan, sağlık sorunları yaşayan, sağlık bakımı imkanlarından yoksun olan işçi sınıfı kuşaklarının güçten düşmesi, zayıflaması, tükenmesi anlamına gelir. Bunu biz bedensel yozlaşma olarak da anlayabiliriz. Çok çalışmak, çok yorulmak, kötü çalışma koşulları içinde bulunmak, iyi beslenememek ve tüm bu yoksunlukların yarattığı yıpranmışlığı sınıfın yeni kuşaklarına aktarmak, sınıfı fiziki çürümeyle yüzyüze bırakır. Emeğin korunması için mücadele, bunu kapitalizm koşullarında mümkün olduğunca sınırlamak amacı taşır.

İkincisi, ağır çalışma ve yaşam koşulları, işçi sınıfını aynı zamanda zihinsel bir çürümeye, dejenerasyona da iter. Eğitilememek, sosyal-kültürel yaşama katılamamak, kültürel hizmetlerden yararlanamamak, uzun ve ağır çalışma koşullarından dolayı okuyamamak, düşünememek, tartışmamak, sosyal etkinliklerin ve yaşamın dışında kalmak - tüm bunlar, işçi sınıfının zihinsel gelişmesini etkiler, onu kültürel ve moral bir yıkıma sürükler.

Ve aynı nedenle, işçi sınıfının siyasal gelişmesini de etkiler. Sanıldığı gibi, ağır baskı ve yoğun sömürü koşulları, hiç de kendi başına işçi sınıfının kolayca bilinçlenmesine ve mücadeleye yönelmesine yol açmaz. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfını, işçi sınıfı kuşaklarını kültürel-manevi dejenerasyona da götürür. Emeğin korunması mücadelesinden amaç aynı zamanda bu zihinsel yozlaşmanın da önünü almaktır. Kapitalizm koşullarında mümkün olduğu ölçüde bunu başarabilmektir. Ve bunda başarı sağlanabildiği ölçüde, bu, işçi sınıfı kitlelerinin siyasal bilinçlenmesini ve sınıf hareketinin gelişimini de kolaylaştırır. Bugünün Türkiye'sine bakın, 12 Eylül rejiminin yarattığı emekçi insan yığınlarına bakın; baskı, ağır çalışma ve sömürü koşullarının işçi sınıfını

fiziki çürüme ve bozulmanın ötesinde, nasıl bir zihinsel ve kültürel çöküşe ittiğini görürsünüz.

Sosyalizm, çalışan insanın özgürlüğe ve sosyal kurtuluşa kavuşturulması demektir. Biz çalışan, çalışmasıyla yaşamı vareden sınıf için mücadele ediyoruz, bu sınıfın devrimcileriyiz. Bu sınıf kapitalistler için bir üretim nesnesidir, canlı bir alettir. Kapitalist onu kullanabildiği ölçüde kullanır ve kullanımdan düştüğü andan itibaren de kapı dışarı eder. Emeğin korunmasında kapitalistlerin bu açıdan herhangi bir çıkarları yoktur. Eğer kapitalistler çok ciddi bir işgücü sıkıntısı içerisinde olsalardı, bu durumda belki emeğin korunmasına bir parça bir önem verebilirlerdi, bu zorunluluğu duyabilirlerdi. Nitekim tarihte belli evrelerde, belli ülke yönetimleri bu açıdan belli tedbirler almak ihtiyacı duyabilmişlerdir. İnsan kuşaklarının dejenerasyonu, fiziki çürüme, Fransa örneğinde olduğu gibi, hükümetleri belli tedbirler almak zorunda

sürece, gerçek anlamda emeğin korunması olanaksızdır. Kuşkusuz bunu emeğin tam korunması anlamında söylüyorum. Ama bunu mümkün sınırlar içerisinde yapabilmek, bu alanda kısmi başarılar elde etmek mümkündür. Hem mümkün olana ulaşabilmek için, hem de mümkün olana ulaşma mücadelesi içerisinde işçi sınıfını sistemin kendisine karşı eğitmek ve bilinçlendirmek için, bu mücadeleyi yürütmek gereklidir.

Şuraya gelmek istiyorum. Bu mücadele, bizim için öyle basitçe, işçileri kolayından cezbetmeye uygun bir araç sorunu değildir. Sınıf devrimcileri olarak biz işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarına ilgisiz kalamayız. Bu kendi sınıfımızın bedensel ve zihinsel sağlığı sorundur bizim için. Dolayısıyla, işçi sınıfını mücadeleye kazanmak, eğitmek, bilinçlendirmek için basit bir istismar konusu değil emeğin korunması sorunu bizim için. Burada insani kaygılarımız da var deyim uygunsu. Kapitalizm egemen olduğu sürece

çalışan insan yığınlarının yaşam koşullarındaki kısmi iyileştirmeler bizim için aynı zamanda bu sınıfa karşı, bu sınıfın bir parçası olmanın getirdiği insani ve sınıfsal bir kaygı konusudur. Ama biz bu mücadeleler içerisinde işçi sınıfını devrime ve iktidara hazırlamaya çalışırız. Biz ücretli köleliği sınırlamaya değil, temelden yıkmaya bakarız. Emeğin korunması mücadelesini de böyle bir perspektifle yürütürüz. Dolayısıyla işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme doğrultusunda sağladığımız her başarı, aynı zamanda işçi sınıfını burjuva

bırakabilmiştir.

Ama çağdaş tekniğin gelişme düzeyi, sürekli büyüyen yedek sanayi ordusu, sermayeyi böyle bir kaygıdan alıkoyuyor. Kapsamlı işgücü arzı içerisinde işine en uygun olanları almak, çalıştırmak, tüketmek, ardından kapı dışarı etmek ve üretime yenileriyle devam etmek planında sermaye rahat bir hareket alanına sahiptir. Bundan dolayı da burjuvazi emeğin korunmasına, işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesine karşı tamamen ilgisizdir. Tersine, o durumu daha da ağırlaştırmaya bakar. Zira bu onun aşırı kâr hırsıyla çok bağlantılı bir alandır. Bu doğrudan sömürü süreciyle, sömürünün yoğunlaştırılmasıyla ilgili bir sorundur. İşçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek demek, işçi sınıfının yarattığı artı-değerden işçilerin alacağı payı çoğaltmak demektir. O ölçüde de kapitalistin kârını azaltmak demektir. Dolayısıyla, bu uğurda savaş, doğrudan üretim süreci içerisinde ve yaratılan değerlerin paylaşımına ilişkin bir savaştır.

Kapitalizm koşullarında iktisadi güç, bununla bağlantılı olarak siyasal güç sermayenin elinde olduğu

egemenlik ilişkilerine karşı, kapitalist sistemin kendisine karşı mücadeleye kazanmanın da bir basamağı ve olanağıdır bizim için.

Genelde meselenin anlamı ve kapsamı bu. Sınıf çalışması bahsinde gündeme getirdim buna ilişkin tartışmayı. Bunu anlamlı ve işlevli buluyorum. Zira bu mücadele bize çok geniş ve verimli bir günlük mücadele alanı sunmaktadır. Günlük mücadelemizin bir temel alanı da budur; emeğin korunmasına ilişkin istemler uğruna mücadeledir.

Bundan ibaret değil kuşkusuz. Toplumsal istemler gibi daha genel bir alan var, ki bu öteki çalışan emekçi katmanları da kesiyor. Demokratik-siyasal haklar denilen bir alan var, tüm emekçileri ve ezilenleri bir arada kesiyor. Ve nihayet, emeğin korunması kapsamına giren ve daha çok da iktisadi mücadele alanı diyeceğimiz böyle bir alan var. Bu üç alan birarada, günlük mücadelemizin genel güncel hareket noktalarını oluşturmaktadır. Biz bu gündelik hareket noktalarından giderek işçi sınıfını devrimci siyasal mücadeleye, giderek devrimci iktidar mücadelesine kazanmaya çalışırız.

mücadelenin anlamı ve önemi

Marks'tan Lenin'e emeğin korunması sorunu

Önemini vurgulamak bakımından, emeğin korunmasının klasiklerdeki kaynaklarına değinmek istiyorum. *Kapital*'in birinci cildi iktisadi kategorilerin soyut teorik açıklamasıyla başlar. Ama, sömürü ilişkilerinin, artı-değerin ve artı-değere kapitalist tarafından el konulmasının anlatıldığı bölümlerden itibaren bu mesele, İngiliz kapitalizminin oluşturduğu laboratuvar üzerinden, çok geniş bir biçimde işçi sınıfı kuşaklarının yaşam ve çalışma koşullarına ilişkin anlatımlara bağlanır. Fabrika müfettişlerinin hazırladığı ünlü parlamento raporlarının çok geniş dökümlerinden yer yer ayrıntılara inilerek yararlanılır. İşçi sınıfının nasıl hayvani bir biçimde uzun süreler halinde ve çok ağır çalışma koşulları içinde çalıştırıldığı ve işçinin canlı özünün sermaye tarafından nasıl yoğun bir biçimde emilip tüketildiği üzerine çok geniş anlatımlara yer verilir. Tümüyle teorik bir kitapta meselenin bu kadar geniş ele alınmasının çok özel bir anlamı ve mantığı vardır. Marks bu sorunu işgünü açısından, çalışma koşulları açısından, kadın ve çocuk emeğinin kullanılması açısından ele alır. Sermayenin kâr hırsı mantığı, bu uğurda çalışan insanın basit bir çalışma nesnesi olarak kullanılması çerçevesinde, kapitalizmin gayri insani özünü etkili bir biçimde ortaya koymaya özel bir önem verir.

Öte yandan, işçi sınıfı mücadelesinin üç temel alanı olduğunu biliyoruz. İktisadi mücadele alanının işçi sınıfının mücadelesinin üç temel alanından biri olarak tanımlanması, bu açıdan dikkate değerdir. Engels bu tanımlamayı teorik bir mantık içerisinde yapar. Lenin bunu "*Ne Yapmalı?*"da aktarır. İktisadi mücadelenin sınıf mücadelesinin temel bir alanı olmasını, emeğin korunması uğruna mücadelenin önemine de bir gösterge saymak gerekiyor.

Öte yandan devrim mücadeleleri tarihine, 19.

yüzyılın kitlesel işçi partileri olan sosyal-demokrat partilerin güçlenme süreçlerine baktığımız zaman, bu uğurdaki mücadelelerinin başarısının onları geniş işçi yığınları ile birleştirdiğini somut olarak görebiliyoruz. Bu partilerin çok geniş işçi yığınlarıyla buluşmayı başarabilmesi, çok büyük ölçüde emeğin korunması ve siyasal haklar uğruna verdiği mücadeleler içerisinde olmuştur.

Beri yandan, devrim mücadelelerine, özellikle Rus devrimi deneyimine baktığımızda, iktisadi mücadelelerin siyasal mücadelelerle, iktisadi istemler uğruna mücadelenin siyasal istemler uğruna mücadeleyle birleşmesinin, devrimin, devrimci gelişmelerin, devrimci kitle hareketinin gelişmesinin etkili bir dinamiği olduğunu görürüz.

Rosa Luxemburg, 1905 Devrimi üzerine değerlendirmelerinde, bize bunun çok iyi ve canlı bir tablosunu sunmaktadır. Lenin, "*Ne Yapmalı?*"da, bu alanı genel bir mücadele platformuna dönüştüren ve kendi içinde amaçlaştıran ekonomistleri ideolojik olarak çökertmek için bu noktada biraz çubuk büküyor görünür, ki Lenin'in kendi deyimiyle de bu bir çubuk bükmedir. Emeğin korunması alanını ya da iktisadi mücadeleyi alıp kendi içinde bir platforma dönüştürmek ekonomizm ve reformizmdir. Tabii ki ekonomizm ve reformizm çok net ve sert bir biçimde ezilmek, mahkum edilmek durumundadır. Ama buna karşı ideolojik açıklığa sahip olmak kaydıyla, iktisadi istemlerin ve iktisadi mücadelenin önemini küçümsemek söz konusu olamaz. Devrimlerin deneyimi iktisadi mücadeleyle siyasal mücadelenin içiçe geçmesinin, devrimci kitle hareketinin gelişme diyalektiğinin en temel unsuru olduğunu göstermektedir. Ki Lenin'in 1905 Devrim sonrası yazılarında, bizzat devrimin de sağladığı açıklıklar temeli üzerinde, bu temel önemde gerçek döne döne tekrarlanmaktadır. İktisadi mücadeleyle siyasal mücadelenin içiçe geçmesinin Rus devriminde güçlü bir kaldıraç rolü oynadığı vurgulanır. Bu da, çok kısa olarak, işin teorideki ve tarihteki yeridir.

Emeğin korunması ve devrimci parti programının bütünlüğü

Programda bunun temel bir alt bölüm oluşturduğunu biliyoruz. Program teorik bölümle başlıyor. Kapitalizmin kaçınılmaz yıkılışı ve sosyalizmin kaçınılmaz doğuşu bu bölümde toplumsal gelişmenin nesnel dinamikleri ve yasallıkları üzerinden teorik olarak gerekçelendiriliyor. Programın siyasal bölümü, bu çerçevede işçi sınıfının devrimci görevlerini ve hedeflerini tanımlıyor. Programın emeğin korunması ve toplumsal istemlere ilişkin bölümü ise, işçi sınıfının kendi temel siyasal görevlerini, yani iktidar uğruna mücadelesini gerçekleştirmede bir köprü vazifesi görüyor. İşçi sınıfının kendini bulması, güç kazanması, mücadele gücü ve yeteneğini yükseltmesi imkanını sağlıyor. Bu bölüme programlarda yer verilmesi bu açıdan bir raslantı değil. Temel iktidar hedefi ile işçilerin günlük yaşamı ve mücadelesi arasında kurulmuş bir köprüdür programın bu bölümü.

Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

SOSYALİZM YOLUNDA
Kızıl Bayrak
Kızıl Sosyalist Siyasal Gazete

Reformun devrimle bütünleştiği alandır.

Fakat tarihe baktığımızda, demokratik ve sosyal reform istemleri ile birlikte bunun ciddi sapmalara konu edildiğini de görüyoruz. Sosyal-demokrat partilerin bu alandan giderek güç kazandıklarını, kitlesel partilere dönüştüğünü söyledim. Ama onlar aynı zamanda bu alanı temel ve belirleyici bir platforma da çevirdiler. Emeğin korunması ve toplumsal istemler uğruna mücadele, giderek zaman içerisinde kapitalizmi islah etme mücadelesine dönüştü. Kapitalizmi yıkma mücadelesi olmaktan çıktı, kapitalizmi yıkma hedefinden koşturdu, kapitalizmi kendi içerisinde reforme etme mücadelesine dönüştü. Bu temel üzerinde bu partiler yozlaştılar, reformculaştilar ve düzen partileri haline geldiler.

Böylece, emeğin korunması uğruna mücadeleyi bir platforma çeviren sağ sapmaya da işaret etmiş oldum. Reformizmin tarihsel temeli budur. Demokratik-siyasal haklar uğruna, artı emeğin korunması uğruna mücadeleyi kendi içinde bir platforma dönüştürmek, reformizmin tarihsel temelidir. Bu mücadeleyi temel devrimci hedeflerden, iktidar hedefinden koparmak ise reformizmin temel özelliğidir. Reformist kimliğin teorik özü ve esası budur.

Ama öte yandan bu alana ilgisiz kalmak da devrimci partilerin kitlelerle buluşmasını zora sokar, engeller. Eğer gündelik mücadelelerle temel hedefler arasındaki köprüleri başarıyla kuramazsak, devrimi asla gerçek kılamayız. Çünkü yığınlar ancak gündelik kısmi mücadeleler içerisinde, kendi öz deneyimleri temelinde eğitilerek, daha ileri hedeflere ve mücadelelere kazanılabilirler. Eğer bizim için yığınları kendi öz deneyimleri temelinde eğiterek mücadeleye kazanmak temel bir taktik ilke ise, bu ancak yığınların gündelik sorunlarından, onların kısmi taleplerinden giderek verilecek mücadeleler içerisinde başarılabilir. Yani sıra bu mücadeleler içerisinde bilinçlenmeyen, bu mücadeleler içinde güç, deneyim ve yetenek kazanmayan bir işçi sınıfı, burjuvaziyi

7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası!

SOSYALİZM YOLUNDA
Kızıl Bayrak
Kızıl Sosyalist Siyasal Gazete

devirme yeteneği de gösteremez. Bundan dolayıdır ki, marksist programların bu bölümü, sadece "işçi sınıfını fiziki ve zihinsel çürümeden korumak için" demez, yanı sıra, "kendi kurtuluşu uğruna mücadelede onun gücünü ve mücadele yeteneğini güçlendirmek için" de parti şu şu talepleri savunur, bunlar uğruna mücadele eder, der. Emeğin korunması bölümünün girişinde genellikle böyle bir paragraf yer alır. Bu talepler uğruna mücadelenin amacına ışık tutan tanımlamalardır bunlar.

SİP programına bakın, böyle bölümler olmadığını görürsünüz. Biçim açısından gösterişli bir program. Temel hedefler, anti-kapitalist dönüşümler var. Yani iktidarı almış bir partinin yapacakları var. Partinin iktidarı nasıl alacağı, bu süreçteki istemleri konusunda ise herhangi bir şey yok. Bu tabii özünde sağcı olan teslimiyetçi bir 'sol'cu gevezelikten başka bir şey değil. Programlarında bunlara yer vermeseler bile, gündelik bir takım talepler formüle ettiklerini, bunlar uğruna mücadele ettiklerini biliyoruz. Bunu bir yana koyuyorum. Ama programda da bunun bir çerçevesi olmak durumunda. Nasıl ki programın devrime ve iktidara dayalı yönü teorik gerçekleştirmesini oradan alıyorsa, pratik gerçekleştirme olanağını, ya da köprüsünü diyelim, siyasal ve iktisadi haklar uğruna mücadeleden alabilmek durumunda. Program bu noktada gündelik yaşama bağlanabilmek, temel hedefler ile onlara ulaşma sürecini organik olarak bütünlemek durumunda.

Dikkat ederseniz; bu, hem sınıf içerisindeki gündelik mücadelelere, hem de taktik sorunlara geniş bir alan açıyor. Zaten taktik mücadele platformudur bu aynı zamanda. Ama ben taktik sorunlara alan açıyor derken ek bir durumu kastediyorum. Biz taktik sorunlar üzerine tartışırken, proleter partinin devrimci taktiğinin temel ilkelerinden biri, yığınları kendi öz deneyimleri temelinde mücadele içerisinde eğitmek ve kazanmaktır diyeceğiz. Yığınlar ancak bu talepler uğruna mücadeleye çekildikleri ölçüde kendi öz deneyimleriyle gündelik mücadeleler içerisinde eğitilebilirler ve daha ileri devrimci hedeflere kazanılabilirler.

Bu alanda ileriye sürülen taleplerin mahiyetine daha somut olarak baktığımızda, bu talepler uğruna mücadelenin, işçi sınıfının sınıf olarak kendini, gücünü ve yeteneklerini fark etmesi, karşısındaki sınıfı tanıması, giderek onunla kendi arasındaki uçurumu görmesi bakımından ne denli elverişli olduğunu somut olarak göreceğiz.

Şunu demek istiyorum; proleter kitlelere anti-kapitalist bilinç vermenin, onlara burjuvazi karşısında karşı bir sınıf olduklarını göstermenin somut bir alanıdır söz konusu olan. Son derece verimli ve etkili bir alanıdır. Çünkü doğrudan üretim süreciyle bağlantılıdır ve kapitalizmin özüne dokunan yönleri vardır. Genel planda ve bir sunuş çerçevesinde bu konuda söyleyeceklerim bunlar.

Emeğin korunması mücadelesinin kapsamı

Bu alanda ileri sürülebilecek başlıca taleplere gelince. "Komünizmin abece'si"nde Buharin, bu bölümü gerekçelendirirken, bunun başlıca üç temel alanı olduğunu söylüyor. İşgünü sorunu, çalışma koşulları sorunu ve çocuk ve kadın emeğinin korunması sorunu. Ama biz özellikle sınıf mücadelelerinin toplam deneyimi, yanı sıra günümüz koşulları üzerinden baktığımızda, bunun önem taşıyan başka bazı alanlarını da görüyoruz.

Örneğin Türkiye gibi bir ülkede işgünü kadar asgari ücret de çok önemli bir mücadele alanıdır. Çünkü asgari ücret uygulamada bir ücret tabanı oluşturuyor ve genel ücretleri geriye çeken bir rol oynuyor. Asgari ücretin işçi sınıfının yaşam koşullarında nasıl özel bir rol oynadığını biliyoruz.

Düşük saptandığı, iş güvencesi de olmadığı ölçüde, tekrar tekrar işçi almak-çıkarmak, asgari ücretten yeniden başlatmak yolu tutuluyor. Dev boyutlardaki işsizliğe dayanarak sermayenin ücretleri nasıl geri çektiğini ve işçileri fazla mesai vb. yollarla nasıl işin kölesi haline getirdiklerini biliyoruz. Asgari ücret bu açıdan önemli bir alan.

Bunun dışında sendika, grev, toplu sözleşme vb. haklar var. Bunlar daha çok demokratik siyasal haklar oldukları için, emeğin korunması sorununu doğrudan ilgilendirdikleri halde, programın demokratik-siyasal haklar bölümünde yer almalıdır diye düşünüyorum.

Normal işgünü sorunu. Bu üretici güçlerin ve toplumun genel gelişme düzeyiyle doğrudan bağlantılı bir sorun. İşgünü uğruna mücadelelerin işçi sınıfı tarihinde çok özel bir yer tuttuğunu biliyoruz. Ama dikkat edin, Türkiye'de bugün bir işgünü mücadelesi yoktur. Belki tekstil işçilerinin 8 saatlik işgünü mücadelesi dışında. İşçiler keyfi olarak uzun süreler çalıştırılırlar, fazla mesaiye zorlanırlar. Fazla mesai, işgününün uzatılmasının bir başka yoludur. Üstelik bu, dev boyutlarda bir işsizliğin olduğu koşullarda gerçekleştirilen bir uygulamadır. Fazla mesai, sadece işçiyi daha uzun süreli çalıştırmak ve onun çalışma gücünü daha uzun süreli olarak tüketmek anlamına gelmemektedir. Bu çerçevede istihdamın daraltılması ve işsizliğin de yaygınlaştırılması anlamına gelmektedir.

Programlarda iyi-kötü bu konuda talepler var. Ama siz gündelik ajitasyon ve propagandada işgünü uğruna ciddi bir mücadele platformu görebiliyor musunuz? Bu konuda ne sendikaların bir mücadelesi var, ne de sol siyasal akımların. Ama hepsi de programlarında bu talebe bir biçimde yer verirler. Bu, programların ne kadar işlevsiz olduğuna, ne kadar mücadeleden kopuk olduğuna bir başka gösterge.

Öte yandan, işçi sınıfı içindeki zayıf kesimlerin, kadın ve genç işçilerin (çocuk ve genç işçiler) korunmasına ilişkin de herhangi bir pratik mücadele platformu yok. Tekstil işkolunda belli mücadeleler var. Bir de sanayi atölyelerinde çıraklığa karşı mücadele çerçevesinde kendiliğinden gündeme geliyor. Ama daha genel planda, işçi sınıfının genç kesimlerinin, kadınların korunmasına ilişkin herhangi bir ciddi mücadele platformu yok.

Çalışma koşulları bir diğer mücadele alanı. Devrimci yayınlarda iş kazaları ve meslek hastalıkları üzerine yazılara rastlıyoruz musunuz, bilmiyorum. '70'li yıllarda sendikalar bu meselelere çok önem verirlerdi. Ama bugün sol yayınlarda dahi iş kazaları sorunu, ki bu iş güvenliği, çalışma güvenliği alanıdır, çok fazla gündeme gelmiyor.

İş koşulları, meslek hastalıkları, bunlar sonuçlar tabii. Bu, temelde güvenlikli ve sağlığa uygun çalışma ortamı ve bu uğurda mücadele demektir. Tuna yoldaş doğru bir noktaya işaret etti, bu konudaki istemleri genelleştirmek lazım, dedi. Çeşitli işyerlerine insanlarımız giriyorlar, çalışma koşulları kötü oluyor ve bu durum çalışma için uygun hareket noktaları oluşturuyor. Bu ayrı bir şey. Fabrikada çalışan bir sınıf bilinçli işçi ya da bir komünist, bu talepleri gündelik hareket noktası olarak kullanır. Ama biz bir de sınıfın bu konuda genelleşen bir mücadelesini yaratabilmek durumundayız. Bu ülkede iş koşulları, fabrika koşulları denetleniyor mu? Buna ilişkin müesseseler var mı? Bu müesseseler çalışıyor mu? Bunun bir cezai müeyyidesi var mı? Bu sorunlarla fazlaca ilgilenen yok bugün. Bu sınıf sahipsiz bir sınıf, kendi partisinden yoksun bir sınıf olduğu için, bu sınıf ancak politikada bir araç olarak düşünüldüğü için, bu haklar uğruna gerçek bir mücadele de olmadı, ya da kısmen '70'li yıllarda sendikalar aracılığıyla oldu. '60'lı ve '70'li yıllarda özellikle DİSK buna önem verdi.

Bunun dışında, asgari ücreti az önce de belirttim. Çok önemli bir mücadele alanı olarak almak gerekiyor

bunu. Asgari ücret sadece asgari ücretten işe başlayan işçileri değil, bir bütün olarak çalışan kesimleri ilgilendirmektedir. Enflasyonun doludizgin olduğu bir ülkede yılda bir saptanmaktadır ve düşük olduğu ölçüde ücretleri geriye çeken bir rol oynamaktadır. Biz bu alanı ciddi bir kavga alanına çevirebiliriz. İşçi sınıfının iktisadi mücadele alanı üzerinden konuşuyorum. Bizim programımız bir bütün, bunu saklı tutuyorum. Yalnızca işçi sınıfının korunması, onun fiziki-zihinsel çürümeden alıkonulması, mücadele gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi çerçevesinde, iktisadi mücadelenin taşıdığı özel öneme değinmiş oluyorum.

Bizde iktisadi mücadele, iki yılda bir toplu sözleşmelerde, ücretleri ve yan ödemeleri arttırma mücadelesi olarak, her işkolunun, her fabrikanın kendisine daraltılmış bir soruna indirgenmiştir. Bundan dolayı işçi sınıfı içerisinde farklılaşmalar büyüyor ve bu işçi sınıfının mücadele birliğini ayrıca bozuyor. Nispeten daha iyi ücret, daha iyi çalışma ve daha iyi sosyal haklara sahip bir işçi kesimi oluşuyor ve bunun yarattığı sorunlarla yüzyüze kalabiliyoruz.

Tarım alanında ise en basit haklar bile uygulanmıyor. En basit demokratik sendikal hakların bile uygulanmadığı çalışma alanları var. 1875 tarihli Gotha Programı, ev sanayindeki, bizzat kendi evinde çalışan emekçilerin çıkarları, çalışma koşulları üzerine maddeler içerebiliyor ve bu uğurda verilen mücadelelerle belli kazanımlar da elde edilebiliyor zamanla. Bizde, geçtik ondan, tarım gibi temel bir alanda, tarım mevsiminde yaklaşık 1-1,5 milyon işçinin istihdam edildiği bir alanda bugün 20-30 bin sendikalı işçi var mıdır, sanmıyorum. Tarım-İş'in 30 bin üyesi olsa, bu ülkenin en güçlü sendikalarından biri olur. Tarım işçileri sendikalaşma hakkını bile kullanmıyorlar. En kötü çalışma koşullarında, en düşük ücretlerle çalışıyorlar. Asgari ücret tarım işçileri için ayrıca daha düşük olarak saptanıyor. Bu akıl dışı birşey. Mantığı kırsal alanda yaşam düzeyinin daha ucuz olması herhalde. Orada zaten işçiler en berbat koşullarda çalıştırılıyorlar.

(...)

Bu sorunu sağlam bir perspektifle ortaya koymak ve çok iyi kavratılabilmek durumundayız. Bunun teorideki, programdaki ve tarihteki yeri, ürettiği sapmalar ve devrimci bir perspektifle ele alınışı sorununu, çok iyi kavramak ve kavratmak durumundayız. Programın bu bölümünü bu çerçevede sunacağız zaten. Bu açıdan hem eğitim sorununun doğru ele alınması çok büyük bir önem taşıyor, hem de formüle edilecek talepler uğruna genelleşmiş etkin bir iktisadi ajitasyon. Ki bu sonuncusu, doğrudan siyasal mücadele demektir.

Bunlar iktisadi sorunlardır, ama formüle edilmiş istemler olarak, hepsi kapitalist sınıfa ve onların hükümetine karşı mücadele alanına girmektedir. Biz tekil mücadelelerle bunları tek tek patronlardan söküp alsak bile, neticede bu genelleşen mücadelenin kısmi çatışmaları ya da mevzi kazanımları olacaktır. Gündelik mücadelemizin genel çerçevesinde bu her zaman bizi ilgilendiren bir sorundur. ...

(...)

Devrimci platform ile reformist platform arasındaki fark, istemlerin formülasyonunda ve bu istemler uğruna mücadelenin temel hedeflere, temel perspektiflere bağlanmasından ortaya çıkacaktır. Bu istemleri kendi içinde mutlaklaştırırsanız, amaçlaştırırsanız, genel hedeflerden koparırsanız, bu sizi kapitalizmi islah programına götürür. Ama bundan korkarak bu istemlerden geri durursanız eğer, kapitalizmi bol bol suçlayabilirsiniz, sosyalizmi bol bol övebilirsiniz, ama hiçbir biçimde kitlelerle mücadele içerisinde devrimci buluşmayı sağlayamazsınız.

Esenyurt ve Sefaköy İşçi Kültür Evleri'nden ortak etkinlik...

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü coşkuyla kutladık

İşçi Kültür Evleri'nin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününe ilişkin merkezi çalışması sonucu, Esenyurt ve Sefaköy İşçi Kültür Evleri olarak ortak bir etkinlik düzenlendi. Etkinlik öncesi yapılan İşçi Kültür Evi imzalı anket çalışması ön hazırlıkta önemli bir rol oynadı. Haftalardır süren ve sürececek olan anket çalışması ilk sonuçlarını bu etkinlikte ortaya koydu.

Programda özellikle emekçi kadının sorunlarını ele almayı, bunu kitleye anlatabilmeyi hedefledik. Sistemin ve reformizmin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün içini boşaltarak "Dünya Kadınlar Günü"ne çevirme çabalarına karşı sorumluluğumuz daha bir artıyordu. 8 Mart büyük bedellerin ödendiği bir direniş günüydü ve anlamına uygun bir tarzda hareket etmemiz gerekiyordu. Programa davet ettiğimiz kitlenin etkinlik sonrasında mutlaka 8 Mart'ın bu içeriğine ilişkin bir fikir edinebilmesi gerekiyordu.

Esenyurt İşçi Kültür Evi, 8 Mart'a yönelik şiarları taşıyan resimli dövizlerin yanısıra işçi, köylü, emekçi kadınlardan oluşan resimlerle donatıldı. Bu çerçevede etkinliğin hazırlıkları Sefaköy ve Esenyurt İşçi Kültür Evleri çalışanlarının kolektif bir ürünü oldu. Hedeflenen program çerçevesinde hazırlıklar yapıldı.

Program 8 Mart'ın tarihçesinin anlatıldığı bir konuşma ile açıldı. Konuşmada "1886 yılında yine Amerika'da ve yine dokuma işçisi kadınlar, eşit işe eşit ücret, sendikalaşma ve oy hakkı için mücadeleyi yükselttiler. Direniş sırasında polislin çıkardığı yangında onlarca kadın kardeşimiz yaşamını yitirdi. Amerikalı kadın işçilerin özgürlük ve eşitlik talepleriyle yürüttükleri mücadele 1908 yılında da güçlü gösterilerle sürdü. Ve 8 Mart emekçi kadının kanyla canıyla kazandığı bir direniş günü olarak tarihe geçti." denildi.

Ardından şiir dinletisine geçildi. Daha sonra kadın emekçilerin, Cumartesi Anneleri'nin, Kürt kadınlarının mücadelesini yansıtan bir dia gösterimi gerçekleştirildi. Kadın bir eğitim emekçisi kendi alanında yaşanan sorunlara ilişkin bir konuşma yaptı. Sendikal sorunlar, kadının kamu çalışmasındaki örgütlülüğü vb. konuları işledi. Ardından çeşitli mesajlar okundu. İlk bölümün sonunda Grup Eksen türkü ve marşlarıyla kitledeki coşkuyu daha bir arttırdı.

İkinci bölümde bir tutsak annesi hücreler ve emekçilerin görevleri çerçevesinde konuşma yaptı. Konuşmasının başlangıcında oğlunun 200 günü aşkın bir süredir Ölüm Orucu'nda olduğunu söylemesi, etkinliğe özellikle semtten

katılan kadınlarda büyük bir şaşkınlık yarattı.

Tiyatro Manga'nın oynadığı Nazım Hikmet'in "Tanya" adlı oyunu sırasında birçok insanın gözleri doldu. Şair Rahime Henden ise yazdığı iki şiirini okudu. Şiirler büyük bir ilgi ve dikkatle dinlendi. Ve program yine Grup Eksen'in halay parçaları eşliğinde bitirildi.

Etkinliğe katılım 170 kişi civarındaydı. Etkinlik sonrasında katılanlar program hakkında genel olarak olumlu değerlendirmeler yaptılar.

*Esenyurt ve Sefaköy
İşçi Kültür Evleri*

8 Mart etkinliğine gelen mesajlar...

Çevre Sanayi Sitesi çalışanları olarak kadının özgürleştirilmesi ve bağımsızlaştırılmasının yolunu açan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü en içten devrimci duygularımızla destekliyor, kadının sınıf kavgasındaki rolünün ve öneminin bilinciyle tüm emekçi kadınları selamlıyoruz.

Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!

İkitelli Çevre Sanayi Sitesi'nde çalışan devrimci işçiler

Merhaba dostlar,

Kadın sınıflı toplumlarda, başlangıçtan bugüne dek ezildi, baskı gördü ve hep ikinci sınıf bir cins olarak kabul edildi. Ancak tarih kadının bu baskı ve aşağılamaya karşı başkaldırmasına da tanıklık etmiştir. Bu anlamda 8 Mart'ın bizlere öğrettikleri ışığında kadın-erkek tüm emekçileri baskı ve zulüme karşı, kadının ve ezilen tüm kesimlerin kurtuluşu için birlikte mücadeleye omuz vermeye çağırıyoruz.

Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü!

İkitelli'den tekstil işçileri

Bizler tekstil işkolunda çalışıyoruz. Sömürünün ve kadın emeğinin çok sistemli ve azgınca kullanıldığı fabrikalardan geliyoruz.

Düzenlemiş olduğunuz etkinliği ve 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününü bütün devrimci coşkumuzla selamlıyoruz.

Yaşasın Dünya Emekçi Kadınlar Günü!

Küçükköy'den tekstil işçileri

Bin yıllardır süren ezilmişliğe ve sömürüye karşı mücadele günü olan 8 Mart'ta düzenlemiş olduğunuz etkinliğin, tüm dünya emekçi kadınlarının sınıfsız ve sömürsüz bir yaşam özlemine anlamlı bir katkı olması umuduyla etkinliğinizi selamlıyoruz.

Sosyalist kamu emekçileri

Ankara Öncü İşçi Platformu çalışmalarından...

Ankara Öncü İşçi Platformu olarak Ocak zammı ve TİS'leri hedef alan iki ayrı çalışma örgütledik.

Ocak ayında verilen sefalet ücretlerini reddeden, işçileri mücadeleye ve örgütlenmeye çağırarak bir bildiri hazırladık. Sabah işçi servislerinin yoğun olarak kalktığı bir semtte servislere dağıttık. Böyle bir çalışma ile ilk defa karşılaşan işçiler oldukça ilgilidiler. Dağıtım sınırlı bir güçle yapmamız ve servislerin hemen kalkması işçilerle tartışmamızı ve sohbet etmemizi engelledi. Bölgeye ilk defa gidiyor olmamız bazı eksikliklerimizi ortaya çıkardı. Bundan sonraki çalışmalarımızı daha hazırlıklı bir biçimde, işçilerle sohbet ederek yapmayı hedefliyoruz.

Çalışmamızın ikinci ayağını ise metal işkolundaki TİS'ler oluşturuyor. TİS'lere işçilerin damgalarını vurmasının gerekliliğini, sermayenin saldırılarını ve Türk Metal'in yönetimini teşhir eden bir bildiriye de bu sendikaların örgütlü olduğu işletmelere dağıtmayı hedefliyoruz.

Ankara Öncü İşçi Platformu çalışanları

İzmir'den eylem ve etkinlikler...

8 Mart etkinliği

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde İzmir'de yapılacak miting öncesinde, çeşitli kadın grupları ve DKÖ'ler tarafından oluşturulan 8 Mart İniyatifi bir dizi etkinlik gerçekleştirdi.

28 Şubat günü İHD İzmir Şubesi'nde yapılan basın toplantısının ardından 2 Mart Cumartesi günü Alsancak Cumhuriyet Postanesi'nden Ege Bölgesi'ndeki kadın tutsaklara kart gönderildi. Basın açıklamasında F tipi cezaevlerindeki tecrite değinilerek, bir an önce kaldırılması istendi.

Bu etkinliklerin yanı sıra PSA İzmir Şubesi Gençlik Komisyonu tarafından 3 Mart Pazar günü 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü konulu bir panel gerçekleştirildi. Karşıyaka Ziya Gökalp Kültür Merkezi'nde yapılan panele 90 kişi katıldı.

İzmir Alevi-Bektaş Platformu'ndan eylem

1 Mayıs 2001 tarihinde tüzel kişilik kazanmış olan Alevi-Bektaş Kuruluşları Birliği (ABKB) Kültür Derneği'ne Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından 13 Şubat 2002 tarihinde kapatma kararı verilmesi üzerine, İzmir Alevi-Bektaş Platformu, 2 Mart Cumartesi günü Konak Sümerbank önünde bir basın açıklaması düzenledi.

Yaklaşık 200 kişinin katıldığı eylemde, "ABKB'nin kapatılması ile bir kültür ve öğretim yasaklanamaz. 20-25 milyon Alevi ile Alevilik kimliği inkar edilemez" denildi.

Süleyman Yeter anıldı

7 Mart '99'da işkencede katledilen devrimci sendikacı Süleyman Yeter'in ölüm yıldönümünde, Limter-İş İzmir Şubesi tarafından 6 Mart'ta basın açıklaması yapıldı. Konak Gümrük'te Genel-İş 3 No'lu Şube önünde yapılan eylemde, "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Süleyman Yeter aramızda yaşıyor!" sloganları atıldı. Okunan basın metninde, "Gerçekte bu saldırı birleşik mücadeleye, işçi sınıfına, sendikalara yönelik bir saldırdır. Tüm bunlara rağmen işçi sınıfının mücadelesi yükselerek devam edecektir" denildi.

SY Kızıl Bayrak/İzmir

Lenin'le kadın sorunu üzerine

Clara Zetkin

Kadın sorunu toplumsal sorunun, işçi sorununun parçasıdır...

(...) Lenin, sözümü kesmeden, birkaç kez onaylayıcı biçimde başını salladı. Sözlerimi bitirince, soran gözlerle ona doğru baktım. "Anlaştık!" dedi. ... "Sadece birkaç ana noktada düşüncelerimi söylemek istiyorum, ki bu noktalarda yaklaşımınızı tamamiyle paylaşıyorum. Eğer bu çalışma eylem, mücadele hazırlayacak ve onları başarılı kılacaksa, bunlar bana süregiden ajitasyon ve propaganda çalışmamız açısından da önemli görünüyor.

"Yönergeler, kadının gerçek kurtuluşunun ancak Komünizmle mümkün olabileceğini kesin bir şekilde ifade etmelidir. Kadının toplumsal ve insani konumu ile, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet arasındaki kopmaz bağ güçlü bir şekilde işlenmelidir. Böylece, kadın hakları savunuculuğuna karşı araya kalın ve silinmez ayırım çizgisi çekilmiş olur. Ama bununla, aynı zamanda, kadın sorununu toplumsal sorunun, işçi sorununun parçası olarak kavrama ve böyle bir sorun olarak onu proletaryanın sınıf mücadelesi ve devrimle sıkı bir şekilde bağlamanın da temeli verilmiş olur.

"Komünist kadın hareketinin kendisi bir kitle hareketi, salt proleterlerin değil, bilakis her türden sömürülen ve ezilenin, kapitalizmin ya da herhangi bir egemenlik ilişkisinin tüm kurbanlarının genel kitle hareketinin bir parçası olmalıdır. Komünist kadın hareketinin proletaryanın sınıf savaşmaları ve onun tarihsel yarattığı olan komünist toplum için önemi de burada yatar. Partide Komünist Enternasyonal'de seçkin bir devrimci kadınlar topluluğumuz olduğu konusunda haklı bir gurur duyabiliriz. Ama tayin edici olan bu değildir. Kent ve köydeki milyonlarca emekçi kadını kendi tarafımıza, mücadelelerimize ve özellikle de toplumun komünistçe dönüştürülmesine kazanmalıyız. Kadınlar olmaksızın hiçbir gerçek kitle hareketi olamaz.

Uyanan kadınları eğitmek ve sınıf mücadelesine kazanmak

"Örgütlenme ile ilgili olan şeyler, ideolojik anlayışımızdan çıkar: Komünist kadınların ayrı birlikleri yoktur. Komünist kadının yeri, tıpkı komünist erkeğin olduğu gibi, Partide üyeliktir. Eşit yükümlülükler ve haklarla. Bu konuda hiçbir görüş ayrılığı olamaz. Ancak, gerçeklere gözlerimizi kapayamayız. Parti, özel görevi en geniş kadın kitlelerini uyandırmak, onları partiyle bağlamak ve sürekli olarak onun etkisinde tutmak olan çalışma gruplarına, komisyonlara, komitelere, kollara, ya da başka nasıl adlandırılırsa adlandırılınsın, organlara sahip olmalıdır. Bunun için tabii ki, bu kadın kitleleri arasında tamamiyle sistematik bir çalışma yapmamız gerekiyor. Uyanan kadınları eğitmemiz ve Komünist Partisinin önderliği altında proleter sınıf mücadeleleri için kazanmamız ve silahlandırmamız gerekiyor.

"Burada yalnızca fabrikada ya da ev ocağının başında bulunan proleter kadınları düşünmüyorum. Burada aynı zamanda küçük-köylü kadınları, çeşitli katmanların küçük-burjuva kadınları da aklımda. Onlar da hepsi kapitalizmin kurbanlarıdır ve savaştan beri de daha çok öyledirler. Bu kadın yığınlarının apolitik, asosyal, geri kalmış ruhu, faaliyetlerinin dar alanı, tüm yaşam tarzları birer olgudur. Bunları gözönünde bulundurmak aptallık, hem de büyük

aptallık olur. Onlar arasında çalışma yapmak için özel organlar, özel ajitasyon yöntemleri ve örgüt biçimlerine ihtiyacımız var. Bu feminizm değildir, bu pratik, devrimci amaca uygunluktur."

"Milyonlarca kadın bizimle birlikte olmaksızın..."

Lenin'e, açıklamalarının benim için değerli bir teşvik olduğunu söyledim. Birçok yoldaş, hem de çok iyi birçok yoldaş, Parti'nin kadınlar arasında planlı çalışma için özel organlar oluşturmasına en sert biçimde karşı çıkıyorlardı. Bunu, kadın hakları savunuculuğu ve sosyal-demokrat geleneklere geri dönüş olarak kınıyorlardı. Bu yoldaşlar, Komünist Partileri kadınlara ilkesel olarak eşit haklar tanıdığından, dolayısıyla genelde bir bütün olarak emekçiler arasında da fark gözetmeksizin çalışmak zorunda olduğunu iddia ediyorlardı. Kadınlara, erkeklerle birlikte ve onlarla aynı şartlar altında ulaşılmalıydı. Lenin tarafından öne çıkarılan şartların ajitasyon ve örgütlenme bakımından herhangi bir şekilde hesaba katılması, karşı görüşün savunucuları tarafından oportünizm olarak, ilkeden vazgeçme ve ilkeye ihanet olarak nitelenecekti.

"Bu ne yeni bir şey, ne de bir kanıttır" dedi Lenin. "Bu yüzden bildiğinizden şaşmayınız. Neden hiçbir yerde -hatta bizde, Sovyet Rusya'da bile- Partide erkek kadar kadın yok? Sendikal olarak örgütlü kadın işçilerin sayısı neden bu kadar az? Bu olgular insanı düşündürüyor. Geniş kadın kitleleri arasındaki çalışmamız için vazgeçilmez olan özel organların reddedilmesi, Komünist İşçi Partisi'ndeki sevgili arkadaşlarımızın çok ilkeli, çok radikal görüşlerinin de bir uzantısıdır. Bu görüşe göre, yalnızca bir tek örgüt biçimi olmalıdır: Bir işçi birliği. Ben bunları biliyorum. İlkenin şahit gösterilmesi, bazı devrimci zihniyetli, fakat açık olmayan kafalar için, "kavrayış eksikliği olduğunda", yani akıl, hesaba katılmak zorunda olan apaçık olguları kavramayı reddettiğinde, daima zuhur ediyor. Bu "arı ilke" bekçileri, devrim politikamızın tarihsel olarak bize dayatılmış gerekliliklerine nasıl razı oluyorlar? Tüm bu laflar, amansız gerekliliklerin karşısında çöküyor. Milyonlarca kadın bizimle birlikte olmaksızın, proletarya diktatörlüğünü yürütemeyiz, komünist inşaya girişemeyiz. Onlara ulaşmanın yolunu aramalıyız, bu yolu bulmak için incelemeli ve denemeliyiz.

"Bundan dolayı, kadınların yararına talepler ileri sürmemiz de doğrudur. Bu, sosyal-demokrasinin, II. Enternasyonal'in anladığı anlamda bir asgari program ya da reform programı değildir. Burjuva saltanatının ve onun devletinin sonsuzluğuna ya da en azından uzun bir süre süreceğine inandığımızın bir ikrarı değildir. Kadın kitlelerini reformlarla yatıştırmak ve devrimci mücadele yolundan çelmek değildir. Tüm bu ve diğer reformist sahtekarlıklarla ilgisi yoktur! Taleplerimiz, burjuva düzeni içinde zayıflar ve hakları ellerinden alınmışlar olarak kadınların yakıcı ihtiyaçlarından ve rezilce alçaltılmalarından çıkardığımız pratik sonuçlardır. Bu sonuçları çıkarmakla, bu ihtiyaçları bildiğimizi, kadının aşağılanmasını ve erkeğin ayrıcalıklı olduğunu hissettiğimizi ispatlıyoruz. İşçi kadını, işçinin karısını, köylü kadını, küçük adamın karısını ve evet mülk

Clara Zetkin

sahibi sınıfların kadınlarını bile bazı açılardan ezen ve ıstırap çektiren herşeyden nefret ettiğimizi, evet nefret ettiğimizi ve ortadan kaldırmak istediğimizi ispatlıyoruz. Burjuva toplumundan, kadınlar için talep ettiğimiz haklar ve toplumsal önlemler, kadınların durumunu ve çıkarlarını anladığımızın ve bunları proletarya diktatörlüğü altında hesaba katacağımızın kanıtıdır. Elbette ki onları uyutan ve başlarına kahya kesilen reformistler olarak değil -hayır, asla değil-, fakat kadınları eşit haklara sahip kişiler olarak bizi ihi ekonominin ve ideolojik üstyapının dönüştürülmesinde birlikte çalışmaya çağıran devrimciler olarak!"

"Daima genel proleter çıkarlarla bağlantı içinde..."

Lenin'e, kendisiyle aynı görüşü paylaştığımı tenin ettim, ama bu görüşlere şüphesiz karşı çıkılacaktı. Açık olmayan ve korkak kafalar, bunu tehlikeli bir oportünizm diye reddedeceklerdi. Kadınlar için güncel taleplerimizin de yanlış anlaşılacağı ve yorumlanacağı inkar edilemezdi. Lenin hırçın bir şekilde, "Bakındı hele!" diye haykırdı. "Bu tehlike, söylediğimiz ve yaptığımız her şey için vardır. Bu tehlike korkusuyla, amaca uygun ve gerekli olanı yapmaktan kendimizi alıkoyacaksa, derhal Hintli sütun evliyalari haline gelelim. Kımıldamayalım, sakın kımıldamayalım, yoksa ilkelerimizin o yüce sütunundan aşağı yuvarlanıveririz! Bizim olayımızda mesele, salt ne istediğimiz değil, aynı zamanda nasıl da istediğimizdir. Bunu yeterince açıklıkla anlattığımı sanyorum. Kadınlar için taleplerimizi, propagandacı bir edayla bir fetiş haline getirmediğimiz, kendiliğinden anlaşılır bir şeydir. Hayır, varolan koşullara göre, kâh şu, kâh bu talepler için mücadele etmeliyiz. Elbette ki daima genel proleter çıkarlarla bağlantı içinde.

"Bu türden her mücadele, bizi saygıdeğer burjuva kliğiyle ve en az onun kadar saygıdeğer olan reformist

uşaklarıyla karşı karşıya getirir. Bu ise reformistleri, ya bizim önderliğimizde birlikte savaşmaya -ki bunu istemezler- ya da ama kendi kendilerini teşhir etmeye zorlar. Yani, mücadele bizi onlardan ayırır ve komünist yüzümüzü gösterir. Bu mücadele bize, kendilerini erkeğin egemenliği, müteşebbisin gücü, tüm burjuva toplumu tarafından sömürülmüş, köleleştirilmiş ve ezilmiş hisseden kadınların güvenini kazandırır. Herkesin ihanet ettiği, terkettiği emekçi kadınlar, bizimle birlikte savaşmaları gerektiğini kavrarlar.

“Kadın talepleri için mücadelenin de, iktidarın ele geçirilmesi, proletarya diktatörlüğünün kurulması hedefiyle birleştirilmesi gerektiğine özel olarak yemin etmem ya da size yemin ettirmem mi gerekli? Bu bizim için bugün için alfesidir. Bu açıktır, çok açıktır! Ama bu bir tek talep üzerinden ısrar edersek, hatta bu talebi Eriha'nın borazanları gibi öttürsek bile, emekçi halkın geniş kadın kitleleri, kendilerinin devlet iktidarı uğrunda mücadelemize katılmaya karşı koyulmaz bir biçimde çekilmiş hissetmeyeceklerdir. Hayır, hayır! Talebimizi, emekçi kadınların acıları, ihtiyaçları ve arzularıyla birlikte kadın yığınların bilinçlerinde siyasi olarak birleştirmeliyiz. Proletarya diktatörlüğünün kendileri için ne anlama geldiğini bilmelidirler: Hem kanun önünde ve hem de pratikte, aile içinde, devlette, toplumda erkekle tam hak eşitliği; burjuvazinin iktidarının zorla engellenmesi.”

“Sovyet Rusya bunun ispatıdır”, diye araya girerek bağırdım. “Bu en büyük örneğimiz olacaktır.”

Emekçi kadınların bir kitle hareketini yaratma görevi

Lenin konuşmasını sürdürdü: “Sovyet Rusya, kadınlar için taleplerimizi yeni bir ışık altında gösteriyor. Proletarya diktatörlüğü altında kadın talepleri, artık proletarya ile burjuvazi arasında bir mücadele nesnesi değildir; gerçekleştirildiğinde, komünist düzenin yapı taşları olurlar. Bu, dışardaki kadınlara, proletaryanın iktidarı ele geçirmesinin tayin edici önemini gösteriyor. Aradaki fark kesin bir şekilde gösterilmelidir ki, kadın kitlelerini proletaryanın devrimci mücadelesine kazanabilesiniz. Kadın kitlelerinin açık, ilkesel bir kavrayış ve sıkı örgütsel temelde gerçekleştirilmiş mobilizasyonu, Komünist Partilerin ve onların zaferlerinin canalıcı bir sorunudur.

“Ama kendimizi kandırmayalım. Ulusal seksiyonlarımız hala bu konuda doğru bir anlayışa sahip değiller. Komünist önderlik altında emekçi kadınların bir kitle hareketini yaratma görevi karşısında bekle gör tavrı içinde, uyusuk bir tavır içindedirler. Böyle bir kitle hareketini geliştirip yönetmenin, tüm parti faaliyetlerinin önemli bir parçası, evet genel parti çalışmasının yarısı olduğunu kavramıyorlar. Onların güçlü, azimkar bir komünist kadın hareketinin gerekliliği ve değerini arada bir kabul etmeleri, Partinin sürekli kaygısı ve çalışma yükümlülüğü olmaktan çok, lafta kalan platonik bir tavidir.

“Kadın kitleleri arasındaki ajtasyon ve propaganda çalışması, onların uyandırılması ve devrimleştirilmesi, ikinci bir şey, yalnızca kadın yoldaşların işi sayılıyor. Yalnızca onlara, bu iş neden daha çabuk ve sağlıklı ilerlemiyor diye suçlama getiriliyor. Bu yanlış, temelli yanlıştır! Gerçek ayrılıkçılık ve Fransızların söylediği gibi, kadın hakları savunuculuğu à rebours; tersten kadın hakları savunuculuğudur! Ulusal seksiyonlarımızın yanlış düşüncesinin altında temelde ne yatıyor? Sovyet Rusya'dan sözlemiyorum. Son tahlilde, kadının ve yaptıklarının küçümsenmesinden başka hiçbir şey değil!

“Evet! Ne yazık ki, yoldaşlarımızın pek çoğu için

de şu geçerli: ‘Komünisti birazcık kazı, altından bir filisten çıkar’. Elbette onu duyarlı yerinde kazımak gerekir, kadın meselesiyle ilgili anlayışında. Kadınların tek ev ekonomisindeki o titiz, tekdüze, güç ve zaman tüketen ve yıpratıcı çalışmayla nasıl solduğunu, ruhlarının nasıl daraldığını ve bunaldığını, yüreklerinin uyuşturduğunu, iradelerinin zayıfladığını erkeklerin sessizce seyretmelerinden daha çarpıcı bir kanıtı var mı bunun? Burada elbette, çocuk bakımı da dahil olmak üzere bütün ev işlerini boğaz tokluğuna çalışan hizmetçilere yükleyen burjuva hanımlardan sözlemiyorum. Sözüm, kadınların pek büyük çoğunluğu, ve özellikle bütün gün fabrikalarda çalışıp geçimini çıkartan işçi karıları için de geçerlidir.

Eski efendi bakış açısını en ince köküne kadar kurutmalıyız

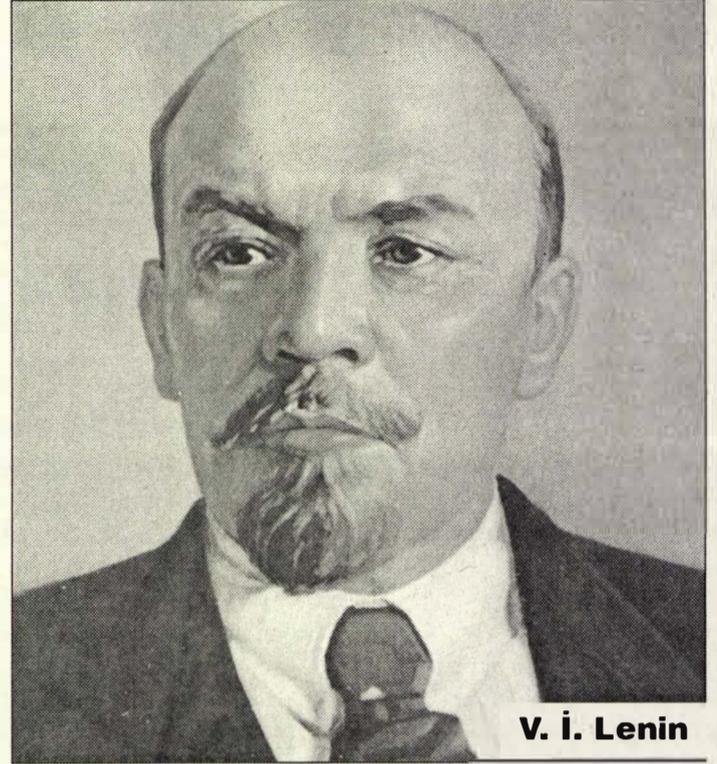
“Karı işi”nin ucundan tuttuklarında, kadının birçok güçlüklerini ve yorgunluklarını nasıl azaltabileceklerini, hatta tümüyle giderebileceklerini, erkeklerden -proleterlerden de- pek azı düşünemiyor. Ama hayır, bu, erkeğin dinlenmesini ve rahatını talep eden “erkek hak ve onuru”na aykırıdır. Kadının ev yaşamı, binlerce değersiz ayrıntı içinde her gün kurban olmaktadır. Erkeğin eski efendilik hakkı gizlice yaşayagidiyor. Kadın kölesi ise bunun öcünü -gene gizlice- nesnel olarak alıyor. Kadının geri kalmışlığı, erkeğin devrimci ülküleri için anlayışsızlığı, erkeğin savaşım isteğini ve savaşım azmini kırıyor. Göze batmadan, yavaş ama kesin bir şekilde kemiren ve aşındıran küçük haşerelere benziyorlar. İşçi yaşamını bilirim, üstelik salt kitaplardan da değil. Kadın kitleleri arasındaki komünist çalışmamız, onlar arasındaki siyasi çalışmamız, erkekler arasındaki eğitim çalışmamızın büyük bölümünü içeriyor. Eski efendi bakış açısını en son, en ince köküne kadar kurutmalıyız -partide ve kitleler içinde.

Emekçi kadınlar arasında Parti faaliyeti yürüten, teorik ve pratik olarak temelli bir eğitimden geçmiş kadın ve erkek yoldaşlardan oluşan bir kurmayın ivedilikle oluşturulması gibi, bu da politik görevimizdir.”

Kadını ev köleliğinden ve erkeğe her türlü bağımlılıktan kurtarmak

Sovyet Rusya'da bununla ilgili durumu sormam üzerine Lenin şu yanıtı verdi:

“Proletarya diktatörlüğünün hükümeti, elbette Komünist Partisi ve işçi sendikaları ile birlikte, erkeklerin ve kadınların geri kalmış kavrayışını altetmek için, eski komünistçe olmayan psikolojiyi yere sermek için herşeyi yapıyor. Yasamada kadın ve erkeğin tam hak eşitliği kendiliğinden anlaşılır bir şeydir. Tüm alanlarda, samimi bir şekilde, hak eşitliğini sağlama çabası görülüyor. Kadınları toplumsal iktisada, yönetime, yaşamaya ve hükümete katıyoruz. Mesleki ve toplumsal yeteneklerini geliştirmek için onların hepsine kurs ve enstitüler açıyoruz. Ortak mutfaklar, kamu aşevleri, yıkama ve onarma kuruluşları, kreşler, çocuk yuvaları ve çocuk yurtları, çeşitli eğitim kurumları kuruyoruz. Kısacası, tekil ev ekonomisinin iktisadi ve eğitimsel görevlerini topluma devretmek şeklindeki programatik talebimizi ciddi bir şekilde ele alıyoruz. Böylece kadın, eski ev köleliğinden ve erkeğe her türlü bağımlılıktan kurtuluyor. Kadınlara, yetenek ve eğilimlerine göre, toplumda tam etkinlik olanağı sağlanıyor. Çocuklar, evdekinden daha elverişli eğitim koşullarına kavuşuyor. Kadın işçileri koruma konusunda

V. İ. Lenin

dünyadaki en ileri yasalara sahibiz, ve bunları örgütlü işçilerin vekilleri uyguluyor. Doğumevleri, ana ve bebek yurtları açıyoruz, anneler için danışmanlık merkezleri, bebek ve küçük çocukların bakımı için kurslar, ana ve bebek sağlığı ile ilgili sergiler vb. düzenliyoruz. Bakıcısı olmayan ve işsiz kadınların sıkıntılarını gidermek için en ciddi çabaları gösteriyoruz.

“Bunun, çalışan kadın kitlelerinin ihtiyaçlarıyla ölçüldüğünde, henüz pek fazla bir şey olmadığını, onların gerçek kurtuluşu için henüz herşeyi yapmış olmaktan çok uzak olduğunu biliyoruz. Bununla birlikte, çarçı-kapitalist Rusya'da olanla karşılaştırıldığında, muazzam bir ilerlemedir. Kapitalizmin henüz sınırsız egemen olduğu yerlerde olanla karşılaştırılınca bile çoktur. Doğru yönde, iyi bir başlangıçtır, ve bunu şaşmadan, bütün gücümüzle daha da geliştireceğiz; siz dışardakiler, buna inanabilirsiniz! Çünkü Sovyet devletinin varlığının her günüyle açıkça görülüyor ki, milyonlarca kadın olmaksızın ilerleyemeyiz.

“Nüfusun yüzde sekseninin köylü olduğu bir ülkede bunun ne demek olduğunu bir düşününüz. Küçük köylü ekonomisi, tekil ev ekonomisi demektir, kadının ona zincirlenmesi demektir. Bu bakımdan sizin işiniz çok daha iyi ve kolay olacaktır. Şu koşulla ki, sizin proleterleriniz de iktidarı ele geçirmek için, devrim için şeylerin tarihsel olgunluğunu nihayet bir kavrasınlar. Bununla birlikte, büyük güçlüklerle rağmen, umutsuzluğa kapılmıyoruz. Güçlerimiz güçlüklerle birlikte artıyor. Pratiğin gerekliliği bizi, kadın yığınlarının köleliğine son vermek için de yeni yollara itecek. Sovyet devletiyle işbirliği içinde, kooperatifçilik büyük işler başaracak. Elbette o eski devrimci coşkunculukları uçup gitmiş reformistlerin öğütledikleri gibi burjuva anlamda değil, komünist anlamda kooperatifçilik. Ortak faaliyet haline gelen ve onunla kaynaşan kişisel bir inisiyatif de kooperatifçilikle elele gitmelidir. Proletarya diktatörlüğü altında kendisini gerçekleştiren komünizmle, kadının kurtuluşu köyde de olacaktır. Sanayimizin ve tarımımızın elektrifikasyonunun bunun için en iyi şey olacağını umuyorum. Muhteşem bir eser bu! Uygulanmasındaki güçlükler de büyük, korkunç büyük. Muazzam yığın güçleri, onun başarılması için özgürleştirilip eğitilmelidir. Milyonlarca kadının gücü buna katılmaktadır.” (...)

(“Lenin'den Anılar”..., Kadın Sorunu Üzerine, İnter Yayınları, s. 318-327)

(Başlık ve arabaşlıklar SY Kızıl Bayrak tarafından konulmuştur...)

Emekli işçi şair Rahime Henden ile kadın sorunu üzerine konuştuk...

“Kadının asıl amacı sosyalizmi kurmak olmalıdır”

- Kendinizi tanıtır mısınız?

Lise ikinci sınıfa kadar öğrenim gördüm. Daha sonra çeşitli iplik fabrikalarında ve Cibali Tekel sigara fabrikasında işçi olarak çalıştım. Cibali Tekel’de çalışma sürem diğerlerine göre en uzun olanıydı. 6.5 yıl çalıştım. Cibali Tekel’den atıldıktan sonra kısa bir süre İnter Yayınevi’nde çalıştım. Muhasebe yardımcılığı, avukat sekreterliği derken, Gedikpaşa’da kundura atölyesinde ve ardından Eksen ve Pele Sor yayınevlerinde çalıştım. Daha sonraki yıllarda kadın eserleri kütüphanesinde gönüllü olarak çalıştım. Şu an SSK’dan işçi emeklisiyim.

- Kadın işçilerin sorunları hakkında düşüncelerinizi belirtir misiniz?

Kadın işçilerin günümüzdeki sorunlarını anlayabilmek için toplumlar tarihine bakmamız gerekiyor. İlkel komünal (ortaklaşmacı) toplumda kadın ve erkek birlikte üretip birlikte bölüşüyorlardı. Öyle ki kadının doğurganlığından dolayı soyağacı da kadına göre biçimleniyordu.

İnsanların doğa üzerinde egemen olarak yaşayabilmeleri için doğayı değiştirip dönüştürme eylemi geliştikçe, üretim araç ve yöntemleri de gelişti. Tarım, hayvancılık ve madencilik gibi alanlar doğdu. Daha doğrusu işbölümü doğdu. Tarihte ilk işbölümü ise kadınlara erkek arasında doğdu. İşte kadının tarihteki ilk kaybı bu oldu. F. Engels, “Sınıflara bölünmenin temelinde işbölümü yasası vardır” diyor. İşbölümü belli dallarda uzmanlaşmayı getirerek artı-ürünün doğmasına ve bu artı-ürüne de birilerinin el koyarak ilk özel mülkiyetin doğmasına neden oldu.

Özel mülkiyetin doğması sınıfların da doğması demek oluyordu. Bunun ardından devletin de doğmasıyla köleci toplum dediğimiz ilk sınıflı topluma geçildi. Kadın köleci toplumda alınıp satılır bir nesneye dönüştü. Cinselliği köle sahibi tarafından kullanıldı. Ardından gelen feodal toplumda ise kadın bu kez toprak karşılığı alınıp satıldı. Haremlere kapatıldı.

Kapitalist toplumda ise yılların getirdiği ezilmişliği, sessizliği ve el becerisi nedeniyle ucuz işgücü olarak üretim alanına, yani fabrikaya itildi. Kriz anında ilk olarak onun işine son verildi. Çalıştığında eşit işe eşit ücret alamadı. Çocuklarını sokakların ve komşularının insafına terketmek zorunda bırakıldı. Kutsal analık adı altında evde sömürüsü devam etti.

Türkiyeli işçi ve emekçi kadın kitlesinin büyük bir çoğunluğu tarımda ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Büyük bir bölümü de kentte ve kırdaki ücretsiz aile işçisi konumundadır.

Sanayide çalışan kadınlar daha çok iplik ve dokuma fabrikalarında, çoğu durumda da konfeksiyon sanayinde istihdam edilmektedir. Hizmet sektörünün yaygınlığını da gözönünde bulundurursak kadın emek yoğunluklu bir tablo ile karşılaşırız. Ayrıca konfeksiyon sanayinin yan kolları olarak evde parça başına üretim yapan azımsanmayacak sayıda kadın vardır.

Kapitalizm kadını üretim alanına çekerken, onun toplumun bir parçası olarak birey olma, kendine göre bir güven duyma duygularını da geliştirdi. Bir yandan da onun cinselliğini pazara sürdü. Fabrikada, sokakta cinsel tacize uğramasına neden oldu ve onu reklam nesnesi olarak kullandı. Tüketimi kamçulamak için onun bedeninden faydalandı.

Ayrıca kapitalizm kadına eşit işe eşit ücret

vermeyerek erkek işçinin rakibi durumuna getirdi.

Fabrikaya adımını atan kadın işçi öncelikle ekonomik-demokratik hak alma mücadelesinde sendika ile tanıştı. 15-16 Haziran direnişinde, yakın dönemde Paşabahçe’de, Sümerbank’ta, ‘89 bahar eylemlerinde hep ön sırada yürüdü. Fakat eylemli dönem bittiğinde kadın yine evinde ve fabrikasında eski konumunda kaldı. Bunun en önemli nedeni kadının ev içi konumunun fabrikaya adımını attıktan sonra aynı durumda kalmasıdır. Sendika, dernek gibi kurumlarda kadın yöneticinin hemen hemen yok denecek durumda olmasının nedenidir bu.

Konfeksiyon sanayi kadın işçiler için gerçek anlamda bir cehennemdir. Ne sigorta, ne sendika, ne de 8 saatlik işgünü uygulanmaktadır. Kadının ev içi konumunu da düşündüğünüzde olayın dehşet verici boyutunu apaçık görebiliriz. Bu nedenle konfeksiyon sanayisinde örgütlenme talebi acildir.

Komünist çalışma, üretimin toplumsallaşan niteliğinden ötürü hedefini büyük fabrikalar olarak belirlemelidir. Buralarda çalışan kadın işçilerin doğumdan önce ve sonra olmak üzere ücretli izne ayrılmama, kreş ve emzirme odaları gibi taleplerle ve eşit işe eşit ücret talebi gibi sınıfın birleşmesini sağlayacak taleplerle yola çıkılmalıdır.

Konfeksiyon sanayinin durumunu belirtmişim. Buralarda da öncelikle sigorta, sendika ve 8 saatlik işgünü talepleri etrafında örgütlenilmelidir.

Hizmet sektöründe, kamu emekçileri dediğimiz kategoride de kadınlar önemli bir yer tutmaktadırlar. Daha örgütlü ve ileri düzeyde oldukları söylenebilir. Yıllardır sürdürdükleri grevli-toplusözleşmeli sendikal hak mücadelesinde erkeklerle omuz omuza alanları doldurdular.

Kapitalist toplum paranın ve özel mülkiyetin özgürlüğüdür. Bu toplumsal yapı değişmeden ne kadın gerçek kurtuluşa erişir, ne de toplum. Bu toplumda kadına biçilen kutsal analık rolü sahtedir. Çünkü çocuklar toplumların devamı içindir. Bu anlamıyla çocuğun yetiştirilmesi toplumun üstlenmesi gereken bir görevdir. Ancak bu kapitalist bir toplumda mümkün değildir. Sosyalist toplum bu anlamıyla kadının gerçek kurtuluşudur. Her mahalleye açılacak büyük kreşler, çocuk bakım evleriyle çocuklar gündüzleri eğitilmiş pedegoların denetiminde ve koruyuculuğu altında olacaktır. Ayrıca her mahalleye kurulan ortak yemekhaneler kadını bulaşık, yemek ve çocuk üçgeninden kurtararak özgürleştirecektir.

- Cibali Tekel’in sınıfın mücadele tarihinde yeri var. Mücadele deneyimini anlatır mısınız?

Cibali Tekel’de ‘80 öncesi dönemde iki ay süren bir direniş yaşanmıştı. Bu direnişin ardından her işçinin iki aylık maaşı kesilmiş, sigorta primleri yatırılmamıştı.

Ben Cibali Tekel’e 1982 Şubatı’nda girdim. O zaman kiminle konuşsam “Biz daha önce denedik, hak kaybına uğradık” diyorlardı. Fakat ‘86-87 sürecinde Netaş’ta ilk grevin patlak vermesi, işçilerden kesilen vergi oranlarının artırılması, orta vardiyanın kaldırılarak gece mesaisi ücretinin de elden gitmesi, yani eriyen ücretler işçilerin sabrını tüketiyordu.

Bu durumda öncelikle kadın işçiler kreş açılması talebiyle biraraya gelerek, Tek Gıda-İş’in 1 No’lu Şube’sini öğlen paydosunda adeta işgal ettiler. Bu adımı atan kadınlar daha sonra kendi güçlerinin bilincine

vararak ‘89 bahar eylemlerinde en ön saflarda yürüdüler. Tabii bunlar ekonomik-demokratik taleplerdi ve işçileri birleştiriyordu. Dayanışma duygusu eylemlerle pekişen Tekel işçisi daha sonra göçük altında kalan maden işçileri için de sokağa çıktı.

Asıl mücadele Cibali Tekel’in kapatılmasına karşı yürütüldü. 3 gün 3 gece kadınlar fabrikayı işgal etti ve çalışma hakkını savundu. Çalışmak isteyenler Tekel’in başka alanlarına aktarıldı, emekli olmak isteyen de emekli edildi.

- Bu mücadelede Cibali Tekel kadın işçilerinin yeri neydi?

Cibali Tekel’de erkekler teknik eleman, kadınlar ise asıl üretkenlerdi. Yoğun çalışan ve sömürülen kadınlardı. Bu nedenle yürüyüş esnasında iki-üç duyarlı erkekten başkası görülemezdi. Onlar kağıt oynamak için kahvehanenin yolunu tutar, kadın işçiler onların hakları için de alanlarda haykırırlardı. Onlar çalışmanın ve mücadelenin öncüsü, öznesiydiler. Birlikte mücadele ederek geleceği kazanacak bir sınıfın neferleriydiler.

Ama bu mücadele hiçbir zaman düzen dışı bir kanala akamadı. Kuşkusuz ekonomik-demokratik talepler uğruna mücadelede kendi güçlerinin bilincine varmalarını sağladı. Ama örneğin 1 Mayıs’ta üretim durdurularak alanlara çıkılamadı. Yani kendisi için bir sınıf olmak noktasına varılamadı.

- Kadınların kültürel-sosyal yaşama katılımı için neler yapılabilir?

Bunun için düzen içi çözümler vardır; her iş yerine kreş açılmasını sağlamak, doğum öncesi ve sonrası için ücretli izin alabilmek. Sendikalarda, derneklerde çocuk odaları açılmasını sağlamak. Evde kadınların yükünü hafifletecek paylaşımı gerçekleştirmek, ev işlerini kolaylaştıran araç ve gereçleri her işçi ailenin edinmesini sağlayabilmek. İlk akla gelen bu talepler düzen içi taleplerdir ve kapitalist toplumda mücadeleyle sağlanabilir.

Kadının asıl kurtuluşu doğrultusunda adımlar sosyalizmle birlikte atılacaktır. Her mahalleye yemekhane ve büyük çocuk bakım evleri açılarak kadınların yükü gerçek anlamda omuzlarından alınacaktır. O nedenle kadının asıl amacı sosyalizmi kurmak olmalıdır.

- Üretkenliğinizin kaynağını ne olarak görüyorsunuz?

Üretkenliği geleceğe, sosyalizme olan inancım belirliyor. En kötü koşullarda dahi inancımı yitirmedim. Bu inanç bilimsel bir inanç aynı zamanda. Çünkü sosyalizm kaçınılmaz bir toplum biçimi olarak eninde sonunda gündeme gelecektir. Bu inanç her koşulda beni üretken kılıyor.

- Sizce bu toplumda sanatçının misyonu ne olmalıdır?

Sanatçı çağına tanık olmaya çalışırken çoğu kez kendini sanık sandalyesinde bulur. Bunu muhalif sanatçıların yaşamından biliyoruz. Sanatçı karartılmak istenen, çoğu zaman zifiri karanlık çökmüş okyanusta gemici fenerini hep yakmalıdır. Geminin karaya oturmaması için elinden geleni yapmalıdır. Öncü bir tutum almaya çalışmalıdır. Daha doğrusu sanatını geleceği kazanacak sınıfın hizmetine sunmalıdır. Onlarla içiçe, ama hep aydınlatıcı bir tutum içinde olmalıdır.

Tasfiye planının final aşamasında yeni bir durak:

Pişmanlık yasası!..

Herşey planladıkları gibi gidiyor. Figüranları da rollerini gerçek aktörleri aratmayacak tarzda yerine getiriyorlar. Karşı-devrimci güçler ve onların piyonları rollerini iyi oynuyorlar, ya seyirci konuma düşürülenler, ya cellatlarını alkışlayanlar? Onlar ne zaman sahneye çıkacaklar? İşte, bütün sorun bu soruda düğümleniyor.

Hızla son noktaya gidiliyor. Son birkaç ay içinde sahnelenen oyunun perdelerine ana çizgileriyle bakalım. Devlet, Kürt ve Kürdistan kavramlarından ve bunları çağrıştıran herşeyden vazgeçilmesi koşullarını içeren ultimatomu verdi. İmralı Partisi hemen yanıt vermek için zaman yitirmede, TC ve AB sınırları içinde PKK adına faaliyetleri durdurma kararı verdi, yani kendini fiilen feshetti, resmi fesih kararının ise 8. Kongre'de verileceğini açıkladı. Ayrıca teslim olmaya hazır olduklarını, bunun için ise Öcalan'ın yaşam koşullarının iyileştirilmesi, idamın kaldırılması, bir af yasasının çıkarılması gerektiğini belirttiler. Bu kez sözü devlet aldı: Yeni bir pişmanlık yasası çıkarma çabası içine girdi. "Bizim" Cumhuriyetçiler, İmralı Partisi yönetenleri böyle bir yasaya yatma kararında olduklarını açıklamakta tereddüt etmediler. Tabii kelime oyunlarını oynamaktan geri durmayarak... Pişmanlık yasasının Kürt halkı ve devrimci demokrat kamuoyunda mahkum olmuş bir sicili olduğu için bunun yerine "Özel yasa" terimini kullanmayı yeğliyorlar. Yıllar önce Öcalan da benzer bir kelime oyununu oynamıştı. Pişmanlık yasasından yararlanmaya can atıyordu, ama Türk özel savaş kurmaylığı henüz onu pişmanlık yasasından yararlandırmaya hazır değildi. Bir strateji gereği sahnelenen oyunu daha iyi kavramak için biraz gerilere gitmekte ve Öcalan'ın bu konudaki yaklaşımına bir kez daha bakmakta yarar görüyoruz. (Öcalan'ın pişmanlık yasası ile ilgili yaklaşım ve tavrını özetleyen açıklamalarını ekte olduğu gibi ve yorumuz vereceğiz.)

Öcalan, 7 Temmuz 1999 tarihinde avukatlarıyla yaptığı görüşmede pişmanlık yasası hakkında şu değerlendirmeyi yapar: "Biz pişmanlık yasasını kısmi af olarak nitelendiririz. Devlet pişmanlık yasası diyebilir. Biz hayır, yalan atıyorlar deriz."

Öcalan, idam cezasına çarptılmadan bir gün önce, 28 Haziran 1999 tarihinde avukatlarıyla yaptığı görüşmede, pişmanlık yasası üzerinde durur. Avukatlar, pişmanlık yasasının yeniden Meclise geldiğini söylediğinde Öcalan, "Ben İmralı'ya geldikten sonra gündeme geldi. Türkiye, PKK'yi muhatap kabul eder, barışa gelmez. Böyle dolaylı yollar yapabilir. Dolaylı barış gelişirse, yani faraza diyelim ki, örgüt toptan silah bırakmaya giderse bu yasanın hükmü ne olur? İşte Cezayir de barışa gidiyor. Cezayir ve benzeri bir şey gelişebilir mi? Çünkü orada, FIS'in manevi lideri sanırım cezaevinde bir açıklama yapıyor, dışarıdaki silahlı öncülerin sorumlusu da onlara yanıt vererek, bir barış girişimi başlattılar. Böylesi bir şey bizim için de gelişebilir mi? Bu açıdan bu pişmanlık yasası bir bakıma minareye kılıftır, diyebiliriz." der. Öcalan'ın bu yaklaşımı Bir Yanılsamanın Sonu adlı çalışmamızda şöyle değerlendirilir:

"Herşeyden önce pişmanlık yasası gibi bir ihanet yasasının, onursuzluk ve halkın içinde kullanıldığı biçimiyle 'kendini bir tas çorbaya satma' yasası olan

bir yasanın söz düzeyinde bile. olsa kabul edilmesi, Öcalan'ın içinde bulunduğu durumu ve ne yapmak istediğini çok çarpıcı bir biçimde anlatır. Pişmanlık yasasından yararlanmak isteyenler parti ve halk tarafından mahkum edilip lanetlenmiyor muydu? Peki, Öcalan bu değerlendirme ölçülerinin üstünde mi? Öyleyse neden? İkincisi, Cezayir'deki İslamcılar genel af karşılığında silahlarını bıraktılar. Bu, bizim açımızdan kabul edilmez olsa da bir yönüyle anlaşılabilir. Ama bütün bir partiyi, orduyu, cepheyi onursuzluk yasasıyla düşmana peşkeş çekmek, tümünden tasfiye etmek hangi akılla, hangi vicdanla, hangi siyasal teori ve siyaset ölçüleriyle açıklanabilir? Üçüncüsü, Öcalan, partiyi ve halkı açıkça aldatıyor, onların en masum ve temiz bağlıklı duygularını sömürüyor, bilinçlerini çarpıtıyor. Pişmanlık yasasını 'dolaylı barış', bu anlamda 'minareye kılıf' olarak değerlendirmek, gerçekler ve kavramlarla en kötü tarzda oynamak değilse nedir?"

Bugün bir kez daha pişmanlık yasası gündemdedir. Öcalan ve BK'nin yaklaşımı aynıdır. Hatta aynı olmanın ötesinde 12 Eylül faşizmi ve MGK bildirileri ile aralarındaki tüm farkları ortadan kaldıracak kadar utanç vericidir. 5 Mart tarihli *Özgür Politika* gazetesinde yayınlanan BK Bildirisi, gerçekten teslimiyet, ihanet ve tasfiyecilikte gelineen utanç verici noktayı göstermesi bakımından bir "ibret vesikası" dır! Bu nedenle halkımızın alınına sürülmek istenen bu çıkması güç kara lekeyi olduğu gibi buraya aktarmakta sayısız yarar görüyoruz. Bu şekilde her cümlemin başında "Devletin vatani ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" amentüsünü tekrarlıyor olmaları, aynı zamanda yüzlerindeki sahte maskeleri de atmak anlamına geliyor.

Şimdi bu ibret belgesini birlikte okuyalım:

"1- Pişmanlık yasası kapsamı genişletilse bile başarısızlığın kendisini tekrarlama olacaktı. Genel bir affin çıkarılmasının da zorlukları bulunmaktadır. Bu nedenlerden dolayı Türkiye'nin birliğini ve bütünlüğünü gözeterek, her türlü ayrılıkçılığı reddeden ve Kürt halkının özgürlüklerini dikkate alan bir özel yasayla devlete karşı konuma düşenlerin dağda, zindanda ve diğer alanlarda bulunan herkesin yasal alana çekilmesi daha doğru olacaktır;

2- Ayrılıkçı faaliyetlerin son bulması önemlidir. Kürt halkının özgürlük mücadelesini geliştirirken ayrılıkçı tutumlardan arınması, Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü esas alması, hem Kürt halkının hem de devletin yararına. Özel yasadaki yararlanmak isteyen her kişi bu doğrultuda tutum sahibi olmalıdır. Bu güne kadar içine girdiği ayrılıkçı tutumundan tamamen vazgeçmelidir;

3- Özel yasadaki yararlanan her kim olursa olsun gizli ve örtülü çalışmayı bırakmalı, yaşamını yasal temelde düzenlemelidir. Buradan hareketle PKK'nin her türlü çalışmasını açık yürütmesi önem taşımaktadır. Devletin aleyhinde gizli faaliyet yürütmenin gündemden çıkarılmasının gereği vardır. PKK olarak 8. Kongremizde demokratik değişim ve dönüşüm sürecini son karar düzeyine ulaştırırken, tüm faaliyetlerimizde açık davranmayı esas alacağımızı belirtiyoruz;

4- Özel yasa ile herkesin yasalar çerçevesinde siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşama katılmalarının sağlanması toplumsal barış için büyük

öneme sahiptir. Böylesi bir düzenleme sorunların çözümüne katkıda bulunacaktır;

5- Çıkarılması düşünülen yasa Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye mantığını içermemeli, tam tersine Kürt sorununun çözümünün önünü açmalıdır. Kürtlerin, Türkiye'nin özgür vatandaşları haline gelmelerine katkı sunmalıdır."

Bundan daha açık bir ihanet belgesi olabilir mi? Bu belgede dile getirilen her sözcük, TC'nin "duyarlılıklarını" gözetmekten başka bir anlama geliyor mu? Bildirinin orasına burasına serpiştirilen Kürtler ve "özgürlükleriyle" ilgili laf kırıntıları, görüntüyü kurtarmayı, çıplak ihaneti örtmeyi hedeflemekten başka bir anlam ifade ediyor mu?

Peki, bu bildirinin MGK bildirilerinden farklı bir yanı var mı?

Belli ki, "silahlarıyla birlikte gelip teslim" olmaya hazır dırlar. Bu bildiri onun politik zeminini açıklıyor. Bir af yasasından da umutlarını kesmişler, "özel yasa" ile "Türkiye'nin özgür vatandaşları haline" gelme kararında olduklarını net bir biçimde ortaya koymuş oluyorlar. İmralı Partisi'nin yayınladığı bildirinin maddeleri incelendiğinde, bunların, hazırlanmakta olan pişmanlık yasasının koşullarını birebir içerdiği ve kabul ettiği rahatlıkla görülecektir.

İlk koşul olarak, "Türkiye'nin birliğini ve bütünlüğünü gözeterek, her türlü ayrılıkçılığı reddeden" bir yaklaşım esas alınıyor. Bu, devlete verilen bir teminat. Bu, bir zamanlar Yunanistan'da tahliye karşılığı devrimci tutsaklara imzalatılan pişmanlık ve bir daha devlet karşıtı faaliyette bulunmama sözünü içeren belgenin açıkça ve peşinen ilanından başka bir şey değildir.

İkinci maddede bu söz ve vaat bir kez daha tekrarlanıyor ve pekiştiriliyor.

Üçüncü maddede kendilerini devlet karşısında şeffaf hale getirme sözünü veriyorlar. Öcalan, partiye ilgili bütün bilgileri, istinasız bütün bilgileri devlete teslim etti. Üç yıldır bütün raporlar İmralı üzerinden Genelkurmay'a gidiyordu. Yani zaten devletten gizli bir faaliyetleri yoktu, tersine, herşey İmralı üzerinden sahnelendi ve bugüne gelindi. Halkımıza ve partililere karşı gizli, devlete karşı açık faaliyet sistemi daha da kesinleştirilecek ve 8. Kongre'de resmileştirilecektir. Bu maddede bunun sözü veriliyor. Dikkat edilirse, bu sözle pişmanlık yasasının "örgüt hakkında bilgi verme" koşulunun yerine getirileceği güvencesi veriliyor.

Dördüncü madde, "özel yasa" çerçevesinde "yaşam dilenciliği"nden başka bir şey içermiyor.

Bildirinin son maddesi ise traji-komik bir durumu sergiliyor. "Çıkarılması düşünülen yasa Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye mantığını içermemeli!" Kürt ve onun özgürlüğü adına geride tek bir kırıntı dahi bırakılmıyor, ama ardından "Çıkarılması düşünülen yasa Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye mantığını içermemeli"... Peki, pişkinliğin bu kadarına ne demeli?

Evet, karşı-devrimci güçler ve onların piyonları rollerini iyi oynuyor, ya seyirci konuma düşürülenler, ya cellatlarını alkışlayanlar? Onlar ne zaman sahneye çıkacaklar? İşte, bütün sorun bu soruda düğümleniyor.

A. Öcalan'ın pişmanlık yasasıyla ilgili görüşleri...

Yorumsuz

"Ben İmralı'ya geldikten sonra gündeme geldi. Türkiye, PKK'yi muhatap kabul eder, barışa gelmez. Böyle dolaylı yollar yapılabilir. Dolaylı barış gelişirse, yani faraza diyelim ki, örgüt toptan silah bırakmaya giderse bu yasanın hükmü ne olur? İşte Cezayir de barışa gidiyor. Cezayir benzeri bir şey gelişebilir mi? Çünkü orada, FIS'in manevi lideri sanırım cezaevinde bir açıklama yapıyor, dışarıdaki silahlı öncülerin sorumlusu da onlara yanıt vererek, bir barış girişimi başlattılar. Böylesi bir şey bizim için de gelişebilir mi? Bu açıdan bu pişmanlık yasası bir bakıma minareye kılıftır, diyebiliriz" (28 Haziran 1999 tarihli avukat görüşme notlarından...)

"Meclise pişmanlık yasasını getirdiklerine göre, bazı şeyler gelişebilir. Öyle bir his var içimde. Son MGK toplantısında pişmanlık yasasını Meclise MGK getirdi. Sanırım silahlara bir çare bulmak istiyor. Aniden devreye girmesi düşündürücüdür, bu yasanın. Hem de hükümete rağmen gidiyor. Çünkü MHP karşı çıkıyor. Bunu MGK'nın stratejik planı çerçevesinde ele almak lazım. Bu planda öngörülen yasaların çıkması düşünülüyor. Bu yasalar anti-terör, irtica, pişmanlık vb... Adı pişmanlıktır, ama yasal tekniğe göre öyledir. Cezayir'dekine benzer gelişebilir. Ben açıklama yaparım. Dışarıdaki komutan da açıklamasında diyecek tamam. Böyle gelişir. Pişmanlık yasası siyasi bir yasa, af yasasıdır." (28 Haziran 1999 tarihli avukat görüşme notlarından...)

"Pişmanlık yasasını bensiz uygulamaları mümkün değil. En önemli iki husus AHİM ve pişmanlık yasasıdır. Pişmanlık yasasına ilişkin olarak, orada her şeyi görebilirsiniz. Çözüm mü var, çözümsüzlük mü var, bizim için neler öngörülüyor, onun içinde var. Ezme, bastırma gibi bir şey olsaydı bunu gündeme getirmezlerdi. Karar, belki de karardan sonraki gelişmeler infaz neye bağlıdır? Bununla ben ne yapacağım? Öcalan karar vermelidir diyorlar. Kendisini mi? PKK'yi mi yaşatacak diyorlar." (28 Haziran 1999 tarihli avukat görüşme notlarından...)

"Biz pişmanlık yasasını kısmi af olarak nitelendiririz. Devlet pişmanlık yasası diyebilir. Biz hayır, yalan atıyorlar deriz." (7 Temmuz 1999 tarihli avukat görüşme notlarından...)

"Anti-terör yasasına pişmanlık denmesi kamuoyu ve basın bir yaklaşımdır. Ayrıca savaş sürecindeki yaklaşımı ifade ediyor. Silahlı çatışmaya son vermekle pişmanlığın bir anlamı kalmadığı gibi, şiddete son vermeyi örgütün kendisi gerçekleştirmiş olup, yasal demokratik katılımını da temel ilke olarak esas almaktadır. Bundan sonra devlet eğer ileri bir çözüm istiyorsa, konuya şüphesiz daha değişik ve bu gelişimin ışığında bakacaktır. Olağanüstü 7. Kongre çizgisi de diyebileceğimiz gelişme esas alınacaktır. Dolayısıyla bu af yasalarına, bu gelişmelerin gereklerine göre yaklaşmak gerekiyor. Şüphesiz iyi niyet ve barışın mesajını taşımak durumundaki bu takımın seçilmesine dikkat etmek gerekir. Yasa gereği serbest kalmaları gerekecek. Bunun için hiçbir hakkında şimdiye kadar bir soruşturma ve

kovuşturmanın yürütülmemiş olması, kanıtlanabilir ölüm ile sonuçlanmış bir çatışmaya girmemiş olmaları bunun bir gereğidir. Sorumlusunun tanınmış, yazılı ve sözlü mesajları temsilde ve ulaştırmada güçlü, yetenekli olması uygundur. Cezaevinden çıkan arkadaşlar bu grubun tespitini daha iyi yapabilirler. Bir kısmı bayan da olabilir. Sanıyorum kısa sürede bu nitelikte bir grubu hazırlamanız zor olmayacaktır." (5 Eylül 1999 tarihli BK ve MK'ya gönderilen talimat)

"4- Anti-terör yasasındaki değişiklik yeterli olmadığı gibi, eskiden kalma pişmanlık yasası esprisi saflarda bir karşı tavır yaratmıştır. En ciddi yasal sorunlardan birisi budur. Normalde birçok ülkede denenen, 'Barış için af yasası'dır. Devlet şimdilik bunu erken gördüğü gibi, tüm silahlı hatta silahsız güçlerin gelip adalete sığınmalarından sonra 'düşünürüz' demekle yetiniyor. Politik yapıda bazı güçler buna da karşıdırlar. Sanıyorum bu problem çözülmezse, bazı tarihi adımlar boşa gidecektir. Çözüm için tarafların bu hususta son derece duyarlı ve gerçekçi olmaları gerekiyor.

"İlkede adalete başvurmadan çekinilmiyor. Düşünülen barış için af niyeti tatminkar kılınmalıdır. Yani şu anlayışları aşmak gerekir: Devlet, 'hele hepsi gelsin sığınsın, sonra düşünürüz'; PKK, 'tatminkar bir barış affı çıksın, ondan sonra geliriz' diyor. Bu iki yaklaşım meseleyi kilitler. Yine 'anti-terör yasası çıkmış, niye yararlanmıyorlar; demek ki iyi niyetli değiller' yaklaşımı da doğru eleştirilir. Kapsamı dar; kurucu, merkez ve silah kullanan dışlanıyor. Geriye kim kaldı? Ayrıca ceza ağırlıkları bu sorunlarda ağırdır, fazladır. Kaldı ki, devlet '91'de tek taraflı ve bundan daha gelişkin bir tavır göstermişti. Oysa kapsamı dar, yararlanacakların oranı az. 'Şartlı salıverme' biçiminde veya Ceza İndirim Yasası'nda göstermişti. Buna benzer bir çözüm üzerinde durmak daha doğru olur. Gündemde bir af yasası var, bu yasa 'terör' için galiba genişletilmeyecek. Aslında bu bir fırsattı. Üzerinde yine de durulabilir. Bu olmazsa, anti-terör yasasındaki değişikliklerle kolaylık sağlanmak istenirse, yasanın genel uygulanması ve cezanın makul bir düzeye getirilmesi talep edilir. 'Ceza İndirim Yasası' bundan daha da tercih edilebilir. '91 benzeri yaklaşım üzerinde durulabilir.

"b- Burada diğer önemli bir husus, örgüt kendi rızasıyla şiddete tümüyle son verdiğine göre, artık ayrımsız, özel incelemeye tabi tutmaksızın, tüm mensuplarına yasanın uygulanmasıdır. İster dağdaki, ister Avrupa benzeri yurt dışında ve cezaevlerindeki herkese uygulanması gereği vardır. Uygulamanın eşit olması en doğrusudur.

"Muhtemel bir rehabilite, yani sosyal ortama uyma için denetim altında kalma reddedilemez. Bu süreçte hem ruh, hem adaptasyon, bunun için eğitim, hem de yeni yaşama bir meslek temelinde hazırlanmak için, bir süre toplu veya gruplar halinde uygun ortamlarda kalınabilir. Bu, güven sorununu da halledebilir. Örneğin Güneydoğu'da bir çiftlik çalışması, yeni köy kuruluşlarında çalışma, belediyelerde projelerde yer alma biçiminde öneriler geliştirilebilir." (3 Ekim 1999 tarihli BK'ya gönderilen talimattan...)

Almanya'dan kısa kısa...

Berlin'de BİR-KAR tanıtım toplantısı

Uzun süreden beri Avrupa'nın değişik ülkelerinde faaliyetini yürüten BİR-KAR (İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu) 20-21 Ekim 2001 tarihinde kongresini gerçekleştirerek kuruluşunu resmen ilan etmişti. Kongrede bir dizi kararın yanısıra Avrupa'nın değişik kentlerinde tanıtım amaçlı toplantılar yapmayı gündemine almıştı.

Bu amaç doğrultusunda BİR-KAR Berlin çalışanları olarak 3 Mart tarihinde bir tanıtım toplantısı gerçekleştirdik.

Toplantıya hazırlıklarımız çerçevesinde Almanca ve Türkçe olmak üzere 800 adet küçük boy ve 200 adet büyük boy el ilanının dağıtımını gerçekleştirdik. Çeşitli kuruluşları dolaşarak çağrılarımızı ilettik ve değişik basın-yayın kuruluşlarına faksladık.

Toplantıda ise BİR-KAR adına konuşan arkadaş bugünün dünyasında işçilerin birliği ve halkların kardeşliğinin savunulmasının önemini belirttikten sonra konuşmasını emperyalist savaş üzerinde yoğunlaştırarak sürdürdü. Özellikle emperyalist savaşın ezilen dünya halklarına yoksulluk, işsizlik, sosyal hakların kısıtlanması ve demokratik hak ve özgürlüklerin gaspından başka bir şey getirmeyeceğini ve bunun da tek gerçek alternatifinin enternasyonal düzeyde işçilerin birliğini ve halkların mücadele birliğini savunmaktan geçtiğini belirtti. Toplantımız değişik arkadaşların yaptığı konuşmalar ve sorulan soruların ardından bitirildi. *BİR-KAR/Berlin*

Bielefeld'de anti-faşist gösteri

Neo-nazilerin 2 Şubat'ta Bielefeld'deki ilk yürüyüşü 10 bin kişilik anti-faşist kitle tarafından bir karşı gösteriyle protesto edilmişti. Faşistlerin 2 Mart'taki ikinci yürüyüşü bu kez 3 bin kişilik bir kitle tarafından protesto edildi. Kitle katılımındaki bu düşüşte, yürüyüşün iptal edildiği doğrultusunda yaygınlaştırılan söylenti önemli bir rol oynadı.

Neo-naziler yürüyüşleri iptal edildiği için bir üst mahkemeye başvurmuşlardı. Sonuç yürüyüşten bir önceki gece açıklandı ve yürüyüşe izin verildi. Bu süreçte birçok yerde yürüyüşün iptal edildiğine dair yürütülen propaganda etkili olmuş, rehavete yolaçmıştı.

Polis faşistlerin yürüyüş güzergahına giden cadde ve sokaklara arabalar ve panzerlerle barikat kurmuştu. Biz barikat önünde beklerken, polis korumasındaki faşistler yürüyüş yerine götürülüyordu. Daha önceki yürüyüşte olduğu gibi, yabancıların yoğun yaşadığı bir bölge yürüyüş yeri olarak verilmişti. Polis tarafından alınan önlemlerle faşistlerin ellerini kollarına sallayarak yürüyebilecekleri bir ortam sağlandı. Anti-faşist ve otonom gruplar bazı yerlerde faşistlerle karşılaşmayı başardılar, burada taşlamalar yaşandı.

BİR-KAR olarak "Faşizme karşı omuz omuza!" pankartıyla yürüyüşe katıldık. Bu yürüyüşte de yabancıların katılımı sınırlıydı. *BİR-KAR/Bielefeld*

Bielefeld'de 8 Mart etkinliği

BİR-KAR kadınlar komisyonu olarak Almanya'nın Bielefeld kentinde "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" etkinliği düzenledik. Katılımcıların konuya ilişkin düşüncelerini dile getirmeleri, etkinliğin amacı açısından anlamlıydı. "Dünden bugüne kadın sorunu" başlıklı seminerin ardından kısa bir şiir dinletisi sunduk.

Birçok 8 Mart etkinliğinde olduğu gibi bu etkinlikte de şöyle bir temenni dile getirildi: Sadece bir günle sınırlı kalmayalım, 8 Martlar'ı çoğaltalım. Tabii ki bunu yolunun mücadeleden geçtiğini biliyoruz. Çifte sömürüyü ve ezilmişliği yaşayan biz emekçi kadınlar, bu sömürü düzeninden en çok nefret etmesi gerekenler olduğumuzun bilinciyle, hayatın her alanında mücadelenin bir parçası olabilmeliyiz. Toplantıda her vesileyle bu sorunu işlemeliyiz sonucuna ulaştık.

Emekçi kadınların mücadelenin parçası haline getirilmesinin araçlarını yaratmak bizlere düşüyor. Bugün emperyalistler emekçilere ve kardeş halklara savaş dayatmaktadır. Bu savaşın faturasını ödeyenler emekçi sınıflardır. Ve tabii ki en katmerli etkilenenler de kadınlardır. Toplantıda bu çerçevede, en kısa zamanda, "Kadın ve savaş" başlıklı bir toplantının düzenlenmesi kararlaştırıldı. *BİR-KAR/Bielefeld*

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün düşündürdükleri...

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlu olsun!
8 Mart, bir mücadele günüdür... Mayasında uzun soluklu bir direniş var...

Kuşkusuz kadın sorunu, kadın özgürlük ve kurtuluş mücadelesi, salt bir güne hapsedilemez, tek bir günle sınırlanamaz. 8 Mart, sürekli bir mücadeleyi ve özgürlüğe akışı anlatmaktadır. Her günü 8 Martlaştırmak önemli ve hedeflenmesi gereken budur!..

8 Martı ehlileştirme, düzen sınırları içine çekme ve içini boşaltma çabaları her zaman olageldi; günümüzde bu, daha yoğun ve derin bir biçimde sürdürülüyor... Ama 8 Mart'ın devrimci direnişçi, düzen sınırları içine sığmayan özünü koruma, geliştirme ve yarına taşıma çabaları da sürekli bir akış biçiminde devam ediyor...

Kadın özgürlük istemi, özünde devrimcidir, sürekli bir mücadeleyi, uzun soluklu bir kavgayı zorunlu kılmaktadır...

Bu noktada Kürt kadını, Kürdistan özgür kadın hareketi nerede duruyor sorusunu sorgulamamız, mevcut durumdan sonuçlar çıkararak yeni açılımlar yapmamız kaçınılmaz olmaktadır...

Kadın sorunu, bir devrim ve iktidar sorunudur!

Ama kendi başına bir devrim, başka devrimlere indirgenecek bir devrim sorunu da değildir. Kadın sorunu, özünde, bütün egemenlik sistemlerinden radikal bir kopuşu içeren ve toplumsal ilişkileri yeniden kurmada yeni bir tarzda ele alınması gereken bir sorundur. Bu nedenle yeni toplum projesi içinde merkezi bir rol oynamaktadır. Bu konuda geliştirilen teorik ve pratik mücadelede epey bir mesafe kaydedilmesine rağmen hala alınması gereken uzunca bir yolun olduğu da kesindir...

Kürdistan devriminin başına getirilenler, Kürdistan kadınlarının başına da getirildi, hatta daha tahripkar boyutlarda... Kürt kadınları özgürlük talepleriyle mücadeleye aktılar. Mücadeleye akışları geleneksel ölçüleri, değer yargılarını da yıktı, geleneksel bağımlıkları yerle bir etti. Bu, özgürleşmede önemli bir adımdı. Ama ne yazık ki, özgürleşme istemleri ve hareketi bu ilk adımda çakılıp kalmış, hatta kimi noktalarda daha da geriletmiş, akıl almaz bir çarpıtma ve manipülasyonla yeni türden bağımlılık, kulluk ilişkileri içine çekilmiştir.

Öcalan, en çok kadını vurdu. En çok kadından söz etti, ama en çok vurduğu da kadın oldu. Bu vuruş çok yönlüdür. Kişiliğini parçaladı, mücadeleye adım

atmasıyla kazandığı cesareti de kırdı ve kendi sisteminin çok önemli bir unsuru haline getirdi. İşin ilginç yanı bütün bunları özgürlük, kurtuluş adına yapmasıdır. Bu konuda geliştirdiği "teoriler", kurduğu "örgütler" incelendiğinde görülecektir ki, çok önemli bir devrim gücü, süreç içinde etkisizleştirilmiş ve kendi sisteminin çok önemli bir denge unsuru haline getirilmiştir. Bugün bile tasfiye süreci kadın gücü ve enerjisiyle götürülmeye çalışılmaktadır. (Bu konunun ayrıntıları, *Bir Yanılsamanın Sonu* adlı kitapta var. Biz burada sadece bir iki hatırlatma yapmakla yetiniyoruz.) Bu noktada devrimci yurtsever kadınların kendi durumlarına dönüp bir bakmalarında yarar var. Sormaları gereken soru şu: Idealleri, hayalleri neydi; bugün bunlardan geriye bir şey bırakılmış mıdır, bugün getirildikleri gelişme düzeyi nedir? Nereye gidiyorlar, hangi çizginin ve stratejinin uygulayıcısıdır?

Kadını bilinç, örgüt ve güç sahibi yapma iddiasıyla kadın sorununa el atan Öcalan, "yarattığı" kadın, gerçekten bilinç ve güç sahibi mi? "Partisi" de olduğu söyleniyor. Peki kadınların bu "örgüt" üzerinde en sıradan bir söz hakları ve etkileri var mı? Ya ne kadar kendi ve sorunlarının bilincindedirler? Ne kadar güçlüdürler? Kendisinde bırakalım devrimci anlamda siyaset gücü, yaşam gücü bırakılmış mıdır? Zaman zaman ortaya çıkan "sözcü" kadınlar, klişeleşmiş bir yığın laftan başka elle tutulur bir iki söz edebilmekte midirler? Bu 8 Mart vesilesiyle yine bol bol laf edecekler, ama kendi sorunları ve kurtuluş perspektifleri hakkında dişe dokunur bir laf kırıntısını bile etmeyecekler, edemeyeceklerdir... Onlar papağan gibi bazı içerikten yoksun laflara şartlandırılmışlardır çünkü!

Kürt kadınının önünde çok yönlü bir özgürleşme sorunu var.

Kürdistan sorunu da bir özgürlük ve bağımsızlık sorunudur; aynı zamanda emekçi yaklaşımıyla ele alınması gereken bir özgürleşme sorunu...

Kürt sorunu ile kadın sorunu, emekçilerin toplumsal kurtuluş sorunu ile kadın kurtuluş sorunu arasında sayısız bağ vardır.

Kürdistan'da bu üç temel sorunun çözüm yolu üzerinde birincil engel olarak duran İmralı çizgisi ve partisidir. Bütün değerleri ve devrimci olanakları, mevzileri ve enerjiyi yok etmek için sabırsızlıkla davranan İmralı çizgisine tavır almadan özgürlük iddiasında samimi olmak mümkün değildir. Yapılması

gerekenler açıktır. Bunları henüz bütün canlılığı ile geçerliliğini koruyan geçen yıl yayınladığımız 8 Mart bildirimimizdeki sözlerimizle özetlemek istiyoruz.

"Kadın sorununun en çok tartışıldığı bir dönemde, özgürleşme tutkusuyla mücadeleye katılan ve bu alanda sayısız bedel ödeyen Kürt kadını, gerçek anlamda özgürleşmek istiyorsa en genel anlamda düzeni, erkek egemen sistemi, sömürgeci ve emperyalist sistemi hedeflemek zorundadır. Yani devrimci bir ideolojik ve politik duruşa sahip olmak durumundadır. İmralı her açıdan devrimin reddi ve mahkumiyetidir; düzen ve devletle bütünleştirme çizgisi ve pratiğidir. Dolayısıyla İmralı çizgisine karşı durmak devrimci kalmanın, devrimci olmanın, kadın özgürlüğünden yana olmanın mihenk taşıdır. İmralı'yı sahiplenme anlayışı ile 8 Mart'ın militan devrimci özünü birleştirmek, bağdaştırmak mümkün değildir!

Açık ki, Kürdün kaderi ile kadının kaderi aynı noktada, ulusal ve toplumsal kurtuluş sorununda düğümlenmiştir. 8 Mart ile 21 Mart arasındaki kopmaz bağlar, bu kader ortaklığının somut ifadesinden başkası değildir. (...)

Kısacası Kürtler bu düzene sığmaz!

Kadın, bu düzene sığmaz!

Kürtler ve kadın, İmralı tasfiyeciliğine sığmaz!

Topyekün teslimiyet ve tasfiyecilikten başka bir şey olmayan 'Barış ve Demokratik Cumhuriyet' çizgisinde kadına ve Kürtlere, emekçilere ait hiçbir şey yoktur!

O nedenle kendisine ait olmayan, tersine kendisine ait ne varsa silip süpüren İmralı çizgisine karşı ulusal kurtuluş ve kadın devrimlerinin bayrağının yeniden yükseltileceğinden kuşku duyulmamalıdır. Devrim içinde ve devrimci ideoloji ile çok şey kazanan Kürt kadını ve Kürt halkı, özgürlük ve kurtuluş davasına sahip çıkarak 8 Mart'tan 21 Mart'a uzanan ateşten köprüyü yıkılmaz kılacaktır.

Bunun yolu ise İmralı tasfiyeciliğini tasfiye etmekten, İmralı Partisi'ni teşhir ve tecrit etmekten geçer!"

Binlerce kadın şehidimize bağlılığın anlamı da budur!

Bu duygu ve düşüncelerle, somut devrimci çağrılarımızla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyoruz!

**Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü!
Kahrolsun teslimiyet, ihanet ve tasfiyecilik!**

PKK-Devrimci Çizgi Savaşçıları

Gazi direnişi 6. yılında...

Emekçilerin militan direnişi yol gösteriyor!..

Tarih 12 Mart 1995... 30 ölü, yüzlerce yaralı, yüzlerce gözaltı...

Devlet sefalet ve yoksulluktan bunalan emekçi kitlelerin patlama noktasındaki büyüyen tepkilerini provokasyonla engelleyebileceğini planlamıştı. Bunun için Gazi Mahallesi hedef olarak seçilmişti. Alevi ve Kürt emekçiler ile devrimcilerin yoğun olduğu bu bölgede kahvehane baskınının yolaçaacağı infialin bir Alevi-Sünni çatışmasını alevlendireceğini umuyorlardı. Amaç emekçiyi emekçiye kırdırarak mücadeleyi zaafa uğratmak, böylece duruma hakim olmaktı.

Ama beklenen olmadı, hesaplar tutmadı. Provokasyon amacıyla açılan ateş geri tepti. Yoksulların düzene karşı beslediği kin ve nefreti isyana dönüştürdü. Barikatlar kuruldu. Düşmanın yaratmaya çalıştığı tüm yapay ayrımlara inat Alevi-Sünni, Kürt-Türk emekçiler, üzerlerine açılan ateşe karşı gövdelerini birlikte siper ettiler.

Binlerce kişiyle başlayan protesto gösterileri, diğer emekçi semtlerde de karşılık bularak onbinlerin sokağa dökülmesine neden olmuştu. Ankara ve İzmir gibi diğer

kentlerde de katliama sessiz kalınmadı. Emekçi semtler sokağa aktı. 'Katil devlet!', 'Katil polis!', 'Faşizme karşı omuz omuza!' sloganları, sivil ve resmi faşistler tarafından gerçekleştirilen provokasyonun gerçek adresini gösteriyordu.

Gazi direnişi, devletin karşıya alındığı, korkunun egemenliğinin silinip süpürüldüğü 12 Eylül sonrası militan bir halk direnişiydi. Direniş özünde, kesintisiz olarak sürdürülen baskı, terör ve katliamlara, ağır sömürüye ve sefaletle karşı, kent emekçilerinin militan bir tepkisiydi. Kontrgerilla devletin katliam, işkence, gözaltında kaybetmelerle tırmadığı "Bin operasyon"larına karşı emekçi halkın patlayan öfkesiydi.

Bugün yaşamımızı çekilmez hale getiren sermayenin saldırılarının geri püskürtülmesinin yolu, Gazi ve 1 Mayıs Mahallesi emekçilerinin gösterdiği yoldur.

Kahrolsun faşist sermaye iktidarı !

Yaşasın Gazi Direnişi!

Afganistan'da başsız dolaşan gövdeler! Ve en iyi ihraç ürünümüz Mehmetçik!

George Soros, İstanbul'a gelip, TESEV Başkanı Can Paker'in evinde akşam yemeği yerken ünlü Türk gazetecisi köşe yazarlarına ve ertesi gün de Türkiye'nin Harvard Üniversitesi olacak diye kurulan Sabancı Üniversitesi'nde öğrencilere yaptığı konuşmada; "Sizin en önemli ihraç ürününüz Mehmetçiğinizdir (ordunuzdur)..." diye altın akıllar verirken Afganistan'da gövdeler başsız dolaşıyordu.

Kaderin tesadüfü...

Ya da raslantının böylesi...

Afganistan'da başsız gövdeler ve Soros'un en iyi ihraç ürünümüz ordu(!) üzerine görüşleri aynı güne rastgeliverdi. Dünya finans sisteminin sihirbazı, dünya borsalarının Simbad'ı, İngiliz ekonomisinde olacağı İngiliz Merkez Bankası'ndan daha önce görebilen, Malezya'da patlayacak krizi Malezya Başbakanı'ndan önce kestirebilen, Rusya'da olacak yüksek devalüasyonu Rusya Başkanı'ndan önce sıfır yanığı ile tahmin edebilen ve bir gecede servetini 2 milyar dolardan 5 milyar dolara çıkarabilen uluslararası para spekülâtörü George Soros, dünya ölçüsünde çok çok önemli adam! (...)

George Soros'un 1992 yılı eylül ayında 2 milyar dolar nakit serveti vardı.

Korkmadı, çekinmedi, ürkmedi, 8 milyar dolar da yüksek faizli kredi buldu, İngiliz Sterlini borçlandı, gitti bunlarla dolar aldı. Ve olacağı bildi, İngiliz Sterlini aşağıya gitti, dolar yukarıya. George Soros bir gecede servetini 5 milyar dolara çıkarıverdi. ...

Rusya'da da oynadı ve "Rusya'da devalüasyon olacak" dedi... Rusya'da devalüasyon oldu, yine büyük kazandı. Herkes "Asya kaplanları, Asya büyüme mucizesi..." diye içi kof övgüler dizerken Soros, Asya krizinin patlayacağını önceden gördü.

Malezya'da büyük oynadı. Asya krizi patladı, yine büyük kazandı. Malezya Başbakanı, Soros'u suçladı ve "Yaptığı spekülasyonla krizi çıkartan ve bizi bir gecede yoksullaştıran adam Soros'dur..." diye dünya ajanslarına açıklamalarda bulundu... (...)

İşte Soros özetle bu...

Yüzlerce beyinle çalışıyor.

Onun şirketi girdiği borsalarda, yaptığı yatırımlarda dolar üzerinden ortalama yüzde 14 kazanıyor. Soros'un şirketinden sonra en kazançlı olanlar yüzde 4-5'le yetinip onun arkasında nal topluyorlar.

Türkiye'ye çağrıldı.

Canlı ve sağlıklı!

İçten ve yürekten!

Konuşturuldu...

Ve "Sizin özel sektörünüzün, işadamı becerinizin, ekonomik programlarımızın saptadığı hedeflerle ürettiğiniz ürünlerin rekabet gücü ve dış piyasalarda satış şansı fazla

yok. Sizin en iyi ihraç ürününüz ordunuz..." diye midelere taş gibi oturan bir görüş ortaya atıverdi. Soros'un bu görüşünün gazetelerde, TV'lerde Türkiye halkına pompalandığı gün Tuncay Özkan, yazısında Afganistan'da başsız dolaşan gövdeleri anlatıyordu.

Bir Asya vahşeti!

Akla gelemez cinnet!

Afganistan'da ABD askerinin desteğiyle zafer kazanmış gibi görünen Afganlı yenmişler, Talebanlı yenilmiş esirleri meydanda topluyorlar. Bir tören havasında, şölen havasında ateş yakıp, ateşin üzerine sac ekmeği pişirmeye benzer kalın ve büyük lehvaları koyuyorlar. Ateşin üzerinde bu lehvalar, ısınıyor, ısınıyor, kıpkırmızı kor haline geliyorlar. Ve yenmişler, yenilmişlerin kesik başlarını kor haline gelmiş sacın üstüne bastırıyorlar.

Boyundan kesildiği bölge kızgın saca dağlandığı için kesik başın beyni bir süre çalışmaya devam ediyor ve olanı biteni de görüyor.

Kesik başlar ne görüyor?

Kendi gövdelerinin boynundan kesilen

diğer ucu da kızgın saca dağlandığı için, vücuttaki kan bir süre dolaşmaya devam ettiğinden, başsız gövdeler titrek adımlarla, şuursuzca üç beş adım yürüyorlar. Gidip duvara çarpıp yıkılıyorlar. Ve yenmişler, bu vahşetle ortaya çıkan görüntüye katıla katıla gülüyorlar. Başsız gövdeler yürüyor. Kesik baş onu görüyor. Yenmişler de kahkahayla gülüyor. Afganistan toprağında yenilmişlerde yenmişlere karşı durdurulamaz, dindirilemez, dozu kestirilemez bir irinli kin birikiyor. Ve bu kinlenmiş toplumda çıkacak çatışmaları önlesin diye Mehmetçik

oraya çekilmeye çalışılıyor. Çok bilmiş Soros da "Sizin en iyi ihraç ürününüz ordunuzdur..." diye akıl öğretiyor.

İşadamları...

Köşeleri, adları büyük gazeteciler...

TESEV başkanları...

TÜSIAD Yönetim Kurulu üyeleri...

Soros'un, "Sizin işadamı beceriniz, holdingleriniz, bankalarınız, özel sektörünüzün üreteceği ürünlerin dünya pazarlarında satma şansı, Mehmetçiği para karşılığı ihraç etme şansınızın yanında çok daha zayıftır..." diye özetlenecek sözlerini hayran hayran dinliyorlar.

Keskin dikkat isterim!

Ve şu soruya cevap beklerim:

Askeri para karşılığı satmak bir iş dehası mıdır? Şeytana taş çıkartacak bir kurnazlıkla yeni bir ticari ürünü piyasaya sürme becerisi midir? Yoksa koynunu para karşılığı erkeklere açan kadınların yaptığı işe verilen ad mıdır?

(Necati Doğru, Cumhuriyet, 7 Mart '02)

"İhraç ürünü ordu, kan parası isteyen siyaset..."

George Soros Amerikalı para fonlarını idare eden bir spekülâtör. Borsa ve para oyunları üzerinde dünyanın önde gelen birkaç adından biri. Elinin altındaki fonların büyük kısmının CIA kontrollü olduğu söylenir. Vakfı var. İlişkilerinde kullanacağı kimseleri, bu vakıf aracılığıyla iyi seçer. İmajını ve gelecek planlamalarını bu vakıf aracılığıyla kurduğu ilişkilerle belirler. Amerikan yönetiminin önemli ekonomik kozlarından biridir. Soros geçen haftayı Türkiye'de geçirdi. İstanbul Hilton Oteli'nde kaldı. Aynı günlerde Devlet Bakanı Kemal Derviş de oteldeydi. Soros ile Derviş buluşup Türkiye ekonomisini ve geleceğini de tartıştılar. Soros kadar ünlü bir para sihirbazını Derviş, Amerika'dan tanıyor nasıl olsa. İyi şeyler de konuşmuşlardır.

İhraç malı ordu

İşte bu Soros, Sabancı Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada inanılmaz şeyler söyledi. Dedi ki: "Türkiye'nin en iyi ihracat ürünü ordusudur." Bunu biz bize konuşurken bile dile getiremeyiz. Ama Soros apaçık ifade etti. Bunları ben söylesem DGM'deydim şimdi.

Soros aslında Amerika ve gelişmiş ülkelerin Türkiye'ye bakış açısını dosdoğru, net bir biçimde ortaya koydu. Bunun altını çizip Türkiye'de herkesin Afganistan olgusunu ve başımıza gelecek bela olan Irak savaşını, bu pencereden iyi değerlendirmesi gerekiyor.

Soros'un ifade ettiği olay, Türkiye'nin askeri gücünün ve kalitesinin Amerika ve Batı için vazgeçilmez olduğudur. Türk, asker olarak savaşçıdır, ölü, öldürür, anlaşmalarına bağlıdır, NATO nedeniyle Batı standartlarına uygundur ve en önemlisi Amerika ve Batı'nın bugün işgal etmek istediği toprakları, ilişkileri, halkları en iyi Türk askeri bilir. (...)

Şimdi durup düşünelim. Soros'un ifade ettiği ve Batı'nın bakış açısını gösteren açıklama doğru doğru olmasına da, bu ihraç ürünü biz neden kendimiz adına değil de onlar için kullanacakmışız bunu anlamadım. Bu sözler aslında Türkiye'nin ekonomik olarak, siyaset olarak ne kadar köşeye sıkıştığının da göstergesi. Soros Türkiye devletini şirket mantığına göre değerlendiriyor. Batık bir şirket. En iyi ürün ordu, o zaman onu ihraç etsin diyor. Ücreti neyse veririz havasında. Oysa devletleri devlet yapan en önemli göstergelerin başında asker düzenini, vergi düzenini ve para düzenini kendilerinin belirlemesi ilkesi gelir. Bugün Soros'un ifade ettiği olay, aslında devlet olarak başkalarının gözünde nasıl görüldüğümüzün resmi aynı zamanda.

Afganistan'da Amerikan askeri olabilir, çünkü ulusal çıkarları öyle gerektiriyor. Peki ama Amerikan ulusal çıkarları için bizim Mehmetçik oralarda ne yapacak? Orada ölenlerin adını nasıl koyacağız? Vergi ve para politikalarımızı IMF, Dünya Bankası belirliyor. Peki asker politikalarımızı da onlara mı bırakacağız? Ordumuzu ihraç ürünü olarak mı değerlendireceğiz? Vatandaş çok, oralarda ölsün, karşılığında para gelsin mi diyeceğiz?

İhraç ürünü ordu, kan parası isteyen siyaset, ölüme giderken bile ne oluyoruz diyemeyen yurttaş. Neler oluyor bize diye sormaya gerek var mı?

(Tuncay Özkan, Milliyet, 5 Mart '02)

Mücadele Postası...

Okurun müdahale sorumluluğu

Gazetemizin içeriğine ve biçimine ilişkin görüş, öneri ve eleştiri sunmak okur için temel görev ve sorumluluklardan birisidir. Bu aynı zamanda aktif bir müdahale biçimidir. Düzeni değiştirmek iddiası ve bu iddiasına uygun bir yayın çizgisini sahip olan bir gazete için bunun büyük bir önemi vardır. Okur gazetesinin kullanımı kadar, onun içeriğine ve biçimine ilişkin düşüncelerini paylaşarak, bu değiştirme iddiasının bir parçası olacaktır. Bu, gazeteyi güçlendirici bir rol oynayacaktır. Ancak görüldüğü üzere, *Kızıl Bayrak* okurları bu konuda oldukça pasif bir izleyici konumundalar. Öyle ki gazeteye ilişkin düşünceler birkaç istisna dışında neredeyse hiç yansımıyor.

Okur sayfası gazete ile okur arasındaki bu ilişkinin kurulacağı bir alandır. Okur bu sayfalarda gazeteye ilişkin düşüncelerini, öneri ve eleştirilerini gazete ve diğer okurlarla paylaşır ve buradan aktif bir müdahale içerisinde olur. Ancak okur sayfası bugünkü haliyle bu işlevinden uzaktır. Elbette okur yaşamı ve genel siyasal süreçlere ilişkin fikirlerini de bu sayfadan gazetesine paylaşacaktır. Ama bu kadar yeterli değildir. Olmadığı gibi bununla sınırlı kalması bu sayfayı işlevinden uzaklaştırmaktadır. Okur sayfası ek katkı köşesi gibidir. Bugünkü haliyle gazetenin temel yazılarını tekrarlayan önemli ölçüde işlevsiz bir sayfa görünümündedir.

Okur sayfasının bu biçimde kullanımı, temelde gazetenin okur tarafından sahiplenme derecesine bağlıdır. Okur ya gazeteyi eleştirel bir gözle okumamakta ya da eğer bunu yapıyorsa gazetenin daha iyi bir düzey kazanması için kendisini sorumlu hissetmemektedir. Bu gazetenin taşıdığı misyona aykırı bir davranış biçimidir. *Kızıl Bayrak* okuru yaşama ve topluma karşı ilgili ve onu sosyalizm doğrultusunda değiştirme çabasında olmalıdır. Yayınla kurulan ilişkinin biçimi bunun en temel göstergelerinden biridir. Aksi bir durum tüm bu açılardan ciddi bir zayıflık anlamına gelecektir.

Bu eleştiri okura yöneliktir. Dileğimiz bu eleştirinin okur tarafından dikkate alınması ve bundan sonra *Kızıl Bayrak* okuru olmanın gerektirdiği sorumluluklara uygun davranılmasıdır.

M. Karan

İsviçre'de ÖO direnişiyle dayanışma yürüyüşleri

23 Şubat'ta Avrupa'nın değişik ülkelerinde düzenlenen Ölüm Orucu direnişiyle ilgili yürüyüşlerden biri de Zürih'te yapıldı. Türkiyeli devrimci gruplar tarafından organize edilen ve Türk Konsolosluğu önünde son bulan yürüyüşe 400'ü aşkın kitle katıldı. Yürüyüş coşkulu geçti.

Bir hafta sonra 2 Mart'ta ikinci bir yürüyüş gerçekleşti. Yürüyüş iznini alan TAYAD'ın afiş ve çağrısının yanı sıra, TAYAD, BİR-KAR ve Basel ve çevresi Demokratik İşçi Derneği ortak imzalı çağrı bildirileri dağıtıldı ve afiş ebadında büyütülen çağrılar değişik yerlere asıldı. Yürüyüş katılımlarını sağlamak için bazı İsviçreli gruplarla da ilişki kuruldu.

200 kadar kişinin katıldığı yürüyüşe İsviçreliler'in yanı sıra TAYAD'ın çağrısı üzerine yurtseverler de katıldı. Fakat yurtseverler kendi gündemlerinin dışına çıkmadılar. Sınırlı bir katılımın olduğu, ama canlı geçen yürüyüşün en anlamlı yanı ve kazanımı İsviçreliler'in de katılmış olmasıydı. Ortak bir çaba ve örgütlenmenin olmayışı yürüyüş katılımlarını sınırlayıcı bir rol oynadı.

Bir-Kar/İsviçre

Bir asker mektubu...

Kürt halkı bir gün yapılanların hesabını soracaktır!

Hemen herkesin bildiği gibi ülkemizde bir ulusal sorun var. Kürt halkı yüzyıllardır baskı altında tutuluyor, katlediliyor. Değişik imparatorluklar ya da devletlerin hakimiyeti altında yaşamaya mahkum ediliyor. Tıpkı günümüzde olduğu gibi. Günümüzün son "Kürt olayları" 1970'ten sonra başladı. Bu başlangıç özgürlük için, Kürdistan içindi. Ne var ki TC'nin bilinen faşist zihniyeti, işi beşikteki Kürt çocuğunu öldürmeye, hatta ana rahmindeki Kürdü dahi katletmeye kadar vardırırdı. Bunlar kuşkusuz bilinenler. Ben bunların dışında yaşamımın bir sürecindeki tanık olduğum, duyduğum olayları yazacağım.

Bu zaman dilimi '94-95 yılları, yani askerlik yaptığım yıllardır. Şunu da belirteyim; şimdiki gibi sınıfımı, ezeni, ezileni, ulusal sorunu bilmiyordum. Bunları öğrenmem daha sonraki yıllardadır. '94'te çalıştığım işyerinden ayrılıp güneyde bir ile gittim. Burada acemi eğitimi veriliyordu ve "terörle mücadele" adı altında asker yetiştiren sayılı yerlerden biriydi. Burada 80 gün boyunca Mehter Marşı denilen iğrenç müzikle uyandık. Bizi tim olarak (16 kişi) ayırıp öyle eğitim veriyorlardı. Ve her time aynı bölge insanlarını seçiyorlardı. Sıkı sıkı tembih ediyorlardı "Gideceğiniz yer Güneydoğu. Kimin ne olduğu belli değil. Gündüz tarlada görürsün gece de karşında silahlı". Ya da "Sakin konuşup muhatap olmayın, yüz vermeyin. Silahınızı kullanmaktan korkmayın" vb. Bir de sözde yaşanmış olaylar diye öyle şeyler anlatıyorlardı ki, insan içinden, "şu Kürtlerin kökünü kazımak gerek" diye düşünmeden edemiyordum.

Anti-terör dersleri tümüyle bunlarla doluydu. Altın kuralda şuydu: "Sen ölene kadar o ölsün!" Yani kısaca milliyetçilik, ırkçılık ve katliamı öğütüyorlardı. "Terörist" öldürenlerin devlet tarafından nasıl ödüllendirildiği anlatılıyordu. Atış eğitimine gidiyorsun diyelim, başındaki subaylar öyle iğrenç, öyle arsız laflar ediyorlardı ki, ben şahsen insan olmaktan utanıyordum. Karşıdaki hedefi gösteriyorlar; "İşte o Leyla Zana'nın bilmem neyi, Apo denilen ... çocuğunun kendisi varsayın" vb." türden iğrençlikler.

Tabii o zehiri vücuduna alanlar da subayların anlattığı iğrençliklerden gurur duyuyorlardı. Kısaca 80 günün uyku dışındaki tüm zamanı böyle geçiyordu. PKK'nın kalleşliği, TC askerinin kahramanlığı olabildiğince anlatılıp duruyordu. Ülke Kürtler yüzünden kalkınamıyor, Kürtler yüzünden kardeş kardeşi vuruyordu! Usta birliğine bu zihniyetle gittik. Orası OHAL bölgesiydi ve bütün güç ordudaydı. Tarlasını eken biçen birçok köylünün dövüldüğünü gözlerimle gördüm. Gerekçe karakolun yanında tarlanın olmasıymış. Hayvan otlatan çocukların, yaşlı birçok insanın dövüldüğünü, hayvanlarının bazılarının el konulduğunu hem gördüm, hem de duydum. Yani orada öyle bir hava oluşuyor ki, ne Kürt insanı askerine gelince, ne de asker onlarla konuşuyordu. Orada tam bir kan davası mantığı taşıyor. En azından gördüğüm kadarıyla askerler böyleydi.

Köy aramasına gidilirdi, ama ne aradığını dahi bilmeden tamamen keyfi bir şekilde. Kar, kış, çamur, toz demeden evlere dalarsın, yatağı, yorganı, halıyı, bardağı, sediri vb. çamurlu ayaklarıyla çiğnersin. Subaylar ya da astsubaylar da her girilen evin reisine nutuk çeker, gözdağı verir. İş bitince dönülür geri. Diyelim köylüsün, ilçeye veya başka bir yere gideceksin. Gidersin karakola bildirirsin. Kimlik bilgini alırlar. Dönüşte yine aynı. Saat beşten sonra dışarı yasak. Komşuya gidip de dönüşte askere yakalandığı için bir sürü "güzel" muameleye tabi tutulan çok aile oluyordu. Kürde zarar ver de, nasıl verisen ver. Korkma, arkanda kocaman TC var.

Unutamadığım en önemli olaylardan biri de şuydu. Çatışmada öldürülen gerillaların resimleri çekilmişti. Ve karakollara varıncaya dek bu resimler gönderilmişti. Satılıyordu, evet satılıyordu. Mantiği basit; insanlar bu resimleri kendi marifetiymiş gibi başkalarını kandırmak için alıyorlardı. Kahramanlık taslamak için yani.

Ben neyin ne olduğunu bilmiyordum, ama yine de bazı olaylara karşı insani duygularımdan dolayı tavır koyuyordum. Bu yüzden sürgünler yaşadım. Şunu diyebilirim ki, bugün medyada yardım meleği gibi gösterilen ordunun yaptığı hiçbir şey beni ikna etmiyor, etmeyecek de... Çünkü gerçekler çok farklı maalesef.

Tanıdığım bütün Kürt insanları onurlu ve dürüst insanlardı. İhtiyaçlarını ailemden daha çok karşılıyorlardı. Tabii bunu her askere yapmıyorlardı. Ben onları sırf Kürt oldukları için horlamıyordum, aşağılamıyordum. Onlarla sohbet edip evlerine konuk oluyordum. Tanıdıkça onların düşman olmadığını anladım. Şunu da anladım ki, askere sivilce konuşma yasağı da ordunun iğrenç propagandalarının açığa çıkmasını önlemek için konulmuştu. Hemen her hafta köylülerin sürüsünden birkaç koyuna el konulurdu. Gerekçesi de asker vatani, sınırı, namusu koruyormuş. Haklarıymış.

Yaşadığım ve tanık olduğum olayların bazıları bunlar. Ama inanıyorum ki, Kürt halkı bir gün biz işçilerle, emekçilerle omuz omuza, verip bu iğrençliğin ve namussuzluğun hesabını soracaktır. Yeter ki doğru yolu görebilsinler. Bütün onurlu insanları selamlıyor, kavgaya omuz vermeye çağırıyorum.

K. Boran/İstanbul

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Necatibey Cd. Gözlükçü İşhanı No: 26/24
Kızılay/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 230 11 80

Cumhuriyet Mah. Tennur Sok. Cumhuriyet İşhanı Kat:
3/45 KAYSERİ Tel-fax: 0 (352) 2326671

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Ahi Evran Mahallesi Müftülük Cad.
Aydın Apt. No: 8/101
KIRŞEHİR Tel-Fax: 0 (386) 214 08 05

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

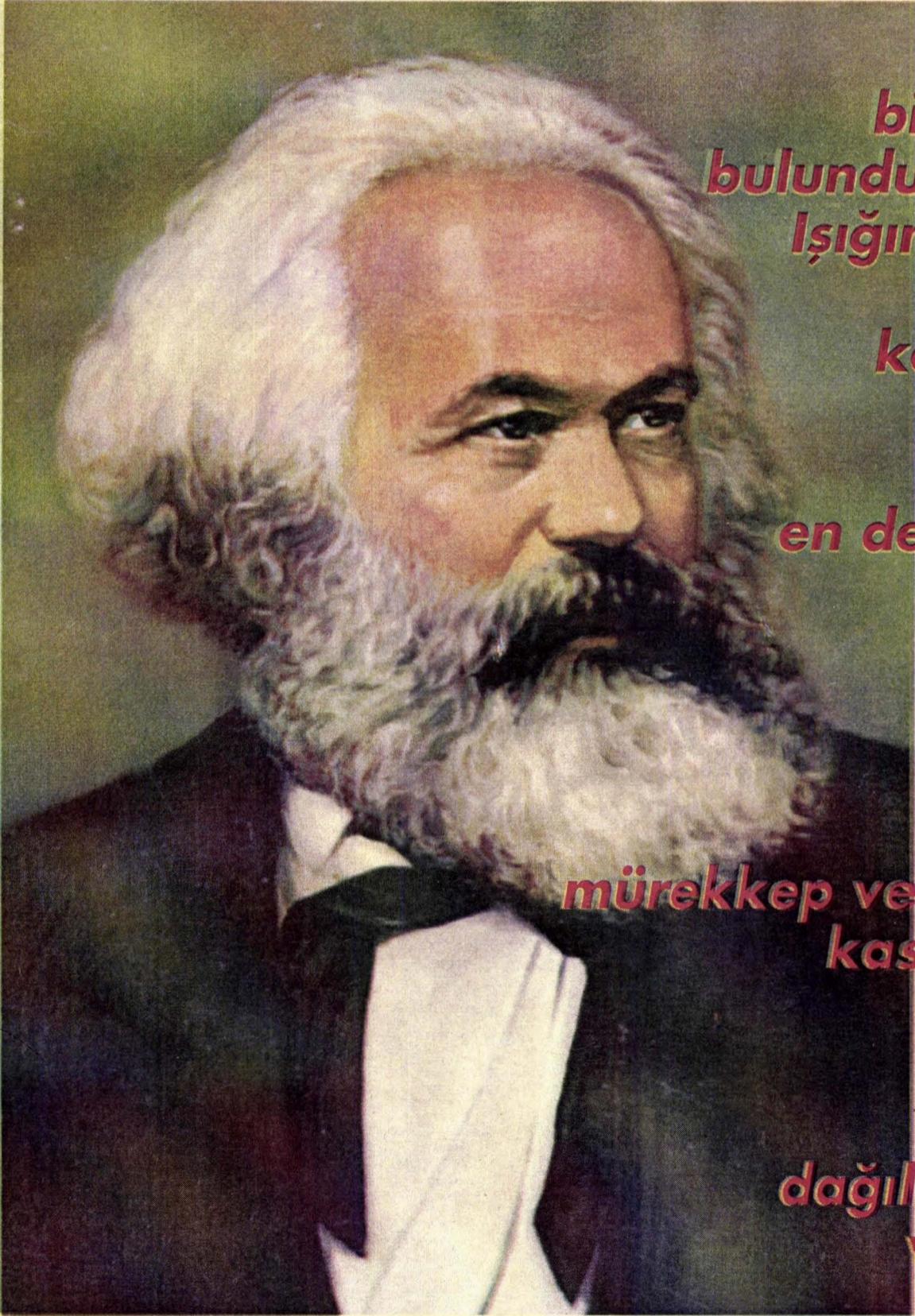
6 Aylık Yurt içi 30.000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 60.000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Vural Uzal adına,
* TL için : Yapı Kredi Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 93937
* DM için : İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

**Bilimsel sosyalizmin büyük kurucusunu
ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz...**

"Adı yüzyıllar boyu yaşayacak, eseri de!"

**Tarihin dalgaları,
sandık
bizi sürükler bir başına
bulduğumuz cehennemden
Işığımızı karartan gizemin
hala sise boğduğu
komünizmin körfezine.**

**Marx
gösterdi bize
en derin yasalarını tarihin,
proletaryayı
başta
getirecek.**

**Hayır,
Marx'ın kitapları
mürekkep ve kağıt değildir yalnız,
kasvetli rakamlarla dolu
tozlu yazılar değil.**

**Onun kitapları
düzene koydu
dağılmış ordusunu emeğin
ve ileriye gösterdi ona
güçle dolu, inançla.**

Viladimir Mayakovsky